СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CIX П'ЯТНИЦЯ, 18 ЖОВТНЯ 2002 РОКУ ЧИСЛО 42 VOL. CIX FRIDAY, OCTOBER 18, 2002 No. 42

Україна шукає свій шлях

Сергій Куделя

ВАШІНҐТОН. – 8-9 жовтня епіцентр українського політичного життя перемістився з берегів Дніпра на берег Потомаку. У Вашінґтоні відбувалася, вже втретє, щорічна конференція „Україна на шляху до зрілої національної державности – круглий стіл III: Україна та Евроатлантична спільнота," для участи в якій приїхала велика делеґація знаних політиків, дипломатів, експертів та журналістів з України. Її організаторові - Українському Конгресовому Комітетові Америки вдалося здійснити те, що вже давно і безуспішно вимагає від Президента Кучми українська опозиція – зібрати за круглим столом представників влади та її критиків для обговорення найгостріших державних проблем.

В американській столиці учасники круглого столу мали оцінити готовність України до інтеґрації в евроатлантичну спільноту та бажання останньої прийняти українську державу до своїх почесних лав. Цього разу порозуміння чи бодай навіть щирої розмови між представниками різних політичних таборів не відбулося. Однак, їхні виступи все ж стали виразним свідченням причин та сутности проблем України як у її зовнішньополітичному, так й у внутрішньому розвитку. Що більше – конференція також віддзеркалила кризовий стан в українсько-американських взаєминах та фактичну безвихідь у стосунках української влади із демократичною опозицією та незалежними журналістами.

Виступи представників владних виконавчих структур, серед яких були державний секретар з питань европейської інтеґрації МЗС України Олександр Чалий, перший заступник начальника зовнішньополітичного управління Адміністрації Президента Леонід Кожара, голова Постійного представництва України при ЕС Роман Шпек, були витримані у стилі радянських партійних номенклятурників часів застою. Тільки замість звіту про успіхи комуністичного будівництва на конференції з патосом звучали заяви про прогрес у розбудові демократії та невпинне наближення України до рівня розвинутих держав Заходу.

На підтвердження своїх слів представники влади здебільшого згадували назви відповідних указів Президента України. Безбарвність та завченість виступів владоможців викликала багато сумнівів щодо їхньої щирости. Як визнав у кулуарах один чільний посадовець, „вибачте, але я був змушений це прочитати". Залишається дивуватися, що саме такою порожньою пропагандою українська влада сподівалася переконати американську сторону у своїй дієздатності.

Брак відвертости в обговоренні загальновідомих проблем, що існують всередині держави, та відмова визнати очевидні провали у здійсненні стратегії евроатлантичної інтеґрації, лише зміцнюють недовіру західних партнерів до української влади.

Більш об'єктивна аналіза українських внутрішньополітичних справ все ж прозвучала у виступах як українських, так й американських провідних експертів та дослідників. Зокрема, на думку президента Центру імені Разумкова Анатолія Гриценка, „Україна зараз переживає критичний період свого розвитку, коли більша частина суспільства усвідомила неможливість жити так і надалі". Тому на державу чекає або посилення авторитарних тенденцій та значне обмеження громадянських свобод, або формування відкритого демократичного суспільства із чіткими інструментами контролі за владою. Він підкреслив, що саме зараз США повинні особливо активно залучатися в українські справи.

Подібної думки дотримується й американський дослідник Надя Дюк, директор програм Европи та Евразії у Національному фонді демократії. Вона подала невтішні факти маніпуляцій владою передвиборчим процесом та чисельних фальсифікацій на користь провладних сил під час останніх парляментських виборів в Україні у березні цього року.

Разом з тим, доктор Дюк заперечила доречність порівняння стану свободи і демократії в Україні та в республіках Центральної Азії, що часто нав'язується для виправдання результатів дій теперішньої влади. На її думку, якщо українські владоможці серйозно ставляться до задеклярованих намірів інтеґруватися в евроатлантичний простір, взірцем для них мають бути Польща чи держави Балтії. Загалом, експерти зійшлися у думці, що коли сьо-

(Закінчення на стор. 3)

Друга хвиля акції „Повстань, Україно!"

Учасники акції протесту „Повстань, Україно!" на Европейській площі Києва 12 жовтня. *Фото УНІАН*

КИЇВ. – 12 жовтня, з 2-ої до 5-ої години, на Европейській площі столиці проходив „народний трибунал" над Президентом України Леонідом Кучмою, який організували комуністи, соціялісти і Бльок Ю. Тимошенко. На площі, за підрахунком міліції, було 10 тисяч осіб. Учасники акції бльокували рух транспорту, як безпосередньо на площі, так і на вулицях, якими просувалися до місця проведення заходу. „Народний трибунал" ухвалив рішення піддати Л. Кучму загальнонародному осудові та звернутись до правоохоронних органів, аби засудити його до довічного ув'язнення. Про це оголосив головуючий на „народному трибуналі" Володимир Олійник. За його словами, перебуваючи на посаді прем'єр-міністра та Президента, Л. Кучма систематично порушував чинне законодавство та Конституцію.

5-тисячна колона учасників віча пройшла з Европейської площі до Генеральної прокуратури. Народні депутати України Петро Симоненко, Олександер Мороз і Юлія Тимошенко передали першому заступникові Генерального прокурора України Сергієві Винокурову рішення „народного трибуналу" щодо порушення кримінальної справи стосовно громадянина України Л. Кучми.

Суддя київського міського апеляційного суду Юрій Василенко повідомив, що він порушив кримінальну справу проти Президента України Леоніда Кучми, прийнявши у провадження позов групи депутатів Верховної Ради. Суддя Ю. Василенко доручив прокуратурі розслідувати звинувачення, що їх опозиція висуває на адресу Президента. Справу порушено за 12 статтями Карного кодексу.

12 жовтня у Києві під час акції протесту невідомі особи жорстоко побили журналіста, члена Світової організації періодичної преси Олега Заваду, який зараз перебуває в одній з київських лікарень зі струсом мозку та вивихом плеча. Коли О. Завада фільмував відеокамерою колону демонстрантів від Соціялістичної партії, на нього несподівано напали „бритоголові хлопці" (skin heads), які почали забирати відеокамеру та бити журналіста.

Акції протесту відбулися також в інших містах.

Провідник бльоку „Наша Україна" Віктор Ющенко, який брав участь у міжнародній конференції „Україна в Европі", з приводу подій в Україні сказав журналістам: „Нам треба дати шанс владі увечорі бути мудрішим, ніж вранці".

За його словами, основна проблема української політики полягає у

(Закінчення на стор. 3)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Західні експерти розпочали пошук „Кольчуг“

КИЇВ. – Американські та британські експерти 14 жовтня почали розслідування звинувачень щодо продажу Іракові українських радарних систем „Кольчуга“. Експерти перебуватимуть в Україні 10 днів, чотири з яких присвятять донецькому підприємству „Топаз“, яке виготовляє радари. Президент Л. Кучма 14 жовтня знову відкинув звинувачення у тому, що Україна постачала Іракові радарні установки. Український уряд, як повідомляють західні аґенції, дав зрозуміти, що може надати деякі технічні подробиці радарних систем „Кольчуга“, а також список країн, які купували це устаткування, і фірм-посередників.

Парляментська більшість була нетривалою

КИЇВ. – Після того, як минулого тижня у Верховній Раді було зареєстровано пропрезидентську парляментську більшість, 16 жовтня вона припинила існування. Зі складу більшости тимчасово вийшли чотири депутати і тепер вона нараховує 225 осіб – на одного депутата менше, ніж потрібно для утворення більшости. Четверо депутатів, представники фракції „Народовладдя“ Олег Беспалов, Володимир Демьохін, Михайло Сятиня та Кирило Поліщук, призупинили своє членство в більшості до закінчення праці тимчасової слідчої комісії парляменту, яка розслідує обставини нападу на народного депутата Володимира Сівковича.

Візита президента Ірану

КИЇВ. – 15 жовтня розпочалася офіційна візита в Україну президента Ірану Мохамада Гатамі. Президент Ірану відвідав Україну вперше. Після переговорів із Президентом України гість повідомив, що були обговорені усі напрями співпраці – від культурної до енергетичної. Військову сферу він не назвав, а міністер закордонних справ України Анатолій Зленко згодом сказав, що ця сфера не обговорювалася взагалі. Разом із тим напередодні візити іранського президента до Києва з'явились повідомлення про те, що Україна таки постачала зброю і до Ірану. Після переговорів делегацій президенти двох країн заявили, що дійшли згоди у ставленні до міжнародних проблем і до перспектив двосторонньої співпраці. Найбільш актуальним міжнародним питанням, звісно, є ситуація навколо Іраку. Президент Ірану заявив, що хоча Ірак свого часу завдав збитків Іранові, США не повинні в одноосібному порядку, без відповідного рішення ООН, застосовувати силу проти цієї країни. Проте й Ірак має виконати всі резолюції Ради Безпеки ООН. Президенти підписали меморандуми про взаємодопомогу у боротьбі з наркотиками, співпрацю у галузі охорони здоров'я. Крім уже реалізованого проєкту будівництва в Ірані заводу з випуску літаків Ан-140, плянується створення консорціюму з продажу цих літаків. Обговорений проєкт газопроводу з Ірану до Европи через Україну та співпраця у ядерній галузі.

Президент Естонії прибув до України

КИЇВ. – Президент Естонської Республіки Арнольд Рюйтель 14 жовтня прибув до України з п'ятиденною державною візитою. Він зустрівся з Президентом України Леонідом Кучмою, прем'єр-міністром Анатолієм Кінахом, керівництвом Верховної Ради, міністром закордонних справ Анатолієм Зленком. Президент Естонії також відвідає Одесу та Крим. Під час переговорів обговорено двосторонні взаємини в усіх сферах, включаючи взаємодію у процесі евроатлантичної інтеґрації та приєднання України до Світової організації торгівлі.

Україна на книжковому ярмарку

БЕРЛІН. – На книжковому ярмарку, що відбувся у Франкфурті 14 жовтня, Україну представляла делеґація з 22 видавництв та різних державних установ, причетних до випуску книг, зокрема „Мистецтво“, „Просвіта“, „Абріс“. Але український стенд, який мав лише три невеличкі секції, засвідчив, що видавнича справа в Україні перебуває у занепаді. Як і кілька років тому, на ярмарку знову були виставлені великий фотоальбом про Президента України, кольоровий том „Відзнаки президента“. Окремі українські видавництва були представлені лише однією - двома книгами. Відвідувачі не побачили українських газет та журналів. Не дивно, що до українського стенду учасники ярмарку на виявили зацікавлення.

Страйкують 130 шахт

КИЇВ. – Шахтарі України 16 жовтня вийшли на триденний страйк на знак протесту проти незадовільного фінансування гірничої галузі. У страйку беруть участь шахтарі 130 вугільних копалень із загальної кількости 170 шахт. Частина гірників тільки припинила завантажувати вугілля компаніям-боржникам. 15 жовтня стався викид вугілля і газу на шахті імени Гаєвого у Горлівці. Більшість з понад 80 гірників, які були у лаві, вийшли на поверхню, а доля шести залишається невідомою. Знайдено тіло одного загиблого гірника.

Українська влада тримала в таємниці звіт про тортури

ПРАГА. – Комітет із відвернення тортур Ради Европи оприлюднив 10 жовтня звіти про ставлення в Україні до затриманих, яке нерідко межувало з тортурами. Звіти, що стосуються 1998 – 2000 років, свідчать про фізичні зловживання, зокрема побиття ногами й кийками, прикладами зброї, підвішування за ноги чи руки, спричинення опіків, позбавлення повітря пластиковим мішком на голові чи маскою протигазу, або вживання електрошоку. Звернено увагу на тяжкі гігієнічні й санітарні умови у в'язницях. Звіти оприлюднено аж тепер, тому що українська влада не давала згоди на їх розголошення. Делеґація Комітету з відвернення тортур знову повернеться до України наприкінці цього року.

За повідомленнями інформаційних агентств

На землі, у небі і в морі

10 жовтня новий пасажирський літак Ан-140 виконав перший авіорейс за маршрутом Харків - Київ - Харків. Тривалість польоту – 1 година 15 хвилин. Літак Ан-140 має замінити на місцевих лініях застарілі літаки Ан-24, Ан-26 і Ан-32.

Пасажирський теплохід „Одеса“ після семирічного арешту в Неаполі, Італія, повернувся до Одеси 7 жовтня. У квітні 1995 року теплохід був затриманий в італійських територіяльних водах і перебував під арештом у Неаполі за борги перед кредиторами підприємства „Чорноморське морське пароплавство“. 9 квітня 2002 року теплохід був виставлений на авкціон і його придбало одеське акційне рибопромислове товариство „Антарктика“, яке задовольнило фінансові вимоги італійської влади, кредиторів і членів екіпажу. *Фото УНІАН*

6 жовтня першому українському автомобілю „Запорожець“ виповнилося 42 роки. Випуск легкових автомобілів „Запорожець“ почався в другій половині 1950 року на новому заводі, створеному на базі Запорізького заводу сільськогосподарських машин „Комунар“, об'єднаному ще з трьома заводами. З нагоди річниці у Львові відбулось свято, у програмі якого була виставка антикварних „Запорожців“, зібраних з різних міст західніх областей України. Для дітей був розрізаний 42-кілограмовий торт, прикрашений зображенням цього авта. Колона з 17-ти „Запорожців“, заповнених юними жителями Львова, пройшла бруківкою Львова.

На фото: „Запорожець“ з дітьми на тракторному причепі.

Україна шукає...

(Закінчення зі стор. 1)

годнішня політична та економічна система в Україні збережеться до 2004 року, питання її вступу до ЄС та НАТО можна буде зняти з порядку денного як безперспективне.

На тлі таких невеселих думок експертів особливою увагою користувалися виступи представників демократичної опозиції, які уособлюють альтернативу теперішній владі в Україні, вимагаючи проведення негайних президентських виборів.

Найдовшими оплесками присутні зустріли виступ народного депутата України від фракції „Наша Україна" Тараса Чорновола, сина видатного українського дисидента та правозахисника. Він закликав відокремлювати поняття „суспільство" і „влада" та не трактувати критику дій як „шкоду" державним інтересам – „шкодою є радше свідома брехня про ситуацію в Україні".

Т. Чорновіл охарактеризував чинну владу як „баласт для України на шляху до Европи". Серед її останніх дій найбільше занепокоєння, на його думку, викликає українсько-російська угода про створення ґазотранспортного консорціюму. Ця угода, вважає Т. Чорновіл, свідчить, що Л. Кучма орієнтується на евразійський шлях розвитку.

Щодо звинувачень вищого державного керівництва у продажу радарних систем „Кольчуга" до Іраку, Т. Чорновіл зауважив, що злочинний намір Президента Кучми здійснити продаж можна кваліфікувати як злочин. Тому питання, чи дійшли все ж таки „Кольчуги" до Іраку, не є принциповим.

Оцінюючи можливу реакцію США на оприлюднені звинувачення, інший народний депутат та колишній міністер закордонних справ України Борис Тарасюк погодився із необхідністю притягнути до відповідальности конкретну особу, вину у порушенні закону. Разом з тим, він наголосив, що США не повинні карати усю державу за можливі протиправні дії її керівників.

Американські офіційні особи, серед яких були представники Державного департаменту, Ради національної безпеки та конґресмени, одностайно висловлювали сподівання, що українська влада продемонструє прозорість та сприятиме всебічному розслідуванню закордонними експертами можливости таємного продажу радарних систем.

Разом з тим, заступник помічника Державного секретаря США та колишній посол в Україні Стівен Пайфер підтвердив, що американський уряд, проаналізувавши зміст записів, наданих майором Миколою Мельниченком, не має жодних сумнівів, що Президент Кучма дав дозвіл здійснити нелеґальний продаж Іраку військової техніки, свідомо порушуючи санкції ООН. До речі, сам Мельниченко був одним з найактивніших учасників конференції, постійно знаходячись в центрі громадської уваги.

Незважаючи на стриманий оптимізм в оцінці перспектив українсько-американських взаємин, більшість американських посадовців відверто визнали, що без вирішення низки ключових внутрішніх проблем подолати кризовий стан у стосунках двох держав буде неможливо.

Серед таких проблем найчастіше згадувалися нерозв'язане вбивство журналіста Георгія Ґонґадзе, посилення утисків свободи слова, переслідування та обмеження в правах політичної опозиції, масові порушення виборчого законодавства.

Прямі свідчення обмежень свободи слова в Україні прозвучали під час ділового сніданку з журналістами, проведеного в рамках конференції. На ньому журналісти, що представляють провідні українські ЗМІ, розповіли про жорстку цензуру, встановлену Адміністрацією Президента у більшості друкованих органів та на всіх без виключення загальнонаціональних каналах телебачення.

Ця цензура, за їхніми словами, здійснюється за допомогою так званих „темників" (від слова „тема"), які у формі „повідомлень" послідовно розсилаються в газети та на телебачення. В них містяться чіткі вказівки про характер висвітлення тих чи інших внутрішньополітичних подій та рекомендації щодо тональности їх оцінок. Окрім того, за словами журналістів, існує цілий список політиків та громадських діячів, яких, згідно з розпорядженням влади, не можна запрошувати до участи в телевізійних програмах. У випадку ігнорування владних „порад" ЗМІ відразу опиняються під потужним тиском влади.

Понад 300 українських журналістів вже підписали маніфест від 5 жовтня, в якому вимагають припинити цензуру в пресі та забезпечити право кожного українського громадянина отримувати всебічну інформацію.

У випадку невиконання владою цих вимог журналісти погрожують страйком. Однак, як підкреслили присутні у Вашінгтоні представники українських ЗМІ, їхні дії жодним чином не слід ототожнювати з акціями опозиції в Україні.

За словами провідного кореспондента телеканалу „1+1" Євгена Глібовицького, „журналісти борються виключно за можливість робити свою справу професійно". Присутні на сніданку представники влади, у тому числі керівник управління стратегічних ініціятив Президентської адміністрації Георгій Почепцов, залишили наведені факти цензури без відповіді.

Заключний акорд конференції пов'язаний з іменами двох політиків, які вже давно знаходяться по різні сторони барикад.

Перший з них, колишній депутат Верховної Ради Олександер Єльяшкевич, оприлюднив інформацію про надання йому політичного притулку у США.

У травні цього року він передав до Державного департаменту США записи розмов в кабінеті президента, які вказують на причетність Кучми до організації бандитського нападу на нього з метою фізичного знищення. Внаслідок нападу, Єльяшкевич отримав серйозні травми і провів довгий час у лікарні.

Зараз він підкреслив, що рішенням надати притулок опозиційному політикові американська влада фактично визнає - Президент Кучма становить реальну загрозу життю та безпеці українського громадянина. Це рішення стало центральною темою кулуарних розмов другого дня конференції.

Іншим відомим політиком, виступ якого наприкінці конференції привернув чималу увагу, був народний депутат Дмитро Табачник, який входить в коло наближених до Президента Кучми осіб. Його доповідь звучала несподіваним дисонансом до попередніх заяв представників влади.

Визнавши, що Україна найближчим часом не вступить до НАТО, Д. Табачник заявив про можливість переорієнтації владної еліти України в бік Росії. На його думку, за таких „шалених темпів, якими відбувається економічна інтеграція України та Росії" остання може використати власний вплив та змінити еліту в Україні на свою користь.

Деякі з присутніх розцінили такі слова як традиційний для української влади шантаж Америки з метою переконати її провідних осіб відновити тісніші контакти з теперішніми керівниками України. Однак, цілком можливо, що слова Табачника, який давно вже закликає „йти в Европу разом з Росією", сиґналізують саме про початок такої переорієнтації.

Адже представники підтриманих Росією під час останніх парляментських виборів політичних сил займають чільні державні посади – Віктор Медведчук від СДПУ(о) очолив Адміністрацію Президента України; Володимир Литвин, голова блоку „За Єдину Україну", головує в парляменті, а друга особа цього ж блоку – Анатолій Кінах – очолює уряд. Зрештою, сам Дмитро Табачник став головою комітету у закордонних справах Верховної Ради України, який, власне кажучи, й буде випрацьовувати проєкт нової зовнішньополітичної концепції держави.

За умов, коли державну політику України почали формувати діячі, що користуються особливою підтримкою та симпатіями в Кремлі, не дивним буде проведення наступного „круглого столу" вже на берегах Москви-ріки. Однак, тоді його темою радше стане шлях України до „зрілої" національної бездержавности в складі іншого, евразійського простору.

Зустріч над Вислою

У вересні, у зв'язку з акцією протесту „Повстань, Україно!", прем'єр-міністер Польщі Лєшек Міллер запропонував посередництво Польщі у переговорах між владою України і опозицією. Президент України Л. Кучма відхилив цю пропозицію зі словами, що це виглядає на втручання у внутрішні справи України. Проте 15-16 жовтня у Варшаві, в історичному палаці Бельведері, резиденції польських президентів, засідала робоча конференція „Україна в Европі" з участю представників президентської влади та політичної опозиції.

НЬЮ-ЙОРК. – На конференцію „Україна в Европі", котра пройшла у Варшаві, від опозиції прибуло понад 30 осіб на чолі зі своїми провідниками – Олександром Морозом та Віктором Ющенком. Делеґацію від Президента України очолив глава Адміністрації президента Віктор Медведчук. Президент України Л. Кучма відвідав Варшаву 16 жовтня, де зустрівся з президентом Польщі й представниками Евросоюзу і під-твердив курс України на Европу.

Не прилетів на цю зустріч прем'єр-міністер України Анатолій Кінах, який обіцяв Л. Міллеру, що не тільки прилетить на засідання, але й „візьме зі собою до літака представників опозиції".

Відкриваючи засідання „круглого столу" президент Польщі Олександер Кваснєвський сказав: „Европа не закінчується над Бугом, а Україна є її частиною. Такою є настанова Польщі. Будемо підтримувати членство України в НАТО й Евросоюзі, бо там її місце". На зустріч також прибули прем'єр-міністр Польщі Лєшек Міллер, міністер закордонних справ Влодзімєж Цімошкевич, міністер закордонних справ Евросоюзу Гав'єр Солана, прем'єр-міністер Швеції Горан Персон. У своєму виступі Г. Солана висловив застереження, що Україна, всупереч запевненням, своїми діями відвертається від Европи.

З телефонних розмов з журналістами в Польщі чуємо, що круглий стіл широко коментується в польських засобах масової інформації. Переважає думка, що діялог є єдиними ліками для демократії. Польща змогла вилікуватися саме так і тепер хоче передати свій досвід Україні. Варто пригадати, що колишній президент Польщі Войцєх Ярузельський, коли зрозумів, що не має підтримки від народу, відмовився від посади президента ще на початку своєї каденції і цим самим створив можливість проведення нових президентських виборів, які виграв Лєх Валенса.

Василь Лопух

Друга хвиля...

(Закінчення зі стор. 1)

тому, що вона „робиться за шторами та під столом, їй бракує публічности, прозорости і діялогу". Треба модернізувати політичну систему, оскільки нинішня унеможливлює політичний діялог в Україні. Необхідно, щоб різні політичні сили могли змінювати позиції, слухати один одного, і це засвідчувало б, що влада не є сліпою, німою і глухою до цих проблем. Влада повинна зрозуміти, що опозиція – це одна зі сторін політичного процесу, яка бере участь у прийнятті політичних рішень. Влада сьогодні повністю іґнорує існування опозиційних політичних сил, голосу опозиції не можна почути у засобах масової інформації.

Л.Х.

АМЕРИКА І СВІТ

Снайпер залишається невловимим

ВАШІНҐТОН. – У понеділок, 14 жовтня, наступною жертвою невідомого злочинця стала жінка, вбита пострілом в голову на майданчику для паркування поблизу крамниці „Home Depot" в графстві Феєрфакс, 16 кілометрів на захід від Вашінґтону. Вбита виявилася працівницею Федерального бюра розстежень. Починаючи від 2 жовтня, це вже дев'яте вбивство. Крім цього, двоє осіб поранено. Слідчі все більше схиляються до версії, що в цьому випадку йдеться не про так званого „серійного" вбивцю, а про наперед заплановані терористичні акції. Вдалося дістати свідчення сторонніх людей, які підтверджують інформацію, що тут діють принаймні двоє осіб і користуються вони міні-веном світлого кольору.

Конгрес підтримав Дж. Буша

ВАШІНҐТОН. – В середу, 16 жовтня, Президент Дж. Буш підписав прийняту в п'ятницю, 11 жовтня, резолюцію Конгресу, яка надає йому право оголосити війну Іракові, якщо це буде продиктовано крайньою необхідністю. У присутності декількох десятків законодавців з обох партій на церемонії підписання у Білому Домі Президент Дж. Буш домагався від ООН прийняти нову резолюцію, яка б вимагала від Іраку дозволу на постійну перевірку його озброєнь. Хоч він підкреслив, що військова акція щодо Іраку була б останнім кроком, Дж. Буш все ж залишив мало місця для того, щоб С. Гусейн міг уникнути конфронтації. Голосування в Конґресі не було одностайним: співвідношення голосів „за" і „проти" в Палаті представників – 296 – 133, а в Сенаті – 77-23. Третина законодавців з обох партій наполягає на тому, щоб Президент Дж. Буш використав усі дипломатичні можливості, перш ніж починати збройні дії.

Триває розслідування вибуху на Балі

БАЛІ, Індонезія. – Слідчі на індонезійському острові Балі кажуть, що залишки вибухової речовини, виявленої на місці вибуху, котрий у суботу, 12 жовтня, зруйнував нічний клюб, є потужною військовою пластиковою вибухівкою. В результаті вибуху загинуло майже 200 осіб. Вибухова речовина, що має назву „С4", використовувалася також у низці попередніх нападів в Індонезії та на американський військовий корабель в Ємені. Бригади слідчих з кількох країн, включно зі США, Австралією та Англією, допомагають індонезійським правоохоронним органам. Підозрюють, що за вибухом стоїть терористична організація „Аль-Кайда".

До вступу в ЕС готуються 10 країн

БРЮСЕЛЬ, Бельгія. – 9 жовтня Комісія Европейського союзу рекомендувала до кінця 2004 року завершити переговори про вступ до ЕС десяти країн: Польщі, Угорщини, Чехії, Словаччини, Словенії, Литви, Латвії, Естонії, Кіпру і Мальти. Болгарія й Румунія зможуть вступити до Евросоюзу лише у 2007 році. Щодо вступу Туреччини в ЕС, то про неї мова йтиме 24-25 жовтня під час брюсельської зустрічі глав-держав Европейського союзу. Виступаючи в Европейському парламенті з приводу вступу в ЕС названих 10 країн, голова Европейської комісії Романо Проді сказав: „Історичний проєкт об'єднання Европи сприятиме зміцненню миру, стабільности, демократії та економічному розквіту континенту".

В Іраку відбувся „референдум"

БАГДАД, Ірак. – 10 жовтня населення Іраку взяло участь у референдумі, метою якого було надати Садамові Гусейнові додаткові 7 років на посту президента тієї країни. Садам був єдиним кандидатом на тому референдумі. Перед виборчими дільницями стояли довжелезні черги тих, що хотіли проголосувати. На останньому подібному референдумі 1995 року президент Садам Гусейн здобув більш як 99,9 відсотка голосів. Ірак розглядає цей референдум як виклик Сполученим Штатам Америки, які вважають Багдад потенційним вогнищем світової небезпеки і вимагають усунення С. Гусейна від влади.

Лондон відновив своє правління в Північній Ірляндії

ЛОНДОН. – Британський уряд 14 жовтня оголосив про тимчасове припинення повноважень Північно-Ірляндської регіональної асамблеї і відновлення у тому краї прямого правління Лондону. Цю заяву оприлюднив міністер у справах Північної Ірляндії британського уряду Джон Рід. Цей крок покликаний врятувати асамблею – після того, як юніоністи остерегли, що вийдуть з її складу. Представники юніоністів, які виступають за збереження зв'язків провінції з Британією, звинуватили республіканців з партії Шін Фейн - політичного крила Ірляндської Республіканської Армії - у неспроможності еволюціонувати на шляху до демократії. Юніоністи наполягають на виключенні Шін Фейн зі складу регіональної асамблеї. Ці вимоги пролунали після звинувачень на адресу Шін Фейн у торгівлі зброєю та шпигунстві. Представники республіканців відкидають ті звинувачення, кажучи, що вони стали жертвою британських спецслужб.

Проблема депортації – на тлі демократії

НЬЮ-ЙОРК. – Апеляційний суд США вирішив, що уряд має право справи про депортацію чужинців слухати за зачиненими дверима. Це рішення породило багато поважних сумнівів у тому, чи відповідає воно традиційній американській демократії – незважаючи на ту обставину – також поважну – що йдеться про підозрілих чужинців, які проживають в країні нелегально. Декілька газет та правозахисних організацій подали до суду, протестуючи проти закритих слухань справ щодо депортування. Лі Джелемт, адвокат Американської Спілки захисту громадянських свобод, заявив, що закриті суди суперечать демократичним принципам, на яких засновано Сполучені Штати. Він покликується на статтю ч. 6 Білю про права, де говориться: „В усіх випадках кримінального переслідування звинувачений має право на швидкий і публічний суд...". Федеральний окружний апеляційний суд у Філядельфії, двома голосами проти одного, вирішив, що, по-перше, слухання про депортацію за порушення іміґраційних законів не є кримінальним переслідуванням, а по-друге, уряд має право на закриті слухання, коли йдеться про національну безпеку країни.

Нова спроба близькосхідного врегулювання

ВАШІНҐТОН. – Прем'єр-міністр Ізраїлю Аріель Шарон 15 жовтня прибув до Вашінґтону для переговорів з Президентом Бушем з приводу врегулювання на Близькому Сході та розвитку подій навколо Іраку. Оглядачі кажуть, що в той час, як США готуються до можливого нападу на Ірак, Ізраїль може опинитися під тиском Вашінґтону, який вимагатиме більшої стриманости у ставленні до палестинців. Американці побоюються, що ескаляція насильства на Близькому Сході може зашкодити зусиллям США, які хочуть заручитися підтримкою арабських союзників у можливій війні проти Іраку. Тим часом надійшло повідомлення про напад арабських терористів на автобус у північному Ізраїлі. Чотирьох осіб було поранено.

Вибухнула російська космічна ракета

МОСКВА. – Російська космічна ракета, яка мала вивести на орбіту супутник, 16 жовтня вибухнула у повітрі невдовзі після запуску з космодрому Плесецьк, за 1200 кілометрів на північ від Москви. Вогненні уламки впали на пусковому майданчику космодрому Плесецьк, що є головним центром запусків непілотованих ракет. Одна особа загинула, восьмеро отримали поранення. Супутник мав служити як орбітальна лябораторія, де б здійснювалися експерименти, пропоновані науковцями з різних країн світу. Російські офіційні представники кажуть, що ракета „Союз" не зазнавала ніяких неприємних інцидентів упродовж останніх 11 років.

За матеріялами ЗМІ

Підписують, а вже тоді - обговорюють?

ПАРСИПАНІ. Н. Дж – Як „Свобода" вже повідомляла (див. ч. 41), 7 жовтня у Кишиневі, столиці Молдови, де відбувалася чергова зустріч керівників країн СНД, український і російський прем'єр-міністри, Анатолій Кінах і Михаїл Касьянов, підписали угоду між „Нафтогазпромом України" і російським „Газпромом" про створення ґазового консорціюму. Присутні при цьому президенти Владімір Путін і Леонід Кучма привітали угоду як таку, що відповідає економічним інтересам обох країн. Тим часом дуже багато політиків і економістів в Україні є іншої думки, бо, по-перше, умови угоди трималися в секреті від українського суспільства, по-друге, Росія, всупереч законодавству України, контролюватиме важливу частину українського господарського комплексу – на українській же території.

Опозиційні до Л. Кучми політичні середовища вважають, що він поступився національними інтересами своєї держави, поставивши над ними власний інтерес збереження влади і тієї політичної системи, якою можна маніпулювати на свій розсуд. Очевидно, цей висновок має під собою підстави, в кожному разі - жодна політична партія в Україні не підтримала ні підписаної в Кишиневі угоди, ні самої ідеї ґазового консорціюму.

Знаючи критичні і скептичні настрої в Україні, прем'єр А. Кінах ще напередодні підписання згаданої угоди запевнив, що Україна не віддать нікому контрольного пакету акцій майбутнього консорціюму, однак не пояснив, що ж означає сам цей „пакет". Член парляментського комітету з питань паливно-енергетичного комплексу Олександер Гудима звернув увагу громадськости на таку разючу різницю: якщо „Нафтоґаз України" оцінює українські ґазотранспортну систему в 22 мільярди дол, то Росія – лише у 2 мільярди дол. Проблемою є й те, що „Нафтогаз України" – це Національна компанії, тим часом російський „Ґазпром" – вже давно приватизований. То чи не зазіхають його власники і на українське нафтогазове господарство?

Особливе занепокоєння викликає відсутність відкритости і прозорости у діях влади, зокрема щодо ґазового консорціюму. Навіть такий льояльний до Президента Л. Кучми політик, як Валерій Пустовойтенко, заявив 7 жовтня, в день підписання угоди в Кишиневі, що український уряд „погано працює", бо потребу в консорціюмі не обґрунтував економічно.

Провідник парляментської фракції „Наша Україна" Віктор Ющенко в інтерв'ю працівникам ЗМІ 8 жовтня висловив припущення, що підписана в Кишиневі угода „не отримає підтримки парляменту". Він вважає, що передавати, бодай і частинно, управління українською газотранспортною системою в чужі руки тепер, коли Україна ще не набула ні економічної, ні політичної стабільности, – „нелогічно і не на часі".

В. Ющенко повторив свій давній погляд, згідно з яким українська ґазотранспортна система – це унікальна для Европи артерія, і було б доцільно, щоб вона стала складовою частиною европейського економічного ринку. Але коли вже дійшло до підписання угоди про міжнародний ґазовий консорціюм, то принаймні треба враховувати інтереси всіх сторін, зокрема і передусім – інтереси України, підкреслив В. Ющенко.

Щоб набути чинности, українсько-російська угода про консорціюм мусить отримати схвалення у Верховній Раді. Але, як зауважили декілька членів делеґації України на конференції у Вашінґтоні 8-9 жовтня, якщо парлямент не ратифікує підписаного прем'єрами документу, то Л. Кучма має досить повноважень, скориставшись якими, зможе взяти у цій справі верх.

П. Ч.

Як у Києві зазнало цензури інтерв'ю Верховного Архиєпископа УГКЦ Любомира Гузара

З приводу останніх політичних подій в Україні канал „1 + 1" Українського телебачення запросив на розмову Верховного Архиєпископа УГКЦ Любомира Кардинала Гузара. Впродовж 50 хвилин він ділився своїми думками, але в етері його виступ тривав тільки 5 хвилин. Після цього Владика сказав: „Вони показали тільки те, що я говорив опозиції і владі, щоб вони не розпалювали ненависти, а щоб будували". Потім газета „Дзеркало тижня" попросила прес-секретаря УГКЦ надати їй повний текст інтерв'ю тележурналіста В'ячеслава Піховшека з Владикою, який надрукувала в 36-му числі. Ми, з дозволу, подаємо його, за вийнятком відповідей на запитання, що не мали безпосереднього стосунку до акції „Повстань, Україно!" 16 вересня (наприклад, про трагедію на летовищі „Скнилів").

– Владико, мене турбує в цій акції, що ніхто не може зупинитися. Коли я питаю людей від влади чи від опозиції, на чому вони можуть зупинитися, то не можу отримати відповіді.

– Це є такий момент для застанови, що ми не вироблені політично. Адже такі речі людині навіть не повинні приходити на думку. Будувати є дуже трудно. Будувати з каменю нелегко, а будувати з людей – ще важче. Люди є живими каменями і кожний має свою індивідуальність. Кожний має своє властиве місце у тій цілій схемі. Будинок руйнується, коли з нього забирають камені, так само і кожний з нас, якщо не сповняє свого життєвого завдання, то залишає діру і послаблює будинок. Але ми ще до того розуміння не дійшли. Сьогодні вказують на протистояння опозиції і влади. Невторопно, на мою думку, загострюють це питання. Це взаємне поборювання з двох боків нічого доброго не дасть. За загальне добро відповідальні як влада, так і опозиція. Тепер потрібно подивитися, що можемо спільно зробити, щоб якнайкраще збудувати.

Опозиція в демократичній державі є необхідна. Ми без цього не можемо існувати. Якби всі думали однаково, то ми б прирекли себе на неіснування. Для розвитку необхідна різниця думок. І ви, журналісти, маєте колосальне завдання, адже повинні бути тим поштовхом, який має не тільки інформувати людей, але наштовхувати їх на думання. Наприклад: ми є в певній геополітичній ситуації – є Росія, є Европа, є інші держави, заангажовані в політику. Як найкраще будувати в цій ситуації? Або: маємо проблеми росту політичного. Цей ріст трудний. Ми триста років не мали своєї відповідальної політики, хоч політикували ми завжди. Я жив на поселеннях. Політика там горіла, але це не була відповідальна політика, тому що не мала конкретних наслідків. Це були певного роду тільки академічні вправи. Перший раз від дванадцяти років політика стала відповідальною справою, бо ми будуємо свою державу, бо ми маємо свою державу. Мені здається, що ми не годні усвідомити собі, що це означає – мати свою державу. Наведу вам приклад з церковної історії. Ми триста років були під якимсь чужим урядом. Отже, мислення Церкви було – як вберегтися від окупанта. Дванадцять років ми маємо свій уряд. Це є для нас новина. І ми не завжди цілком певні, як відноситися до свого уряду. Наше поняття Церкви, що вона є партнер. Церква не є якимсь департаментом, чи міністерством уряду, не є на службі уряду. Церква має свою ділянку і вона співпрацює з державою на рівні партнерів. Але це є колосальна відповідальність. Ми, так само як і уряд, в іншій ділянці, в іншій сфері маємо між собою співпрацювати, щоб будувати. Митрополит Шептицький вжив гарний вислів: „Як будувати Рідну Хату", – і кожний, хто читає, розуміє, що йдеться про свою власну хату. Отже, наше завдання є, щоб свідомо допомагати розвитку нашої власної держави. Це є для нас надзвичайно важливим моментом. Це є певного роду новина. Так само як і для держави є новістю те, що вона зустрічається з фактом вільної Церкви. Держава не завжди знає, як повестися з Церквами. Ми щойно є в процесі того, щоб виробити філософію взаємовідносин Церкви і Держави, Держави і Церкви. Треба мати велику терпеливість у цьому процесі.

Ми не маємо глибини в нашій політиці. Ми не думаємо категоріями гідності людини і прав людини. В цій ситуації особливо Церкви, але також і навчальні заклади повинні мати чітку програму виховання людини на тих засадах, на яких виростала наша держава – на християнських засадах.

Потрібно дуже чітко зрозуміти головні поняття демократії. Демократія полягає на тому, щоб шанувати людину. Але це не є односторонння справа. Кожний мусить шанувати спільне добро. Це вимагає зусиль. Я боюся, що ми починаємо тратити терпеливість. Ми вже хочемо дійти до певних досягнень, а цей процес вимагає певного часу. Ми не повинні сподіватися, що при помочі якогось спеціяльного політичного устрою розв'яжемо всі труднощі. Ми їх розв'яжемо, коли кожний вдарить себе в груди і запитає: „Що я зробив для своєї Батьківщини?" Людей треба змінювати, а не устрої. Кожний устрій може функціонувати, якщо він побудований на мудрих людях, які відчувають відповідальність за цілість.

Опозиція необхідна. Навіть в Церкві. Адже, якщо до мене не прийде хтось і не скаже: „Ти зле робиш", я не зможу поправитися. На кожному рівні ми мусимо мати людей, які прийдуть і вкажуть на помилки, не публічно на цілий світ, а по-дружньому, віч-на-віч. Я тепер відкличуся до англійського поняття опозиції. Англійська опозиція створює паралельний, так званий „тіньовий", але в доброму розумінні, уряд, який застановляється над тими самими проблемами. Уряд офіційний приймає рішення, а цей тіньовий обговорює їх і, якщо є зауваження, то про це висловлюється. Успіх Англії – у їх співпраці.

Ми переживаємо цілком природні болі демократичного росту, і нам потрібно взятися докупи і один з одним навчитися говорити. Як є потреба щось сказати, треба сказати. Але потрібно сказати чемно, по-людськи, щоб той, з ким я говорю, хотів зробити те, що є добре. Нам бракує второпності християнської, бажання спільного добра, а не власного успіху.

Ми, на жаль, живемо в тій добі, яку переживала Америка 150 років тому. Тоді були великі індустріялісти, які збагачувалися, кривдячи людей. Але суспільство їх навчило, і сьогодні вони є справжніми добродіями, творчою елітою.

Потрібно навчитися розрізняти владу від людей, які прагнуть влади і грошей. Це дві різні категорії. Влада потрібна в людській спільноті і без влади є замішання. Люди, які ту владу мають, несуть відповідальність за неї і повинні служити для добра всіх. Поняття влади, поняття закону ми мусимо плекати, виховувати. Влада – це не багато грошей, а відповідальність, яка завдає терпіння.

Не люди, остаточно, є важні в демократичній системі, а закон. Тому що люди міняються, коли проходить час їхнього перебування при владі. Нема підстав думати, що хтось зробить краще. Потрібно це побачити і переконатися на ділі.

Якщо є якісь недомагання, доброзичливі, щирі люди повинні вказати на помилки. Я вам дам приклад з монастирського життя. В монастирі є ігумен і є ради. Одна з них називається рада старців, яких першим обов'язком є напімнути ігумена, якщо він зле робить. Вони повинні прийти до нього і сказати, що ми тебе шануємо, ми тебе вибирали, але в тій чи іншій справі ти повівся неправильно. В людській структурі це є необхідне, бо ніхто з нас не має монополію на мудрість чи на досконалість. Всі ми є люди помильні, всі ми в слабості щось зробимо не те і тому потрібно того механізму для поправи. Але його потрібно використовувати второпно. Ціль не є комусь сказати, ціль є поправити.

– Владико, я ще хотів запитати про політичну терпимість. Я кажу нашим правоохоронникам: будуть вас бити, а ви не бийте у відповідь. Не забувайте, що колись перед Богом треба буде давати звіт і треба мати терпіння, і не піддаватися, якщо навіть і провокують. Як ви до цього ставитеся?

– Є два роди терпимости: перший – я нічого не можу змінити і тому терплю; другий рід терпимости особливо важливий у суспільному житті, це терпимість селянина, або людини, близької до природи. Селянин знає, що коли він посадив деревце, воно одразу не дасть плодів. Це є свідомість, що для того, щоб щось досягнути, я мушу потерпіти. Такою є засада спільнотного життя. Така терпимість вимагає прийняти іншого таким, яким він є.

Ми не застановляємося над тим, що б я міг зробити, щоб інший був кращий. Зверніть увагу, що я не кажу, що б я міг зробити, щоб він не був таким, як він є, бо тоді я міг би просто його усунути. Він не буде мені заважати. Але це не є ціль. Я повинен подумати, що я можу зробити, щоб він став активнішим.

– Як можна забороняти протестувати, коли це є конституційним правом?

– Мусить кожний застановитися: „Що я цим осягну? Перш усього, що я хочу осягнути". Знаєте, ми є такий нарід, що до загину любимо Україну, але не любимо українців. Отже, що я хочу? Чи я хочу своєї вигоди, чи вигоди своєї родини, чи вигоди свого села, чи я, направду, хочу добра всім. Що я є згідний пожертвувати? Кричати – це є добра річ, часами треба, але криком ми нічого не будуємо. Що я є згідний пожертвувати, щоб усі ми краще жили? Який найкращий спосіб заохотити людей робити добро? Такі питання кожна людина мусить собі ставити. І якщо він у своєму серці є переконаний, що він, ідучи до Києва чи інших міст, поводиться найкорисніше, тоді, брате, я б сказав – іди. Але заки він до такого дійде, він мусить себе спокійно, холоднокровно запитати: „Де я стою, чого я шукаю і яке добро я цим осягну?" Це не є тільки для греко-католиків, кожний мусить себе це запитати, чи він є зі Львова, чи з Києва, чи з Черкас, звідки хто б не був.

Ми хочем будувати, і є моменти, коли треба пожертвувати життям і на це мусимо бути готові. Якщо ми переконані у своєму сумлінні, що, віддаючи життя, стелимо кращу дорогу для ближніх, ми, до певної міри, маємо обов'язок це зробити. Ми стоїмо перед дуже великим завданням і не повинні боятися протесту 16 вересня, немовби то кінець України. Це є частина нашого суспільного життя, з якої ми мусимо витягнути певні заключення. Криза є момент росту, як нема кризи – нема росту. Отже, ми повинні до цього моменту підійти позитивно.

Пам'ятаймо таку річ. Ми часто маємо дуже палких промовців, між політиками, на жаль, так буває, що вони необережно говорять. Коли будь-хто так до мене промовляє, що я, вислухавши його слів, починаю когось ненавидіти, то я мушу застановитися, від кого прийшло це слово. Якщо твоє слово, оперте на доказах твого життя, мене вчить більше любити, більше працювати, навіть більше терпіти задля добра – то є добре слово. Коли мене те слово вчить ненавидіти, руйнувати, не шанувати, понижати других людей, не дивитися на їхні потреби, не дивитися на їхні права, прямо тільки себе пропихати — це є небезпечне слово. В такий спосіб ми повинні оцінювати те, що чуємо.

Мені здається, що сьогодні ми маємо забагато слів, декляpацій, звернень і т. д. Треба дій, слів, опертих на конкретних діях. Я не думаю, що наші люди цілковито позбавлені критичної думки. Ні. Але є така психоза, що нікому не вірять. Це є трагедія нашого минулого. За комуністичних часів пропаганда процвітала. Вони були майстри пропаганди. Тому ми є хворі в душі, бо ми вже перестали один одному вірити. Люди є так наставлені, що якщо ви говорите, то вони радше не повірять, аніж повірять. Тому потрібно на кожному рівні, включаючи Церкву, робити так: спочатку діла, а потім слова.

(Закінчення на стор. 12)

На межі війни

Світ напружено стежить за приготуванням до війни між США та Іраком. Відносно успішна акція проти Афганістану вселила Президентові США Дж. Бушу упевненість в тому, що військова акція проти Іраку дозволить приборкати диктатора Садама Гусейна. Конгрес США дав свій дозвіл на початок цієї війни.

Рада Безпеки ООН теж обмірковує свою позицію щодо можливого збройного конфлікту. Намагаючись уникнути його, ООН запропонувала провести перевірку наявности в Іраку зброї масового знищення. Садам Гусейн погодився на таку інспекцію, проте ряд політиків сумнівається в тому, що інспекторам буде показаний увесь арсенал іракської зброї. Відомо, що ніхто не забороняє Іракові мати традиційне озброєння свого війська, але світ стривожений тим, що ця країна, можливо, має біологічну, хемічну і ядерну зброю масового знищення.

Джордж Буш закликав ООН не перешкоджати США у приборканні Садама Гусейна. Проти застосування сили стосовно Іраку виступають в ООН Росія і Китай, з якими важко не рахуватися. До опозиції стає також Франція.

Крім міжнародних організацій та урядів, існує також громадська думка. У США вона поділилася. Значне число американців (близько 55 відс.) підтримує свого президента у його намірах щодо військової акції проти Іраку. Опитування, проведене „CNN – USA Today", показало, що 49 відсотків відповідачів вважає потенційний конфлікт з Іраком важливішим від пов'язаних з ним проблем економіки. Але дехто сприймає наміри Дж. Буша щодо Іраку як захід передвиборної кампанії з метою посилення позиції республіканців. Поза межами США чути чимало голосів про те, що великі держави не повинні брати на себе функції наглядачів за меншими народами і вживати щодо них радикальні засоби впливу.

Поряд з політичними мотивами можливої війни не можна забувати про її економічні наслідки. Звісно, усунення диктатури, яка загрожує світові, варте будь-яких коштів, але усе ж наближення початку війни в Іраку вже має відчутне відлуння у економіці. В очікуванні дестабілізації енергетичного ринку різко підскочили ціни на нафту. Затяжний збройний конфлікт може викликати дальше зростання цін пального, зменшення витрат на нього з боку споживачів, обмеження виробництва, інфляцію долара, банкрутство авіоліній. Такі явища спостерігалися після кризи в Кувейті і війни в Перській застоці. Після війни у затоці і подій в Афганістані біржовий курс акцій спершу впав, але швидко вирівнявся. Отже, в економіці усе залежить від успіху очікуваної війни.

Але залишається невідомим питання, як відповість Ірак на збройну акцію США проти нього? Що станеться, якщо він справді має зброю масового знищення і застосує її? Як США мають відповісти на таку загрозу? Адже Ірак – не Афганістан, де йшлося про режим, не підтримуваний народом, і групу екстремістів – приходьків іззовні. Як сприйме збройну акцію решта мусульманського світу? Якими будуть жертви в американському війську і серед мирного населення Іраку? І нарешті, чи війна в Іраку не стане початком світової війни?

З тривогою людство шукає відповіді на ці запитання.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз SVOBODA Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор – Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата - Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про тих, що потребують уваги

Читання численної преси з України дає завжди теми до призадуми і, переважно, не дуже веселої. Так було і в останніх днях, коли похресниця повернулася з України з цілим оберемком тамтешньої преси – як загальновідомої, київської та львівської, так і т. зв. „провінційної", яка має дещо інакший характер і спосіб подавання та інтерпретації різних подій.

На жаль, силою обставин та теперішнього життя наших співвітчизників, те, що читаємо у їхній пресі, не є радісне та оптимістичне і викликує мимоволі бажання негайно в якийсь спосіб допомогти, простягнути помічну руку або принаймні звернути увагу тих чинників, які б таку допомогу могли дати.

Саме з таким почуттям довелося читати сумно-пресумно написаний відвертий лист Ірини Виклюк з Італії під назвою: „Без нас ростуть наші діти і вмирають батьки". Цей зворушливий лист ми частинно передрукували в нашому тижневику з 20 вересня, але його трагічний зміст досі зганяє сон із очей.

А ось тут, немов продовження листа І. Виклюк, знайшли ми тепер у часописі під промовистою назвою „Патріот України" з кінця вересня вже не лист із розповіддю про негаразди українських родин, з яких стільки жінок і матерів, та й батьків, щоб запевнити родинам проживання, а дітям навчання, шукають праці у Західній Европі, а то й у США, – але про безпосередні наслідки того примусового розбиття родин.

Отож читаємо там, що за останніх п'ять місяців сталося на Тернопільщині 65 самовбивств серед молодих людей, а від початку року вчинило самовбивство 120 осіб. При тому журнал подає звітування з останнього тижня, в якому 16-літній хлопець скочив з дев'ятого поверху, а 13-літня дівчинка повісилася. У сумному звіті на закінчення стверджують, що „більшість випадків самовбивств серед молодих людей, а то й дітей, трапляється там, де одне із батьків є на заробітках за кордонами України". Чи не може нас ця статистика жахати? Чи не хочеться кожному та кожній із нас, читаючи такі сумні вістки, в якийсь спосіб допомогти та подати руку тим родинам?

Ми знаємо про різні можливості помочі нашому населенні в Україні, знаємо про численні українські допоміжні організації, що постійно висилають одяг, харчі, а то й гроші потребуючим. Але ніякі „молоко і булочка" чи постійні пакунки з уживаним одягом, чи скупа грошева допомога не можуть змінити психічного клімату та настанови великого числа українського населення, що шукає усіх способів, щоб здобути середники до життя своїх родин.

Тут треба якоїсь організованої, розважної акції, співпраці допомогових, жіночих і молодечих організацій, щоб впливати на психіку певної частини населення, а передусім матерів і їхніх дітей.

Вже невдовзі відбудеться в Торонто VIII Конгрес СФУЖО – Світової Федерації Жіночих Організацій – чи не є це місце до обговорення саме такої важливої та сумної проблеми і конкретних рішень способу допомоги? Чи сьогодні більше, як коли-небудь досі, українська жінка не мусить знайти правильний шлях для існування своєї родини та її здорового майбутнього? Надіємося, що саме трагічне занедбання родин, яке існує сьогодні в Україні, та наслідки цього стануть першою та найважливішою проблемою перед організованим українським жіноцтвом. Сподіваємося, що Конґрес винесе у тому напрямі конкретні рішення.

О-КА

Помер д-р Михайло Рубінець

(1921–2002)

10 серпня цього року, в Куритибі, помер, на 81-му році життя, д-р Михайло Рубінець, невтомний патріот і церковний діяч.

Народився він 2 липня 1921 року, в селі Верхня Липиця, повіт Рогатин, на Станіславівщині. Батько, Йосиф Рубінець, був поручником в Українській Національній Армії. Мати, Софія Голембіовська, була ввесь час в рядах організованого жіноцтва.

Мати з початком 1936 року виїхала з сином до батька, в Арґентину, де Михайло осягає диплом економіста та стає до праці за своїм новим фахом. Також вступає в ряди ОУН під проводом Миколи Плав'юка, доходить до найвищого ступеня – Присяжного члена.

Як діяльна, енерґійна людина, д-р Михайло Рубінець засновує в Буенос-Айресі Міжнародну антикомуністичну організацію, в склад якої ввійшли представники 17 поневолених націй.

Уряд Української Народної Республіки в екзилі іменує його своїм представником на Бразилію. 1992 року, з нагоди першої річниці проголошення незалежности України, д-р М. Рубінець їздив з делегацією, очоленою Миколою Плав'юком, до Києва, для передання всіх повновластей нововибраному Президентові України Л. Кравчукові.

Св. п. д-р Михайло Рубінець

Покійний д-р Михайло Рубінець залишив у глибокому смутку свою дружину Режіну Шпак-Лапуньку-Рубінець, сина Михайла Ангела і пасинків Маріо Сержіо, Марі Режіну і Таню Мату та 10 внучок.

Вічна йому пам'ять!

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Стіна пам'яті і скорботи

Я довідався у Львові про організацію „Меморіял", ціллю якої є пошана і збереження пам'яті жертв совєтського терору. Заходами цієї організації будується поблизу колишньої в'язниці стіна „Пам'ять і скорбота", на якій будуть вирізьблені в граніті прізвища осіб, закатованих комуністами в період 1939– 1941 років. Мій рідний тато був серед жертв. Посилаю звернення до громади, щоб дістати ще більше прізвищ осіб, яких, можливо, ще не має в списках вбитих.

Юрій Костецький, Фльорида

Зусиллями Львівської обласної історико-просвітницької правозахисної організації „Меморіял" ім. Василя Стуса та Львівської обласної адміністрації, у Львові, на вул. Замарстинівській, на стіні колишньої в'язниці, монтується з граніту „Стіна пам'яті та скорботи", на якій, крім інформаційного тексту, виписуються прізвища в'язнів, які були замордовані НКВДистами в трьох тюрмах Львова – Замарстинівській, Бриґітках, Лонцького. На сьогодні викарбувано прізвища 845 осіб. Відомі ще 802 прізвища, але остаточний список ще не закінчений. При фінансовій підтримці прізвища будуть викарбувані.

Щоб хтось із жертв не був пропущений, забутий, – звертаємось до колишніх в'язнів львівських тюрем, рідних і близьких тих, що були в 1939–1941 рр. у львівських в'язницях та до всіх осіб, які мають потрібну інформацію, і просимо повідомити в обох справах по адресі: „Меморіял", вул. Наливайка, 7, м. Львів 79007, Україна. Тел.: (322) 74-02-65, або (322) 33-14-58.

Принагідно сповіщаємо, що в цьому році у підвалах Василіянського монастиря в Жовкві знайдено останки 226 осіб, з них 44 жіночі, 95 – чоловічі, і 87 – дитячі, в тому числі дві вагітні жінки з чотирьох та семимісячним терміном вагітності. 11 черепів – з кульовим пробиттям та 7 – зі слідами розсічення гострим предметом. Останки були засипані піском та будівельними відходами. Серед відходів знайдені монети СРСР чеканки 1937 та 1946 років, розірвані фотографії травневої чи жовтневої демонстрації у Жовкві, на яких чітко видно солдатів СРСР у військовій формі післявоєнного періоду. До 1946 року в цьому приміщенні був монастир, а з 1946 до 1949 року містився підрозділ військ НКВД.

Згадані та інші виявлені при розкопках матеріяли і попередні висновки експертів свідчать, що знайдені останки – це жертви комуністичного режиму.

Звертаємось з проханням до тих, хто народився чи мешкали в Жовкві в 1944 – 1950 рр., надіслати інформацію про те, що діялось на цих теренах. Це допомогло б пролити світло на цю трагедію. Відомо, що підрозділ НКВД, який розташовувався в монастирі, „опікувався" 30-кілометровою зоною вглиб території від Шеґені до Белза.

Євген Гринів,
голова правління „Меморіялу",
депутат Верховної Ради України

Духовно залишаюся у Львові

У зв'язку з недавньою подорожжю в Україну, хотів би подати деякі з моїх особистих рефлексій і вражень. Коли я прибув на летовище Кеннеді, мене докладно перешукували й зняли мої черевики (мабуть, хотіли знати, чи мої шкарпетки не мають дірок) та перевірили, чи там в підошвах немає „чогось небезпечного"). Не помогло й те, що я робив наївну міну „олд-сітізена". Приїхавши до Варшави Льотом, я завважив перед входом до літака до Львова напис: „Львуф – Львов". Це спровокувало мене до мовної конфронтації з урядовцями Льоту. Я запитав їх, як вони зареагували б, якби я замість Вроцлав сказав Бресляв, а замість Ґданск – Данціґ. Урядовець і його помічниця почервоніли й потакнули головами, що я маю рацію.

У Львові замешкав я в гостинному домі наукового секретаря НТШ Олега Купчинського і його дружини Оксани, яка завідує катедрою культурології в Інституті мистецтвознавства, з приємністю гостював також у домі голови НТШ Олега Романова й його дружини Алли. Зі Львова до Чернівець і назад їхав автом, милуючись надзвичайною красою України. Якби ще й керманичі державного корабля були гарні, то було б усе гаразд.

У Львові відвідав я передвоєнну власність родини Кузьмовичів, де тепер знаходиться видавнича лябораторія НТШ. Тут науковий секретар Олег Купчинський працює невтомно зі своїми колегами над виданням „Записок НТШ" і інших матеріялів.

В давніх приміщеннях НТШ на колишній вул. Чарнецького також проходить ремонт під пильним керівництвом голови НТШ Олега Романова, там знаходиться бібліотечний відділ, конференційні залі й друкарня. Одним словом, матірне НТШ у Львові – це друга, неофіційна Академія Наук зі своєю давньою традицією доби М. Грушевського.

Накінець відвідав я Музей М. Грушевського. Велика садиба, з деревами й квітами, з відновленим будинком і розкішними кімнатами, збереженими меблями та частинно бібліотечними фондами нашого найбільшого історика, під сумлінною опікою директора музею Марії Магунь і її заступника Ольги Тернавської, які зі своїми робітниками доклали багато труду до відновлення всенаціональної святині української науки. Стоїш у музеї – і просто не хочеться звідти вийти. Маємо що показати чужоземним гостям.

Вертаюся до Нью-Йорку з ностальгійною депресією. Їду фізично, а духовно залишаюся в моєму дорогому Львові, місті моєї молодости.

Олександер Домбровський

Повернення чудотворної ікони

Сама я з України. Виграла візу в еміграційній льотерії і приїхала до США. А тим часом дізналася, що у невеличкому селі Погоня, що на Івано-Франківщині, плянується збудувати великий духовний центр на місці монастиря, який існував ще за часів Данила Галицького і був знищений в часи радянської влади.

За леґендою, тут з'являлася ікона Матері Божої на липах. Люди заносили ікону до церкви, а на ранок з'являлася інша. Так було тричі. Сьогодні знайшлася одна з цих ікон, яку о. Никодим Гуралюк, настоятель діючого нині у Погоні монастиря, збирався шукати аж у Відні. Після реставрації у Львові її благословив Папа Іван Павло II. Реставратори, які відновлювали знайдену ікону, були однозначні: це твір XVI століття! Після благословення образ несли зі Львова до Івано-Франківська, а вже звідти – до рідної Погоні. У кожному селі брами були вбрані килимами і рушниками. Тепло приймали люди паломників, несли святиню від села до села.

24 серпня чудотворну ікону Матері Божої Погінської було піднято на найвищу гору України – Говерлу. У День Незалежности України, опівдні, рівночасно із Літургією в с. Погоні, на Говерлі правилася Служба Божа.

Окрім Дню Незалежности, місія була присвячена 120 річниці Добромильської реформи, 110-ої річниці уродин патріярха Йосифа Сліпого. Вона тривала дев'ять днів. Протягом всього шляху було відправлено дев'ятницю та 15 станцій Хресної дороги до Матері Божої.

Леся Прокіпчук,
Сієтл, Ваш.

Поклик рідної землі

Як не складалося б людське життя, які випробування не готувала б доля, та правдиву любов до отчого краю не пригасять ні час, ні відстань. Вже десятки літ уродженка міста Судової Вишні, що на Львівщині, Марія Крижанівська, з Тарнавських, проживає у Рочестері, Н. Й. Вона закінчила вчительську семінарію у Перемишлі, вчилася у господарській та музичній школах, під час війни разом з чоловіком, учасником національно-визвольних змагань українського народу, та з двома синами мусила покинути Україну.

І в Америці, і в Україні Марія Крижанівська завжди душею і серцем переживала за свою рідну землю. Вона відома як меценат дитячих, юнацьких та науково-популярних видань в Україні рідною мовою. Її коштом книги випущені тисячними тиражами. Щоб зацікавити дітей історією рідної землі, Марія Крижанівська вирішила передрукувати збірку Володимира Барагури „Меч і книга", друге видання якої побачило світ, за згодою автора, у Києві. Вона – меценат книжок „Гарфа Лілеї", „Леґенди про Христа" Константини Малицької, „Учителька" Марійки Дмитренко, „Поучення дітям Володимира Мономаха".

Плідно співпрацює Марія Крижанівська із науковцями Львівської державної академії ветеринарної медицини імені С. Гжицького. Коштом її родини вийшли наукові порадники та посібники.

Марія Крижанівська не забуває про дітей-сиріт, вихованців інтернатів, інвалідів, яким присилає подарунки до свят, допомагає матеріяльно. Щиро дякуємо Марії Крижанівській за її добре серце!

Роман Кравців,
ректор Львівської академії
ветеринарної медицини імені
С. Гжицького, академік УААН
Юрій Гачак,
доцент катедри технології молока
і молочних продуктів

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Помер Іван Бабин

Екзекутивний комітет УНСоюзу з глибоким сумом повідомляє, що 2 жовтня 2002 року відійшов у вічність багаторічний член 168-го Відділу УНС Іван Бабин, який був секретарем цього відділу понад 30 років. Екзекутивний комітет в імені всього членства УНСоюзу висловлює глибоке співчуття його сестрі Павлині Медвик, племінникам і племінницям, їхнім дітям з приводу болючої втрати.

Похорон покійного відбувся 7 жовтня з української католицької церкви Успіння Богородиці в Перт Амбой, Н. Дж.

Ми будемо пам'ятати тривалу і безкорисливу працю Івана Бабина в УНСоюзі. Вічна йому пам'ять!

Проєкт різдвяних карток 2002-2003

Здавалося б, що думати про Різдво 2002-2003 року ще дуже завчасно, але Український Народний Союз підготовляє вже восьме річне видання різдвяних карток. Усі ці роки, спонзоруючи проєкт різдвяних карток, УНСоюз має на меті сприяти українським мистцям у їхній праці та здобути фонди для посилення громадських і культурних проєктів та Союзівки.

Ми ласкаво просимо українських мистців взяти участь у цьому проєкті і надсилати свої твори для репродукції. Під розгляд беруться твори різних жанрів (оливні, акварелі, дереворити, керамічні кафлі), пов'язані з темою Різдва. У минулі роки УНСоюз мав нагоду видати твори мистців – Ярослава Адамовича, Марти Анни, Богдана Божемського, Юрія Віктюка, Тані Гаєцької, Якова Гніздовського, Петра Головатого, Марії Гарасовської-Дачишин, Михайла Дмитренка, Наталії Йосипчук, Олександра Канюки, Юрія Козака, Яреми Козака, Мокі Кокоріс, Данила Коштири, Зеновії Кулинич, Віталія Литвина, Андрія Мадая, Люби Максимчук, Романа Марковича, Леоніда Молодожанина, Лідії Палій, Аки Перейми, Ореста Поліщука, Лідії Пясецької, Мирона Рижули, Марти Савчак, Христини Сай, Романа Сметанюка, Ярослава Стадника, Олени Стасюк, Ірени Твердохліб, Галини Титли, Юлії Ткачук, Юрія Тритяка, Андрія Хомика, Марти Цісик та ін.

Цього року УНСоюз пляную видати близько 120 тисяч карток. Дохід призначений на потреби Союзівки та Української Народної Фундації.

Українська Народна Фундація створена при УНСоюзі у 1992 році з метою нести допомогу українській громаді, сприяти гуманітарним, культурним та освітнім програмам у США, Україні та Канаді. Українська Народна Фундація має статус 501 (c) (3), і всі пожертви на Фундацію можна відтягати від податку.

Маючи на увазі цьогорічний проєкт різдвяних карток, УНСоюз радо прийме від громадянства усі поради і думки. Для репродукції приймаються оригінальні твори мистців, фотографії або плівки. Їх треба висилати до Головної канцелярії УНС. За додатковою інформацією просимо звертатися до Оксани Тритяк, координатора особливих проєктів, на адресу: Oksana Trytjak, UNA 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054. Тел. (973) 292-0900, дод. 3071. Електронна пошта: okrys@yahoo.com

Оксана Тритяк,
координатор особливих проєктів та братської діяльности УНСоюзу

Чому потрібно купувати життєве забезпечення?

Одним з найбільш важливих надбань, які ви можете зробити для вашої родини – є придбання життєвого забезпечення на ваше життя особисто, чи на життя вашої дружини або чоловіка. З подіями 11 вересня багато родин відчули життєво важливу потребу мати забезпечення, але, на превеликий жаль, багато людей не задумуються над цим, аж поки не стає запізно.

Життєве забезпечення призначене для життя, але кінець-кінцем, з нашим відходом, наші родини, продовжуючи жити повсякденним життям, мусять платити позичку на хату, авто або оплачують рент, видають кошти на харчування і одяг, і це – лише основні видатки. Якщо ваша родина матеріяльно залежна від вас, в такому випадку вона розраховує на вас і ваш заробіток. Ваше життєве забезпечення, в його найпростішій, елементарній формі, замінить матеріяльний достаток вашій родині, який вона може втратити через ваш передчасний відхід.

Давайте розглянемо випадок: що станеться з вашою родиною, якщо вона не зможе оплатити позичку на хату чи рент тому, що ви вже не перебуваєте в тому стані, щоб підтримувати їх? Чи будуть вони спроможні оплатити похоронні видатки? Хто оплатить медичні рахунки? Усі ваші фінансові зобов'язання будуть відтягнуті від активів ваших збережень, які ви залишили за собою. Життєве забезпечення допоможе захистити вашу родину від непотрібних фінансових труднощів. Якщо ви ще не встигли розглянути можливість придбання життєвого забезпечення, то, можливо, настав саме час тепер розглянути цю можливість – і не для вашої особистої користи, а для користи вашої родини.

При купівлі життєвого забезпечення, щоб правильно оцінити свої потреби, найважливішим чинником є кількість безпосередніх членів вашої сім'ї, яких ви утримуєте вже, або будете утримувати в майбутньому – можливо, навіть і батьків, які в старшому віці будуть залежати від вас, якщо їхній матеріяльний стан буде потребувати часткової або навіть і цілковитої вашої підтримки.

Ось декілька зауваг щодо цього:

- ***В разі вашої смерти, чи ви хотіли б, щоб ваша сім'я продовжувала провадити той самий спосіб життя?***
- ***Чи ваш чоловік, або дружина, будуть здатні утримати цілу родину на свій дохід?***
- ***Чи ваш чоловік, або дружина, повинні залишити працю, щоб виростити і виховати дітей, або будуть змушені прийняти когось, хто б допоміг з цим на час вашого перебування в праці?***
- ***Якщо ваш чоловік, або дружина, не працюює, чи буде складати труднощі знайти працю, і як довго це триватиме? Це оплатиться достатньо, щоб утримати сім'ю? Хто забезпечить дохід в період пошуку праці?***
- ***Чи ви хотіли б залишити по собі несплачену позичку на хату і авто, борги на кредитових картках?***
- ***Чи ваша сім'я потребує інших спеціяльних потреб, на випадок, коли в родині є дитина-інвалід, яка ніколи не зможе самозабезпечити своє життя?***
- ***Хто заплатить за навчання ваших дітей у вищих навчальних закладах?***

Правильне придбання життєвого забезпечення допоможе запевнити майбутнє вашим рідним. Український Народний Союз є тут, щоб допомогти вам і вашій родині ознайомитися з різновидами плянів забезпечення. Поки ваша поліса залишається в силі – ваша родина є захищена. За інформаціями щодо плянів життєвого та пенсійного забезпечення просимо звертатися до Головної канцелярії УНСоюзу.

Ми хочемо забезпечити ваше майбутнє – захищаючи майбутнє ваших родин!

ТЕЛЕФОНУЙТЕ, ЩОБ НЕ БУЛО ЗАПІЗНО!
1-800-253-9862

Христина Козак,
Головний секретар УНСоюзу

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Про пісню Лілії Сандулеси „Я в твоїх руках"

Випадково потрапила до нас касета з піснями української співачки Лілії Сандулеси, яка починається піснею „Я в твоїх руках". Вона співає російською мовою. Правда, там є пісні різними мовами, зокрема й українські пісні. Але тривожить нас, чому ми вертаємося до минулих часів, коли все мусіло починатися імперською мовою, а інше було другорядне або взагалі заперечувалося.

На реклямному листку написано: „Сделано в Украине". То чому починати цю в'язанку чужою мовою? Були часи в царській феодальній системі і червоній московській імперії зла, що треба було підкорятися, щоб вижити. Тоді говорили: якщо хочете співати українською, то мусите співати і російською. Але сьогодні не потрібно зраджувати себе, щоб задовольнити тих, яких ми ніколи не зможемо задовольнити. Пісня Лілії Сандулеси має назву „Я в твоїх руках" . На жаль, ми в їхніх руках вже від 1654 року. Для кого ми такі пісні співаємо? Чи співачка забула, а може, й не читала Тараса Шевченка, який писав: „Кохайтеся чорнобриві, та не з москалями, бо москалі – лихі люди, лихо роблять з вами". Чи ми усвідомлюємо, що такою поведінкою себе добровільно русифікуємо? Який приклад подаємо для молодого покоління?

Порядна і мудра людина завжди знає кілька мов, бо це дає престиж і повагу людині. На свято Незалежности України в 2001 році Президент Л. Кучма запросив В. Путіна. Люди дивувалися, а я був свідком, як вони запитували одне одного, що спільного мав В. Путін з нашою незалежністю? Правда, будучи гостем на такому великому святі, він би міг привітати українців хоч кількома словами українською мовою. Як колишній кагебист, він володіє кількома мовами, то напевно, знає і українську мову. Але де там! Коли Президент США Б. Клінтон був в Україні, то привітав народ українською, державною мовою і сказав: „Борітеся – поборете".

Іван Павло II, перебуваючи в Україні, дав нам приклад, як треба говорити і шанувати рідну українську мову. Закордонні дипломати вчать українську мову. Але В. Путін разом з Православною Церквою Московського Патріярхату, посол Росії В. Черномирдін почуваються господарями в Україні, без жодних обмежень. Як можна таких людей поважати, коли вони не поважали і не поважають мови інших народів? Прийшов час, щоб ми навели порядок в своїй хаті, і раз назавжди добилися того, щоб була в своїй хаті „своя правда і сила, і воля".

Михайло Гоян,
Аделаїда, Австралія

Дніпропетровськ – місто українське

Якось в гурті мешканців Дніпропетровська виникла суперечка про походження нашого міста. Біля них пройшов тролейбус з написом „Дніпропетровську – 225".

– Ось бачите! – зарепетував один чоловік. – Дніпропетровськ таки російське місто, бо 225 років тому назад тут не було нічого. Цариця Катерина II привезла сюди людей.

Я заперечила: „Дніпропетровськ почався не від приїзду Катерини II, а від козацької фортеці. І сьогодні та частина міста, що біля летовища, зберегла назву цієї фортеці – „Старі Кодаки".

Чоловік зміряв мене нищівним поглядом і просичав:

– Бандерівка!

Я не маю чести називатись бандерівкою (хібащо ідейно). Не той вік. Але в нашому місті живе справжня учасниця визвольних змагань Марія Зосименко, яка всі свої літа молодії провела в Мордовських таборах. Таких людей у Дніпропетровську є двадцять. Вони зареєстрували Братство колишніх вояків УПА. Наша організація „Жіноча громада" вирішила вшанувати ветеранів УПА. Звичайно, не з таким розмахом, як могла б це зробити держава, але з глибокою пошаною до героїв. Заплянували провести конференцію „Жінка в УПА". Звернулись по допомогу в Національний університет.

– Ще не час про таке говорити, – відповіли нам. Тоді ми звернулись до шеф-редактора журналу „Бористен" Ф. Сухоноса, який дав нам дві книжки про УПА і порекомендував професійного сценариста. Коли сценарій був готовий, ми почали шукати юних самодіяльних акторів серед старшоклясників і студентів. Успіх прийшов не відразу. Вже підготовлених дітей доводилось заміняти, бо їм не дозволяли виступати батьки чи вчителі.

Конференція відбулась 4 липня 2002 року. Прийшли ветерани УПА, молодь, депутат міської Ради. Про конференцію коротку інформацію надрукувала газета „Вісті Придніпров'я". Ця невелика подія в житті міста привернула увагу як ветеранів, так і молоді. Недругам не вдалося нам перешкодити.

Нинішньої осені я звернулася з пропозицією до 60-ої річниці УПА організувати зустріч ветеранських організацій із молодіжними. Я звернулась в обласне молодіжне управління, але там, коли почули, що йдеться про Братство УПА, заперечили:

– Вони не герої! Нас вчили, що то вороги і зрадники, а тому молоді вони не цікаві.

Де в чому чиновники мають рацію. Нас вчили так, як чоловік, згаданий на початку моєї розповіді, або як директор школи ч. 91 Жаворонок, який „Жіночу громаду" не підпускає і до воріт. А саме біля цієї школи є ділянка, на якій ми хочемо посадити парк імені 60-річчя УПА з алеєю ветеранів УПА і героїв України.

Проте я вірю в успіх нашої нелегкої справи. Адже Дніпропетровськ усе ж таки – українське місто. І ми навчимо молодь правдивої історії.

Клавдія Мірецька,
Дніпропетровськ

Ще про творців стереотипу „еміґранта-ворога"

Стаття Л. Хмельковського в „Свободі" (ч. 37) базована на матеріялах київської газети „Вісті з України" за 1961 рік, до якої в той час в Україні мало хто з пересічних читачів мав доступ, тому що призначалась газета виключно на потреби розкладу української еміґрації (поширене сьогодні слово „діяспора" тоді не вживалося).

Сьогодні стало вже видно, хто морально переміг у цьому трагікомічному герці, але, щоб не все забулось, хочу згадати про ще одного „еміґранта-ворога", образ якого створювали в Україні за тією ж схемою і в тій же похмурій лябораторії ідеологи Компартії. Таким ворогом мав стати автор цих рядків. З тією тільки різницею, що портрет „ворога" писався для внутрішнього вжитку.

У 1974 році я з дружиною-арґентинкою виїхав до Буенос-Айресу, потім до Торонто в Канаді, а далі до американського Бостону. Услід за мною в Україні запалав вогонь. Після цього „хтось" спалив мою заміську хату, залишену мені особисто в спадщину моєю бабусею-вдовицею (діда 1941 року розстріляли в тюрмі на заході України, коли „совєти" покидали Дубно). Про цей акт помсти режиму я довідався вже в Бостоні з батькового листа.

У Дубні Рівненської области у ті роки виходила районна газета „Червона зірка", один із журналістів якої – П. Я. – за дорученням „згори" написав: „Вчився в Дубнівській середній школі здібний хлопець. Закінчив факультет іноземних мов. Повернувся в рідну школу вчителем французької. І теж тяжів до закордонних ганчірок. Але людині в душу не заглянеш, вважали, що це з молодістю минеться. Хороше знання іноземної мови, певні інші дані дозволили йому влаштуватись перекладачем у Ровенському відділенні „Інтуриста" (*насправді – завідувачем агенції „Інтурист" на Рівненську область* – **Я. Х.**). Тут пристрасть до іноземщини заглушила честь і совість молодої людини, якій Вітчизна дала безплатно вищу освіту, престижну роботу в обласному центрі, непогані шанси на майбутнє. Скориставшись зручним приводом, Ярослав Харчун виїхав за океан, спочатку ніби тимчасово, а тоді залишився назовсім (насправді ж леґально еміґрував зі штампом у пашпорті „на постоянное жительство").

Далі П. Я., член Спілки журналістів СРСР, як він підписався, починає верещати: „Скажете: ну й грець з ним, одним негідником стало у нас менше. Це правда, але не вся. Харчун ревно взявся виконувати місію наклепника на Радянський Союз."

Не пояснив член Спілки, що я в той час працював канадським кореспондентом Радіо „Свобода", бо молодь, якби дізналася, кинулася б шукати мою радіохвилю.

Пізніше з'явився в тій же районній газеті „Відкритий лист Ярославу Харчуну" того ж автора. Це після того, коли я відповів серією листів протесту.

„Я дізнався, що такі ж розмножені друкарським способом послання (*що таке „ксерокс" у 1976 році в Україні ще не знали* – **Я.Х.**) ви відправили деяким землякам, а також зверталися у численні радянські та міжнародні організації... Особистий жаль за старою хатою ви доповнюєте політичною підкладкою", – читаю я сьогодні в цій старій пожовклій газеті. – „Не знаю, скільки вам там випишуть доларів чи, може, тільки центів, але ми платимо презирством. Бо ви плюєте в криницю, з якої воду пили і до якої, судячи з листа, не проти колись ще пригубитися".

Я приїхав в Україну після проголошення незалежности. Член Спілки журналістів колишнього СРСР П. Я. сам знайшов мене в готелі у Рівному, щоб вибачитися. „Мене викликали – знаєте, куди... А там сидів приїжджий аж із Москви. Треба було писати, бо знаєте..."

Я знав і знаю. Пізніше я познайомився з його сином-студентом, який вивчав... французьку мову у Львівському університеті і мріяв працювати за кордоном. Стереотип „еміґранта-ворога" щез, як булька на воді.

Ярослав Харчун
Монреаль, Канада

Перші випускники

Пересилаю поправку до статті „Пам'я-таймо минуле, будуймо майбутнє" про 50-ліття нашої школи, яка появилася в „Свободі" 20 вересня ц. р., а саме: „У 1969 році у Школі українознавства в Йонкерсі була переведена перша матура і першими випускниками були Олена Губіцька, Оксана Карачевська, Марта Ковальчик, Ірена Кравець, Люба Слойка, Богдан Сохан, Богдан Футала". Щиро дякуємо за надруковану статтю!

Марія Кіцюк,
Школа українознавства,
Йонкерс, Н.Й.

Мені допомогли читачі „Свободи"

Два роки тому я написав листа до „Свободи" про своє гірке життя і його надрукували в газеті. Я писав, що у мене немає нічого – ні одітися, ні взутись. Я отримав газету „Свобода", яку мені прислали і прочитав свого листа. А згодом я отримав посилочку з Америки з одягом.

За це я працівникам редакції та людям, які мені вислали посилочку, дуже вдячний та хочу сказати велике спасибі за допомогу та підтримку.

Петро Гонца,
м. Рожище, вул. Промислова,
72, Волинська обл.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Дует сестер Тельнюк – це ковток свіжого повітря

До США приїжджають і виступлять з концертами сестри Галина і Леся Тельнюк, які заслужили популярність і загальну любов в Україні своїм високохудожнім репертуаром, зокрема дуже цікавим і надзвичайно емоційним поєднанням вокалу з поезією. На їхню творчість шанувальники української пісні і музикознавці відгукуються як на „ковток свіжого повітря", як на „ліки від розпачу", бо цей рідкісний дует не опускається до модних течій в сучасній популярній музиці, залишаючись вірними пісні і поетичному слову, які підносять людську душу, ушляхетнюють її.

Леся Тельнюк пише музику і вірші з дитинства. Після школи закінчила в консерваторії факультет оркестрового диригування, була лавреатом Міжнародного конкурсу виконавців на народних інструментах і лавреатом популярного фестивалю „Червона Рута". Леся створила музику до широковідомої в Україні і за її межами музичної драми „У. Б. Н.".

Галина Тельнюк за фахом – журналістка, тепер досліджує творчу спадщину батька – відомого українського письменника Станіслава Тельнюка. Вона також – лавреат „Червоної Рути" та інших фестивалів, співавтор драми „У. Б. Н."

У програмі американських концертів дуету – пісні на власні вірші сестер, а також літературно-музичні композиції на слова Павла Тичини, Пауля Целана, Богдана-Ігоря Антонича, Мойсея Фішбейна, Миколи Горбаля та багатьох інших авторів ліричної і філософської поезії.

У концерті бере участь музикант-віртуоз Олексій Батьковський.

Дати і місця концертів сестер Тельнюк:

20 жовтня – Клівленд;
25 жовтня – Філядельфія;
26 жовтня – Нюарк;
2 листопада – Бруклин;
3 листопада – Нью-Йорк.

Додаткові інформації можна одержати телефонічно: (201) 436-9633.

Сестри Галина і Леся Тельнюк

Діяльні сумівці у Випані

22 вересня Осередок Спілки Української Молоді у Випані, Н. Дж., після літньої перерви розпочав свою виховну працю. Члени Осередку зі своїми виховниками та батьками взяли організовану участь в Святій Літургії, що її відправив в українській католицькій церкві о. парох Роман Мірчук. Батьківський комітет під проводом подруги Розалії Андріян плянує 7 червня 2003 року відсвяткувати 50-річчя СУМ і 12-річчя відновлення Осередку. Як і щороку, в Осередку відбулися загальні збори, управу надалі очолив друг Михайло Козюпа, головним виховником стала подруга Зірка Ковбаснюк, а Булаву очолила Христя Вох.

На фото: члени Осередку СУМ у Випані.

Дмитро Вох

Візки для українських інвалідів

ДІТРОЙТ, Миш. – У нашій громаді здійснюються акції допомоги дітям Чорнобиля, сиротам, школам, демократичній пресі. А у Лос-Анжелесі, Каліфорнія, з нами співпрацює Товариство допомоги Україні.

Ця організація співпрацює також з американською організацією „Візки для гуманности". Ця добродійна, безприбуткова організація постачає візки для інвалідів в усьому світі. Такі достави відбулися вже до В'єтнаму, Боснії, Китаю, Південної Америки, України, Росії.

Кожний транспорт супроводжують добровольці, техніки-терапісти, які оплачують свій переїзд особисто, а за це держава винагороджує їх нижчою оплатою в готелі чи харчування. Раніше інвалідські візки були привезені у Львів, Тернопіль, Нововолинськ, Хмельницький, Луганськ.

У серпні наша група з Каліфорнії і я – з Мишигену доставили візки до Рівного. У центрі здоров'я нас зустріли директорка Наталя Гаврилюк, два доктори і медична сестра Татяна. Ми вирішили роздавати візки на дворі, біля входу. Серпнева погода була добра, тож поставили стіл для реєстрації пацієнтів.

Списки інвалідів були приготовлені заздалегідь. Роздання проходило організовано. Прикро було дивитися на інвалідів, що приїздили старими візками або їх приносили на руках. Близько чверті – діти. За контрольним номером роблено знімку кожного нового власника візка. Деякі молодші пацієнти зі знанням англійської мови шукали адресу в Америці для листування. Чулися слова подяки Америці, а деякі навіть купили шампанське чи шоколад для технічного персоналу.

Наші американські приятелі, які вперше приїхали в Україну, були зачаровані нею. Роздання візків не обійшлося без ускладнень. Совєтські ветерани, обвішані медалями, пробували протиснутися поза чергою, але їм пояснили, що вони повинні чекати, як всі інші, і вони заспокоїлися, хоча й неохоче.

Після двотижневого перебування в Рівному наша місія закінчилася. З привезених 170 візків ми роздали 120. Окрім того, були ще й милиці. Частину візків було розподілено в Дніпропетровську.

Наш провідник д-р Роман Кульчицький замовив прощальний бенкет для членів місії і урядників центру. Натомість місто Рівне запросило нас на святкування 11-ої річниці незалежности України.

З вдячністю і признанням треба згадати працю Української євангельської церкви, яка під час місії постачала обіди для гостей і працівників клініки. Ця церква провадить також кухню для бездомних.

Богдан Неганів

Добір візка для інваліда у Рівному.

До вершин

„Сіроманче, друже,
Лівицю подай.
І підемо ми разом
На лови.
Ми підемо в життя
Недосліджений гай,
Перешкоди змести всі готові".

Такими словами з гимну пластового куреня „Сіроманці" 28 вересня 2002 року розпочалася Ювілейна ватра. 38 пластових сеньйорів з різних міст США, Канади й України з'їхалось до Іст Гановеру, в Нью-Джерзі, щоб в колі давніх друзів і нових побратимів відзначити своє 50-річчя.

Після відкриття свята курінний пл. сен. В. Федорак дав коротку характеристику куреня з особливостями його розвитку в діяспорі та в Україні. З привітом звернувся до всіх Начальний пластун сен. Любомир Романків. Він дав високу оцінку діяльності куреня, який чудово зарекомендував себе у видавничих пластових проєктах. Також було відзначено теперішніх сіроманців в Україні, які є активні як у виховній, так і у видавничій ділянках. Окремо Л. Романків зупинився на проведенні ЮМПЗ, яка 24 серпня 2002 року завершила свою працю.

Близько 1500 пластунів і скавтів з 12 країн світу мали можливість таборувати в Галичині цього літа. І сам факт, що вперше за 90 літ відбувся такий представницький молодіжний форум в Україні, вартує особливої уваги.

Змістовним був виступ пл. сен. Любомира Онишкевича, одного зі співзасновників куреня „Сіроманці". Його розповідь стала своєрідним мостом від 1952 року до сьогодення. Оскільки Л. Онишкевич є довголітнім редактором популярних пластових видань („Тамтам", „Ав-ууу!" , „Юнак", „В дорогу", „Пластовий шлях"), він розповів історію видавничої діяльности 29 куреня УСП–УПС.

Важливою точкою у Ювілейній ватрі стали спогади про членів куреня, які відійшли на „Вічну ватру". Саме про тих сіроманців представили захоплюючі матеріяли пл. сен. Роман Андрушків і пл. сен. Роман Воронка. Згадали про сіроманця Мирона Дідурика (Герой Америки, який загинув у В'єтнамі) і пл. сен. Я. Паливоду (співзасновника куреня, активного редактора сіроманських журналів) і пл. сен. Корнелія Шмулика (організатора українського скавтського руху в Бразилії) та інших побратимів. На честь сіроманців, які не дочекались цього ювілею, була проголошена хвилина пам'яті.

Хвилюючими також стали хвилини розмови з побратимами Української стежі. В призначений час вони чекали дзвінків зі США. Всі у святковій залі мали можливість чути голоси сіроманців, які спеціяльно зібрались в Івано-Франківську і Краматорську.

З привітанням до сіроманців виступив голова Крайової Пластової Старшини США пл. сен. Ігор Микита, Л.Ч. Він подякував членам 29-го куреня УСП–УПС за їх довголітню жертовну працю на благо розвитку Пластової ідеї. Голова КПС представив досить оригінальний проєкт для розвитку виховництва і збереження української мови серед пластової молоді в США.

Пластова ювілейна ватра не була б справжньою, якщо б не було жартів і пісень. Найбільш активним у цій ділянці програми став пл. сен. Теофіль Старух, який разом зі своєю дружиною прекрасно організував свої веселі скетчі та спів українських народних і пластових пісень.

Пл. сеньйори Юрій Клюфас, Ярослав Козак, Андрій Горняткевич підготували надзвичайно цінні відеоматеріяли про пластове життя 50–60-их років. Пл. сен. А. Горняткевич представив фільм, який про нього зробила Українська кіностудія з Києва („Кобзарське мистецтво"). Спів пластових мелодій („Сіріли у сумерках..." і „Ніч вже йде") нагадав присутнім, що Ювілейна ватра завершилась.

Свято завершилось, але життя продовжується, як і продовжується Велика гра – адже ідея служіння Богові і Україні є безмежною. Нас чекають нові дороги, нові зустрічі і багато різних справ. Вперед до вершин!

пл. сен. Володимир Федорак,
курінний 29-го куреня

Зліва: Пл. сен. Володимир Федорак, курінний 29-го куреня УСП–УПС „Сіроманці; пл. сен. Любомир Романків, Начальний пластун.

50-ліття куреня „Сіроманці" 28 вересня 2002 р., Іст Гановер, Н. Дж.

В Києві - пам'ятник жертвам Голодомору

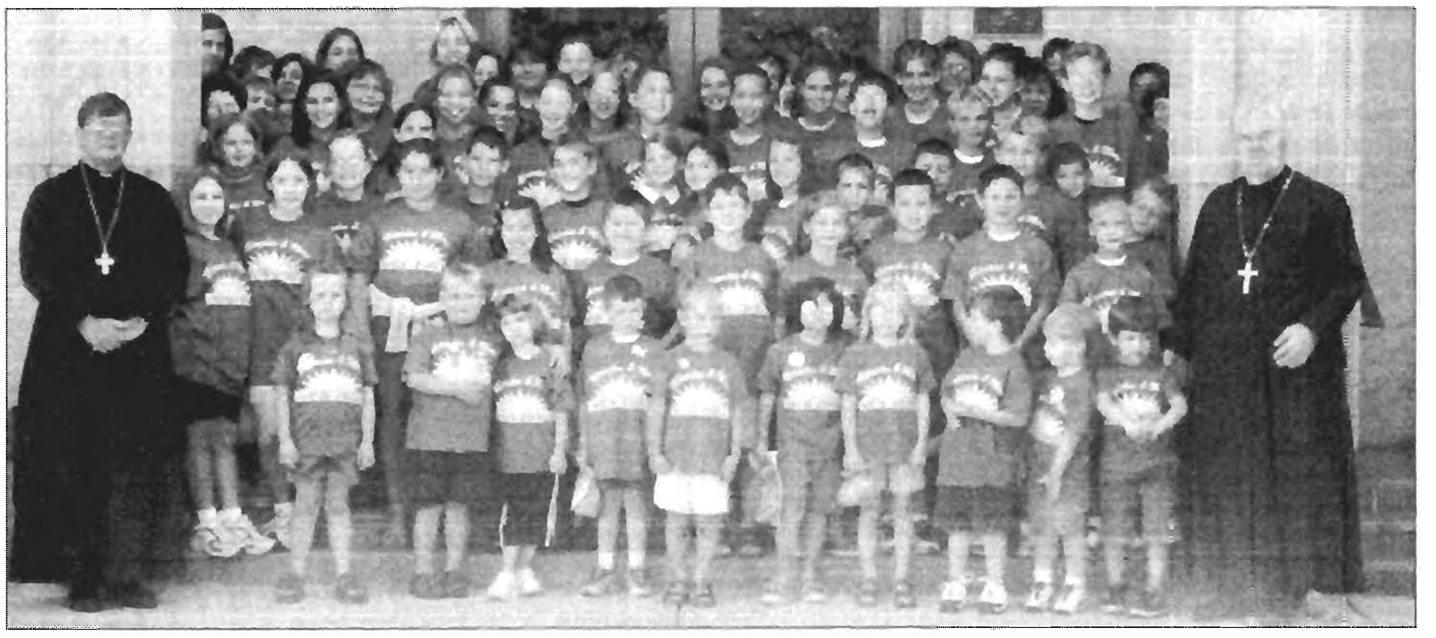
21 вересня на своєму засіданні вужча Президія СКУ накреслила програму відзначення 70-ої річниці Великого голоду.

Президія прийняла рішення, що найважливішою частиною відзначення стане спорудження в Києві пам'ятника жертвам як дарунка Україні від української імміграції. СКУ готовий фінансувати цей проєкт і звернувся до адміністрації Києва з проханням виділити відповідне місце на встановлення пам'ятника.

СКУ надіється, що кошти на побудову пам'ятника зможе зібрати завдяки жертвенности української громади. Проєкт буде виготовлений скульптором з діяспори, а технічне виготовлення плянується зробити в Україні.

Канцелярія СКУ

Відбулася літня школа

ПАРМА, Огайо. – У серпні відбулась дев'ята з черги літня церковна школа при Українському православному соборі св. Володимира. Темою однотижневої програми для дітей громади були чуда Христа. 65 дітей взяли участь у лекціях, музичних заняттях та майструванні. Молодь поклала квіти до пам'ятника Голодомору біля храму і почули розповіді про страшні 1932–1933 роки, які пережили українці.

Ігор Махлай

Як у Києві...

(Закінчення зі стор. 5)

Ми є сьогодні в досить трудній ситуації, яка нині є, а через два тижні її не буде, з якої можна вийти і не треба попадати в паніку. Треба застановитися, що ми з того можемо навчитися. Наш письменник Панас Мирний затитулував книжку „Хіба ревуть воли, як ясла повні", якщо воли ревуть, то щось є не в порядку. У нас є така ситуація. Але це не означає, що світ валиться, це не значить, що ціла система, ціла держава наша розлітається. Ні. Треба спокійно, мудро, помолившись, робити те, що є добре, і ми випливемо наверх.

– Владико, дякую вам за ваш час, але ще хотів би ваш коментар короткий про Цвинтар Орлят. Я не розумію, чесно кажучи, повністю львівський контекст – звідки це виникає, береться, навіть і в політиці, тому що мертві не винні, як правило, ні в чому, і тому мені не ясно, для чого це робиться.

– Знаєте, по цілому світі розсіяні є цвинтарі військові, але я ще в своєму житті не бачив цвинтарів політиків. Політики роблять заколот, або люди, які себе вважають політиками, – політикани. Я щиро вам скажу, що також не розумію до дна ті труднощі. Є у нас, на жаль, певна антипатія до поляків, це можна зрозуміти. Але ми повинні зважити, за що ж ці загинули. Вони загинули за те, що вони уважали святим. Наші хлопці, що лежать коло них, також загинули за те, що вони вважали святим. Ті речі не сходилися, але вони робили те, що вважали за відповідне. А нам сьогодні судити, що вони думали, чи що вони повинні були думати – є трохи над міру. Я думаю, що та здорова думка мусить трохи переваритися у Львові. Моє враження, що ті переговори не були второпно проваджені, я навіть з польської сторони таке чув. Треба якось направити буде. Дай Боже, щоб ми чим скорше того позбулися і якось себе заманіфестували, як дозрілі люди, громадяни, справжні демократи.

Є певна група людей, яка противиться розв'язанню, яке, мені здається, було б нормальним. Я бачив цвинтарі німецькі, які Німеччина утримує на терені Італії. Ніхто не буде твердити, що ті німці вмерли за незалежність Італії, адже вони вмерли, щоб Італію окупувати. Є певні правила, які ми не можемо пристосовувати до мертвих. Дай Боже, щоб то скорше змінилося.

– Чи ви бачите, що в такій ситуації цим достатньо штучним і нетривалим конфліктом може скористатися хтось третій, який недоброзичливо ставиться до України і Польщі?

– Багато з того, що діється в Україні, багато з того, що діється між нашими Церквами, походить від когось, кому залежить, щоб не було миру на Україні, а тим більше напевно залежить, щоб не було співжиття між поляками і українцями, росіянами і українцями, німцями і українцями і т. д. Комусь на тому залежить. Думаю, що багато із наших труднощів походить з того. А ми дурні, пробачте, що так скажу, але часами треба, що ми даємо себе так легко натягнути. Люди, які часами підходять до нас і кажуть: „Я українець, слава Україні, ти маєш ненавидіти поляка, ти маєш ненавидіти москаля". Але багато людей не застановляється, як хтось мені підсуває думку, що моя любов до України, – то значить ненависть до всіх інших. То не є християнське. Я боюся, що багато з тих речей, що діються на Україні, є такого походження, комусь на тому залежить. Мені дуже прикро, що ми не думаємо і не застановляємося. Чекай, він так гарно говорив, що я тепер думаю, вислухавши його промови. Ага, він казав, що поляків треба ненавидіти, треба ненавидіти сусідів, треба певних українців ненавидіти. Якщо так він говорив, то він зле говорив, я того не приймаю. В нас нема під цим оглядом критичного думання, ми дуже легко емоційно даємо себе вести. Тому нас посварити – українців – то є чиста забава. І люди те роблять.

НОВИНИ З КАЛІФОРНІЇ

Готується відкриття консульства України

САН-ФРАНЦІСКО. – В українських громадах Сан-Франціско та Сан-Госе відбулися зустрічі з Костянтином Кудриком, консулом України у Сан-Франціско, випускником Львівського університету, який досі працював в Посольстві України у США, а тепер готує відкриття нового консульства, яке, скоріше за все, розпочне роботу з початку наступного року. Зараз триває пошук приміщення.

Консульство займеться оформленням документів для громадян України та США, а також налагодженням економічних зв'язків між Україною та Північною Каліфорнією.

Треба усувати причини біди

САН-ГОСЕ. – Священик Української Католицької Церкви о. Олександер Авраменко розповів у громаді про свою двотижневу подорож в Україну. Він відвідав своє рідне місто Дніпродзержинськ, а також Дніпропетровськ та Київ. У Дніпродзержинську о. Олександер заснував стипендіяльний фонд для винагороди найкращого вчителя української мови. На думку о. Олександра, східні терени України потребують більшої підтримки з боку діяспори. Він також наголошував на необхідності подавати в Америці більше позитивної інформації щодо ситуації в Україні. „В Україні відроджуються промислові підприємства, зокрема у Дніпропетровську працює великий металюргійний комбінат. Отже, люди отримують працю, підвищується їхній рівень життя", - сказав він. Боляче, що значна частина української інтеліґенції тепер торгує на базарах або поневіряється по чужих світах. Знищення у такий спосіб розумового потенціялу держави становить небезпеку для її сьогодення та перспектив. Треба на основі глибокої аналізи сучасної ситуації виявляти та поступово усувати причини важких суспільних хвороб.

Надія Банчик

У Чикаґо готуються до встановлення пам'ятника Тараса Шевченка

ЧИКАҐО. – Лінкольн-парк (Lincoln Park) у самому центрі міста – улюблене місце відпочинку мешканців. Тут є майстерно виконані пам'ятники клясиків світової культури – Шекспіра, Шіллера, Гайне та інших.

Генеральний консул України в Чикаґо Борис Базилевський запропонував голові Комітету споріднених міст Чикаґо - Київ Марті Фаріон встановити в парку пам'ятник Тараса Шевченка і запросив до консульства ще кількох громадських ак-тивістів, які підтримали думку дипломата.

Створення проєкту пам'ятника вирішили доручити Заслуженому художникові України Євгенові Прокопову, авторові кількох творів, присвячених Кобзареві. Мистець з великим задоволенням узявся за працю. Він розповідає:

– Мій проєкт має підкреслити, що Т. Шевченко такий же велет духу, визнаний цілим світом, як й інші творці, вшановані у парку.

Скульптор Євген Прокопов народився у 1950 році у Києві, там же закінчив художній інститут, а потім аспірантуру. Останні чотири роки живе в Чикаґо, був учасником багатьох національних та міжнародних виставок, його твори можна побачити в музеях України, Европи та Америки.

На американській землі скульптор підготував три персональні виставки. Неоцінену допомогу мистцеві подає його дружина Світлана.

Скульптури Євгена Прокопова, за висловом кандидата мистецтвознавства Людмили Лисенко, – це нотатки філософа, закуті в камінь, мідь чи бронзу.

До встановлення у Чикаґо пам'ятника Шевченкові зроблено лише перші кроки. Найперше слід отримати дозвіл від посадника міста Річарда Дейлі, вирішити, хто фінансуватиме це починання. Очікується, що українська громада підтримає цю ініціятиву.

Анатолій Гороховський

Загальні збори Відділу УАКР

КЕРГОНКСОН, Н. Й. – 28 вересня в залі церкви Пресвятої Трійці відбулися збори Відділу УАКР. До президії були обрані д-р Олег Волянський і д-р Стефанія Барановська. На зборах звітували члени управи, які підкреслили добрі взаємини з місцевим Відділом УККА, з яким всі імпрези проводились спільно. В цьому заслуга св. п. проф. Івана Телюка, колишнього голови Відділу УККА. Збори обрали нову управу, до якої увійшли проф. Володимир Бакум (голова), д-р Олег Волянський, Зеновія Ковальська, Аня Слободян, д-р Роман Барановський. Контрольну комісію очолив Володимир Вальчук.

Р. Б.

Відновлено громадський комітет

ҐЛЕН СПЕЙ, Н. Й. – Протягом десяти років у нашій громаді існував Громадський комітет з відзначення трьох національних свят – роковин Т. Шевченка, річниць незалежности України і свята Листопадового Зриву.

11 жовтня 2001 р. комітет припинив свою діяльність, передаючи організацію святкувань місцевим організаціям.

З уваги на загальне бажання громади, для координації нашого громадського життя в Ґлен Спей, Н. Й. 25 вересня відбулися сходини представників громадських організацій, на яких вирішено відновити Громадський комітет, який, як і в минулому, займеться проведенням національних свят, координацією громадського життя у Ґлен Спей.

Софія Мартинець, голова,
Богдан Кандюк, секретар

Молитва до Пречистої Діви Марії

Священики оо. А. Гановський та М. Ревтюк і вчителька Н. Русенко з дітьми садочка „Світличка" біля ікони Пречистої Діви Марії в Скорботі.

ПАРМА, Огайо. – 8 вересня в Соборі св. Йосафата на всіх Службах Божих був відзначений день трагедії 11 вересня 2001 року. Єпископ Української Католицької Епархії Парми Роберт Москаль написав Молитву до Божої Матері про її заступництво перед Творцем від війни і нападу на Сполучені Штати Америки.

Архипресвітер, настоятель катедри о. митрат Михайло Ревтюк разом з отцем-крилошанином Андрієм Гановським провели Служби Божі.

В катедрі була виставлена унікальна ікона Пречистої Діви Марії в Скорботі, пов'язана з подією 11 вересня 2001 р. На ній зображено розвіяний американський прапор з написом „God Bless, America", який з'єднується зірками з темносиньою частиною неба.

Погляд Матері Божої звернений на Святого Духа, що спускається у вигляді білого голуба. Хусточкою в лівій руці Божа Мати витирає на очах сльози, пролиті за невинно загиблих. Голову Богородиці покриває багряний серпанок, що спадає на рамена. Нижню його частину Діва Марія притримує рукою. На вну-трішній, голубій стороні серпанку зображена Статуя Свободи в Нью-Йорку.

Ікона була прибрана триколірною кокардою, біля неї стояв кошик синіх, білих та червоних гвоздик.

Священики у проповідях пригадали сумну подію в житті США – 11 вересня 2001 року, закликали людей навернутися до Бога, виховувати молодь у любові до Всевишнього, закладати Господні підвалини життя, щоб на землі запанували мир і спокій.

Молитву до Божої Матері, написану Владикою Робертом, оо. М. Ревтюк і А. Гановський зачитали на всіх Службах Божих.

Присутні на молитві діти в українському національному одязі – вихованці садочку „Світличка" СУА разом з вчителькою Надією Русенко поставили біля ікони білі, сині, червоні гвоздики та кетяги калини – символічні кущ та квітку штату Огайо.

Церковний хор під дириґуванням Анни Келлер за участи Євгена Садовського і парафіян виконав „God Bless America".

Надія Русенко

Відзначили церковне свято

Щорічне свято Євангельської церкви в Юніоні, Н. Дж., відбулося 27-29 вересня і завершилося спільним обідом громади. На святі промовляли гості – ректор Слов'янського біблійного інституту в Сиракюзах, Н.Й., Мар'ян Сулима і відомий проповідник д-р психології Павло Поліщук.

КИЄВО – МОГИЛЯНСЬКА ФУНДАЦІЯ АМЕРИКИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КИЄВО – МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ

KYÏV MOHYLA

Фундація

Тези виступу д-ра В. С. Брюховецького Президента Національного Університету "Києво-Могилянська Академія".

Національний Університет Києво-Могилянська Академія призначений виконувати свою історичну місію: пропонувати найліпші бакалаврські, магістерські та докторські навчальні програми в Україні. Студент Академії – виразна індивідуальність, розвиткові якої сприяє освіта в НаУКМА, інтелігентна, незалежна особистість, готова до наукової, соціяльної та управлінської діяльності.

З часу відкриття Університету в 1991 році мій обов'язок, як президента полягає в стимулюванні та прищепленні студентам духу змагання. Разом з колегами, персоналом, студентами та меценатами, ми зосередилися на поліпшенні якості навчання та утвердженні Університету серед найкращих вищих навчальних закладів світу. Завдяки докладеним зусиллям ми досягли успіхів у багатьох напрямках.

Відродження Києво-Могилянської Академії можна вважати дивом. Закрита російським царатом, потім зганьблена радянським урядом, вона була відбудована з руїн минулого. Проте зосередьмося на майбутньому, не стогнучи від давніх ран. НаУКМА піднявся з руїн як Фенікс, як непереможна твердиня духовости та науки. Університет показав світові яскраве обличчя молодого покоління відновленої, незалежної України.

Професійний колектив Університету гарантує високий рівень освіти та наукових досліджень. Те, що офіційними мовами НаУКМА є українська та англійська, дозволяє залучати до навчання студентів висококваліфікованих, відомих професорів з усього світу. Цей важливий фактор також сприяє досягненню найвищої якості навчання. Протягом останніх десяти років нами було запрошено близько 300 професорів з інших країн світу.

Ми маємо все необхідне для запровадження якісної освіти, для вкладення інвестицій в академічні програми та студентське життя. Продовжуємо розвивати новітні технології, що є важливим фактором для майбутнього. Беремо участь у політичному, економічному, соціяльному житті України. Правові реформи, законність, міжнаціональні контакти, аспекти охорони здоров'я та навколишнього середовища, вільний обмін думками – ось найвищі пріоритети НаУКМА.

Авторитет нашого Університету в Україні незаперечний. Понад 2000 випускників працюють у таких установах як у Верховній Раді України, в Уряді, в теле- та радіокомпаніях, газетах, найпрестижніших фірмах та корпораціях. Багато з них започаткували власну справу та беруть активну участь в політичному житті країни. Більшість повернулася на Батьківщину по закінченні докторантури за кордоном, інші працюють в Европі, США та Канаді де набувають досвіду, який використають після повернення в Україну. Університет отримав численні гаранти та нагороди, а наші студенти є переможцями вітчизняних та міжнародних наукових конкурсів.

Ми вступили в 21 століття з метою зробити Університет навчальним закладом найвищого гатунку не лише в Україні, а й в усьому світі. Ми не забуваємо, що світ змінюється. Економічна нестабільність в Україні та світі безпосередньо впливає на нас. Для того, щоб забезпечити належне фінансування Університету, ми чітко контролюємо бюджет та дуже старанно вибираємо проєкти й ініціятиви.

Проте потреби Університету зростають. Багато зусиль має бути докладено для досягнення нашої мети – запровадження нових програм, облаштування нових гуртожитків для студентів та викладачів, створення нових підготовчих відділень та колегіюмів, - закладання надійного фундаменту майбутнього. Щоб досягти цього, нам потрібне стабільне фінансування. Необхідно ввійти до міжнародної мережі навчальних закладів та створити освітній альянс. Ми вже почали працювати на цій ниві. Тепер настає час розвивати наші надбання на американському континенті.

Києво-Могилянська Фундація Америки, незалежна неприбуткова організація, була заснована, щоб підтримати Університет і допомогти у реалізації його мети. Ми продовжуємо боротися за досягнення найвищих стандартів освіти та хотіли б спілкуватися з кожним, хто має спільну з нами точку зору. Ця підтримка є основою великого майбутнього. Ми глибоко вдячні щедрості наших меценатів та спонсорів. Кажуть, що перемагає той, хто вірить в майбутнє. Я не лише вірю – я впевнений в успіху, якого ми досягнемо з вашою допомогою та з допомогою Києво-Могилянської Фундації.

Збігнєв Бжезінський, колишній голова Національної Ради Безпеки (США)
„Мене приємно вразив прогрес, якого досягла Києво-Могилянська Академія. Тут відбувається справжнє відродження інтелектуального життя незалежної України".

Мадлен Олбрайт, колишній державний секретар США
"Я побажала виступити тут із промовою, тому що історія Академії тісно переплітається з історією самої України. Саме тут бачиш, що вона була одним із найбільших культурних центрів Европи, і можна не сумніватися, що вона ще поверне собі колишню славу".

Національний Університет Києво – Могилянська Академія навчає майбутніх лідерів Української держави

КИЄВО – МОГИЛЯНСЬКА ФУНДАЦІЯ АМЕРИКИ

P. O. BOX 46009 Chicago IL 60646-0009 • Tel 773-685-1828, Fax 773-794-1654

www.kmfoundation.com

Києво-Могилянська фундація Америки – це некомерційна організація, завданням якої є надання допомоги Національному Університетові „Києво-Могилянська Академія", приватному навчальному закладові, заснованому в 1615 році, поширення знань шляхом професійної підготовки та освітніх програм, що сприятиме покращенню життя в Україні і всьому світі як нинішнього, так і майбутніх поколінь, шляхом піднесення якості освіти, що зробить свій внесок у розвій демократичних процесів і здійснення правових і ринкових реформ, а також шляхом розширення громадянських свобод, що зміцнить потенціял окремих людей, громад та інституцій у побудові квітучого й безпечного майбутнього.

Києво-Могилянська фундація зареєстрована, як некомерційна організація 501(c)(3). За законом, Ваша пожертва до цієї фундації в повному обсязі вираховується з суми оподатковуваного доходу.

Рада Директорів
Голова
Амбасадор Віліям Г. Міллер
Woodrow Wilson Center

Голова
Амбасадор Борис І. Тарасюк
Institute for Euro-Atlantic Cooperation

Доктор В'ячеслав С. Брюховецький
Національний Університет Києво – Могилянської Академії

Доктор Майкл Раднор
Northwestern University

Доктор Анна Мостович
Harris Bank

Ігор І. Вислоцький
Intelpak, Ltd.

Рада Дорадників
Доктор Іван Фізер
Rutgers University

Доктор Віліям Глісон
Woodrow Wilson Center

Доктор Юрій Щербак
Амбасадор

Президент
Ігор Вислоцький

Секретар/ скарбник
Доктор Анна Мостович

Представники в регіонах
США
Ярослав Дужий
Дітройт

Канада
Доктор Ярослав Розумний

Аргентина
Марта Т. Стернюк

Ми будем раді надіслати Вам додаткову інформацію.
Будь ласка виріжіть, виповніть та надішліть цю анкету за адресою:
Kyiv Mohyla Foundation of America
P.O.Box 46009
Chicago, IL 60646-0009

Просимо надіслати слідуючу інформацію:
____**НаУКМА**
____**Фундація**
____**Членство**
____**Інше**

Ім'я ________________
Латинкою ________________
Адреса ________________
____
____
____

Ви також можете знайти багато інформації, якщо завітаєте на нашу вебсторінку за адресою: www.kmfoundation.com

KMF The Kyiv Mohyla Foundation of America KMF

Національний Університет Києво – Могилянська Академія будує українське громадське суспільство
Національний Університет Києво – Могилянська Академія будує фундаменти держави.

Доповідь про недуги серця

НЬЮ-ЙОРК. – Товариство „Самопоміч" в Нью-Йорку постійно запрошує у свою домівку старших українських мешканців міста на доповіді з медичних проблем, які відбуваються з допомогою Товариства українських лікарів.

5 жовтня з доповіддю про серцеві недуги виступив д-р Петро Ленчур, який має свою приватну практику в штаті Нью-Джерзі, у місцевості Мавтенсайд.

Зібрання відкрила голова Товариства „Самопоміч" Наталія Дума, яка подякувала д-рові П. Ленчурові і представникові УТЛ д-рові І. Магунові за їхню посвяту, адже вони віддали половину дня, призначеного для праці з хворими, таким інформативним сходинам. Д-р І. Магун представив доповідача присутнім і розповів, що д-р П. Ленчур закінчив вищу медичну школу в Ужгороді, резидентуру відбував у Києві, а відтак відбув резидентуру і наукове стажування з ділянки кардіології при університеті Висконсин. Зараз він має приватну практику в Нью-Джерзі.

Доповідач доступно, допомагаючи собі відповідними експонатами, вияснив зацікавленим присутнім головні питання недуг серця, підкреслюючи, що захворювання серця дуже поширені в США, коли взяти до уваги, що дванадцять з половиною мільйонів мешканців США мають хронічну хворобу серця.

Лікар також представив і пояснив різні можливості виникнення недуг серця та їхньої профілактики і лікування. Вкінці д-р П. Ленчур відповів на численні запитання слухачів.

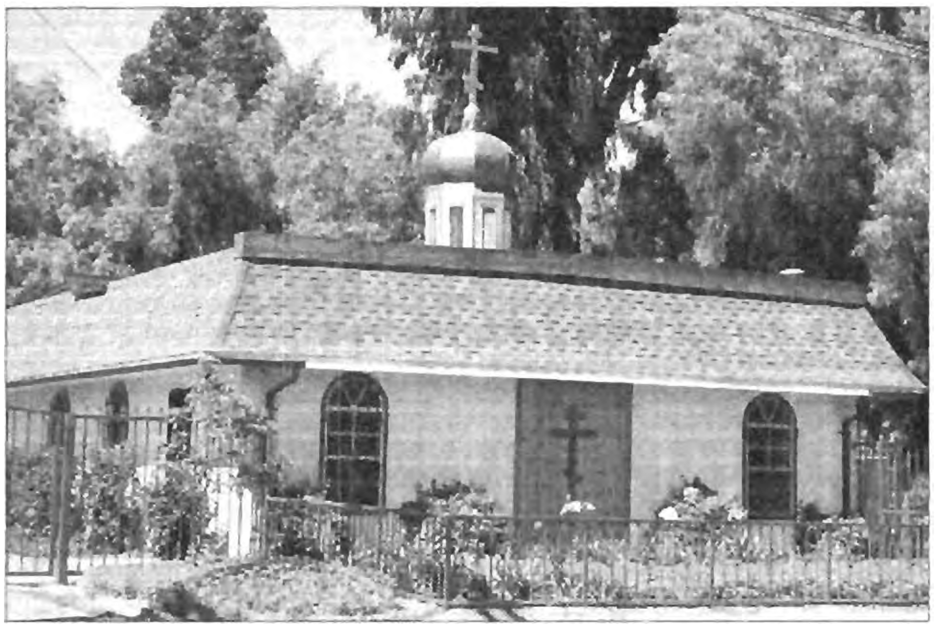
Д-р І. Магун закрив зібрання, дякуючи від Товариства українських лікарів доповідачеві, і пообіцяв, що чергова доповідь з медицини відбудеться 2 листопада, у цьому самому приміщенні. Слід відзначити активність Товариства „Самопоміч" в Нью-Йорку, яке різними способами старається допомогти старшим віком українським мешканцям.

О. К.

Д-р П. Ленчур розповідає про серцеві недуги.

Церква Святої Покрови святкує 40-ліття

Українська православна церква Святої Покрови у Сан Дієґо.

САН ДІЄҐО, Каліф. – У неділю, 20 жовтня, українська православна церква Святої Покрови святкуватиме 40-ліття свого заснування з участю Архиєпископа Всеволода. Архиєрейська Божа Служба почнеться о 9:30 ранку. Після літургії, о 1:30 по полудні, буде бенкет та культурна програма в готелі „Ред Лайон – Ганалей Готел". Число українців у Сан Дієґо зросло в кінці Другої світової війни за рахунок людей, які приїхали з таборів переміщених осіб у Німеччині та Австрії. 20 червня 1961 року було створено українську православну церкву Святої Покрови. Олексій Лімонченко, настоятель Свято-Володимирської православної церкви в Лос-Анжелесі, щомісяця приїздив, щоб відправити Службу Божу. Навесні 1979 року церква придбала власне приміщення.

З часом будівельний комітет церкви знайшов сучасніше приміщення і 14 жовтня 1990 року Архиєпископ Константин посвятив нову церкву. У серпні 2001 року Консисторія призначила нового священика – о. Мирона Михайлюка. Його і дружину Галину поважає громада.

Для довідок щодо 40-ліття просимо звертатися до церкви на телефон: (619) 464-1830 або електронною поштою alexn@adnc.com

Комітет зі святкування

Професор Л. Винар – почесний доктор Чернівецького університету

Під час відкриття 5-го Міжнародного конгресу україністів, який відбувся в Чернівцях з 26–29 серпня цього року, професора Любомира Винара вдостоєно звання Почесного доктора Чернівецького Національного університету ім. Юрія Федьковича.

Ректор університету проф. Микола Ткач, вручаючи диплом проф. Л. Винарові, підкреслив його заслуги у розбудові української історіографії та історичної науки в Україні та за її межами.

У своєму слові-відповіді проф. Любомир Винар відзначив найголовніші напрями співпраці з Чернівецьким Національним університетом, який сьогодні є однією з провідних вищих шкіл у системі вишколу українських наукових кадрів.

Історик наголосив на важливих проблемах, розв'язання яких сьогодні є актуальним. Однією з них є сприймання в Україні української діяспори як інтеґральної частини українського історичного процесу. Тому співпрацю діяспорної України з материковою, на думку проф. Любомира Винара, слід розглядати через призму розбудови української національної культури й українського національного життя.

Алла Атаманенко,
Національний університет
„Острозька академія"

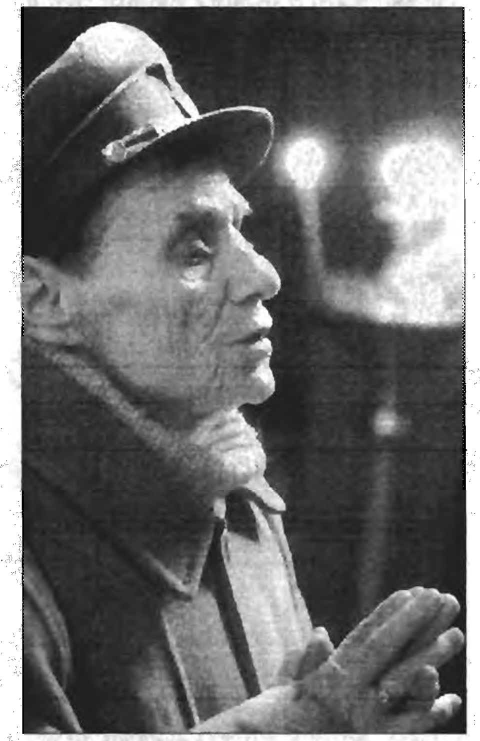
27 жовтня: свято на честь УПА

ОГАЙО. – Громадський комітет під патронатом Українських злучених організацій Великого Клівленду організовує відзначення 84-их роковин Листопадового Чину і 60-ліття Української Повстанської Армії святковим концертом і бенкетом. Святкування відбудеться в неділю, 27 жовтня, о 3-ій годині по полудні, в залі Свято-Покровського осередку в Пармі. Святочну доповідь виголосить редактор Петро Твардовський, а в концертовій частині свята виступлять хор „Дніпро" і парафіяльний дитячий хор церкви св. Покрови.

Товариство вояків УПА і хор „Дніпро"

УКРАЇНА І СВІТ

60-ліття УПА відзначено в Україні

13 жовтня у Володимирському соборі в Києві відслужено Літургію в честь 60-річчя створення УПА. На фото: учасниця УПА 77-річна Віра Ванчак з Рівного молиться за загиблих за волю і незалежність України.

Фото УНІАН

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. – Лише у двох областях, Львівській та Івано-Франківській, день заснування УПА оголошено святковим. В Івано-Франківську відбулись фестиваль повстанської пісні „Воля—2002", маштабна виставка в музеї національно-визвольних змагань, урочиста парада, проведені обласною радою та державною адміністрацією на відзначення 60-ої річниці УПА. На Івано-Франківщині практично немає родин, які б не були пов'язані з національно-визвольним рухом 40-50-их років минулого століття. Боротьба проти фашистів, загонів НКВД, польської Армії Крайової – усе це сторінки історії УПА. Святкові заходи відбулися майже в усіх галицьких селах. Зібрання проводили самі громади. Згадували тортури і страждання, переслідування й ув'язнення. На сільських майданах стояли сивочолі, змучені життям чоловіки й жінки, представники армії, не визнаної державою, за яку вони воювали. Практично всі ветерани УПА на Прикарпатті говорять, що задоволені своїм життям. Місцева влада сприяє їм бодай у тому, щоб вирішити найгостріші побутові проблеми. Однак це не гамує болю від невизнання на державному рівні. Ветеранів залишається все менше. Їхня молодість минула в криївках, у переходах Карпатами, у запеклих боях. Цю армію визнав народ.

„Відкриття Кургану слави воїнам УПА – це крок до їх визнання", – сказав провідник парляментської фракції „Наша Україна" Віктор Ющенко 13 жовтня після відкриття та освячення пам'ятника на місці постою колишнього Головного штабу УПА (1942-1944 рр.) у селі М. Стидин Костопільського району Рівненської області. На відкритті Кургану Слави воїнам УПА зібралося близько 10 тисяч людей. „Ця подія, сказав В. Ющенко, це крок до примирення, яке вже відбулося у поляків та угорців, котрі не засуджували долю, яку обрали їхні батьки, а перегорнули цю сторінку через прощення заради порозуміння, консолідації і гармонії".

Звернення до владних чиновників в Одесі та Миколаєві з проханням приєднатися до запланованих на 14 жовтня заходів національно-патріотичних організацій залишилися без відповіді. Народний депутат України Ігор Рєзник, який представляє Одесу у Верховній Раді, назвав Романа Шухевича німецьким коляборантом. Проте в Одесі, у приміщенні Центру української культури, відбулись урочисті збори, які організували обласні осередки Народного Руху України та Конґресу українських націоналістів.

У Миколаєві ветерани ОУН та УПА зібралися 14 жовтня в бюрі Народного Руху України, де їм було вручено почесні відзнаки. Перед ними виступили учасники конкурсу поезії Тараса Шевченка.

13 жовтня у Симферополі, в парку ім. К. Треньова, відбулося віче представників лівих сил. На нього зібралися 70 осіб, які зачитали звернення до воїнів УПА „Неофашизм не пройде". Після цього представники лівих сил пройшли колоною до пам'ятника Тарасові Шевченку, де зібралися з нагоди 60-річчя УПА представники української громади – близько 50 осіб з церковними корогвами, державними прапорами і прапорами УНР і НРУ.

Представники лівих намагалися перешкодити їм проводити віче з нагоди 60-річчя УПА. Однак віче не відбулося з іншої причини – пам'ятник Шевченку був оточений міліцією через повідомлення про нібито закладену вибухівку.

Представники українських організацій обмежилися покладанням квітів до пам'ятника Шевченку, після чого обидві сторони розійшлися.

УНІАН

Зросла оплата за візові послуги

КИЇВ. – Посольство США в Україні 9 жовтня повідомило, що Державний департамент США від 1 листопада 2002 року збільшує оплату за розгляд звернення по неіміґраційну візу до 100 долярів. Зараз вона складає 65 долярів і стягується за кожне звернення по неіміґраційну візу. Зміна приведе розмір оплати у відповідність зі справжніми витратами на неіміґраційні візові послуги.

Законодавство та нормативи США вимагають від Державного департаменту покривати вартість більшости консульських послуг за рахунок оплати за візи. Розміри оплати періодично змінюються для дотримання цієї вимоги. Зараз перед Державним департаментом гостро постала проблема дефіциту надходжень, оскільки 65-долярова оплата просто не покриває повної вартости послуг. Додаткові процедури перевірки з міркувань безпеки, що були запроваджені після подій 11 вересня, обмеження ролі допоміжного персоналу та подальше розширення керівного нагляду ще збільшили вартість полагодження звернень по неіміґраційні візи.

Порадившись з Управлінням менеджменту і бюджету Білого Дому, Держдепартамент визначив, що дефіцит слід ліквідовувати за рахунок підвищення оплати за послуги, а не шляхом залучення американських податкових коштів. Враховуючи зменшення кількости візових звернень та потреби бюджету на здійснення Програми безпеки кордонів, Держдепартамент ухвалив, що для відшкодування витрат розмір оплати має становити 100 долярів.

Укрпошта – це вже сучасний рівень

Р. Л. Хомяк

КИЇВ. – Шановні друзі, знайомі, родичі і родаки, користуйтеся послугами Укрпошти!

Скажу відразу – я не працюю в рекламному секторі Української пошти. Пишу це з власних, „шкурних" інтересів. Усі ми, хто їде з України чи до України, зустрічались з таким феноменом: знайомий, друг чи родич телефонує і просить відвезти чи привезти конверту, книжку, якісь лікувальні трави чи білизну. На пакеті є ім'я, прізвище, число телефону іноді є, іноді нема. „У неї немає телефону, але я їй напишу і вона до тебе зголоситься". А як не зголоситься? Або як не відповідає на телефонні дзвінки, бо копає бараболю на дачі? Або коли йому вигідно зайти і забрати конверту саме тоді, коли мені не вигідно? І лист чекає. Телефонні переговори тривають.

Недавно я приїхав до Вашінґтону на короткий час, серед іншого – щоб полагодити податкове зізнання, і віз з собою пакунки до адресатів у штатах Мериленд, Пенсильванія, Нью-Йорк і Нью-Джерзі. У Вашінґтоні все це доводилось перепаковувати, адресувати, везти на пошту і висилати. Від часу отримання пакунків у Києві (а я ще на два дні зупинився у Нью-Йорку) до доставки до адресатів минуло яких три тижні. Тим часом лист або пакет, надісланий через Укрпошту у Києві, з'являється в адресата у США через тиждень або десять днів (ну, два тижні, якщо це на адресу в якомусь Овенсборо або Ошкош). Без проблем.

Укрпошта – це вже сучасне державне підприємство, яке постійно оновлюється, причому безцеремонно копіюючи перевірені системи USPS (американської пошти). Укрпошта вже три роки тому змінила порядок писання адрес – з совєтського на американський: прізвище, вулиця, місто, країна і п'ятицифровий поштовий код, замість старого, де в першому рядку треба було писати „куда" а в останньому – „кому". (Пошта Російської Федерації все ще тримається цього порядку, і її поштовий код все ще шестицифровий.) Навіть адреса відправника, згідно з новими правилами Укрпошти, має бути в горішньому лівому куті конверти, а адресата – в нижньому правому, як у нас.

Укрпошта також запровадила довгі конверти зі сніжно-білого паперу (величини нашого „номер 10"), а старого, майже квадратного формату, які колись були зроблені з поганого макулятурного паперу, з рядками „куда" й „кому", тепер також білі й якісні, іноді з різними кольоровими візерунками. Конверти виробляє Укрпошта на своїх, закуплених на Заході машинах. Останнім часом, знову ж імітуючи USPS, Укрпошта почала виробляти і продавати різної величини паки для висилки пакунків.

Правда, навіть у капітально-ремонтованих відділах Укрпошти все ще можна зустріти атрибути XIX століття (і совєтської ери): духовку, в якій тримають гарячий лак – на опечатання рекомендованих бандеролей; посуди на клей з пензлем – для приклеєння паперу, в який завивають, наприклад, книжки; і солідні мотузки з природних волокон – для обв'язання пакунків. І ці послуги все ще включені в ціну посилки.

Але усі послуги Укрпошта вираховує по-сучасному: на комп'ютерах. І ціну посилки або листа за кордон Укрпошта також обраховує по-сучасному: вартість марок на лист до США, наприклад, прив'язана до курсу доляра, так що одного дня лист коштує стільки то, а другого – на пару копійок більше або менше.

І ще, як і за совєтських часів, Укрпошта займається передплатою і розповсюджуванням періодики, за що бере собі солідні гроші, так що українські видавці газет і журналів реґулярно плачуть з того приводу і проклинають жорстку політику цього державного підприємства. Але й тут Укрпошта не відстає від своєї американської сестри, яка за доставу преси бере собі все більше й більше. І таким небідним американським видавництвам, як „Wall Street Journal" і „New York Times", дешевше обходиться приватна достава газет, зокрема в тих містах, де є більше передплатників. В містах України деякі видання вже також перейшли на т.зв. „кур'єрську" доставу – без посередництва Укрпошти.

А в межах України, достава листа тепер швидша, ніж у США. Лист, кинений у скриньку у Києві сьогодні, завтра є у києвського адресата, післязавтра, або через три дні, – у львівського.

Це ненауковий, але мій особистий і декількарічний перевірений досвід. Свої книжки я вже з чотири роки не везу у валізі, а висилаю собі поштою – в обидві сторони. А листи від знайомих і родичів, правда, неважкі, і місця у валізі не забирають багато, але коли привезеш їх в Україну або в Америку, тоді починається тяганина, що триває дні, а то й тижні. Тандем Укрпошта-USPS робить це просто й професійно. Ні, не дешево. Але, як і усе інше, це питання – відносне.

Заповідна Хортиця – під загрозою

Свавілля твориться на острові Хортиця і довкола нього. Природний історичний пам'ятник, який містить велику кількість недосліджених пам'яток давніх поселень та славетної козаччини, вирішено „дослідити" бульдозерами. Президент України Л. Кучма приїздив до Запоріжжя і дозволив почати будівництво мостового переходу через Дніпро в місті Запоріжжі, поруч з діючими мостами. Дозволив прокладати широченну багаторядну автотрасу через острів Хортицю! І ось його слова: „Дехто виступає проти будівництва мостів через Хортицю. Я там був, подивився, там ніякої екології я не бачу".

Міський голова Запоріжжя Олександр Поляк та голова Запорізької обласної адміністрації Євген Карташов вдають, ніби не розуміють, що фрази Леоніда Кучми на зразок „я тут подивився, і нічого для острова страшного нема, мости треба будувати", і т. п. – це ж не закон! А керуватися в діях треба Конституцією України, „Положенням про Національний заповідник „Хортиця", „Про природно-заповідний фонд України" і т. ін.

Мости будувати, безперечно, треба. Та навіть більшовики, котрі на зорі червоної доби „без оглядки" нищили все святе для українця, і ті не здогадалися перерізати тіло острова мостовим переходом. І не тому, що шкода їм було козацького гнізда, славетної Хортиці. Просто не визнавали подібне будівництво за доцільне. І спорудили було перший міст вище Дніпрогесу. Там і досі стримлять з води бики знищеного ще в часи війни мосту. Збудуйте його там знову! Кажу про це головному архітекторові міста, то він нічого іншого не придумав відповісти, як нарікати на чималу глибину. Для довоєнних мостобудівників, виявляється, то не було проблемою...

В Запоріжжі одного разу вже відмовилися від „Хортицького" мостового варіянту, ще в неспокійні восьмидесяті. Журналісти, неформали-екологи в газетних дискусіях, у пікетах і на вічах без особливих проблем відстояли тоді перлину Дніпра від брутальної будівельної сверблячки. Мостознавці тоді ж напроєктували безліч інших варіянтів мостів через Дніпро, які не зачіпали тоді ще навіть не заповідного острова.

Сьогодні ж в Україні йде шалена приватизація всього, навіть нашої історичної пам'яті. Нищаться святині. Завершується спустошливе розорення залишків давніх культур. По всьому Запорізькому краю доруйновуються могили-кургани. Недалеко від Хортиці, на Миколаївщині, найняті копачі за копійки риють-добивають залишки знаменитої Ольвії, добуваючи ненаситним древні амфори та прикраси. Їдьте, купуйте, потіштеся здобутками „чорних археологів" Ольвії, прикупіть щось на згадку із того, чого вже ніколи не буде! А повертаючись, загляньте до Хортиці-матері, де під асфальтовим надмогильником буде сплюндровано нашу пам'ять, славу і волю.

Василь Сергієнко,
член асоціяції
„Захистимо Хортицю", Запоріжжя

Древній Чернігів – в Інтернеті

ЧЕРНІГІВ. – Минулого року в Інтернеті з'явився веб-сайт українського журналіста Сергія Колесника – www.princelycity.com.ua –, присвячений Чернігову, місту-музею, осередкові багатої історії та давніх культурних традицій. Тисячі відвідувачів гідно оцінили достоїнства сайту, який, окрім довідкової інформації, містить унікальні повідомлення.

Одна зі сторінок сайту, наприклад, подає сучасне мітологічне трактування рельєфу „Чернігівський звір", що в XII столітті прикрашав портал Борисоглібського собору. Як виявило дослідження, це зображення є втіленням космосу в тому вигляді, в якому його бачили древні індоевропейці. На сторінці „Музика" можна почути звучання музичних інструментів, виготовлених з кісток мамута, що були знайдені на Мезинській стоянці первісної людини, яка існувала 20 тисяч років тому.

Віртуальний часопис „Княже місто" відвідують не тільки етнічні українці. Після його відвідин до Чернігова приїздили гості з Росії, Італії, США... В подальших плянах автора – ознайомити відвідувачів з декоративно-ужитковим мистецтвом Чернігівщини, українськими народними картинами, включаючи славнозвісного „Козака Мамая", з колекцією ікон в бісерних ризах, детальніше розповісти про аномальні явища Антонієвих печер... Все було б добре, але розвиток сайту майже зупинився через відсутність грошей, адже до цієї пори сайт створювався практично на кошти автора та на ентузіязмі його друзів.

Андрій Вишневський

III мовний конкурс почнеться на батьківщині Лесі Українки

Міністерство освіти і науки в Україні прийняло рішення провести III Міжнародний конкурс знавців української мови ім. Петра Яцика. Почнеться конкурс 9 листопада, на батьківщині Лесі Українки – в селі Колодяжному на Волині. Заохочуємо зацікавлених причинитися до процесу збереження і розвитку рідної мови через уфундування нагород вашого імені. Можна спонзорувати нагороди на національному рівні: для найкращих знавців української мови в Україні, або на обласному рівні, чи в тих зрусифікованих областях, де українська мова найбільше потребує підтримки. Меценатами конкурсу, окрім Освітньої фундації ім. Петра Яцика, будуть громадяни Канади, США і Австралії. Умови спонзорування нагород: на національному рівні – від 450 до 2,750 кан. дол.; на обласному рівні 1-ше місце – 250, 2-ге місце – 175, 3-тє місце 100 кан. дол. За докладнішими інформаціями звертайтеся до Освітньої фундації ім. Петра Яцика: Petro Jacyk Educational Foundation 5080 Timberlea Blvd., # 202 Mississauga, ON L4W 4M2 Canada. Тел. : (905) 238-0467; факс: (905) 625-8445; електронна пошта: pjef@istar.ca

Освітня фундація ім. П. Яцика

На захист пам'яток історії

КИЇВ. – 4 жовтня Товариство охорони пам'яток історії та культури провело прес-конференцію з приводу ігнорування чиновниками Київської міської адміністрації громадського протесту проти руйнування Національних заповідників „Софія Київська", „Києво-Печерська Лавра" та інших пам'яток. З журналістами спілкувалися заступники голови цієї організації Лариса Скорик і Микола Пархоменко. Вони звинуватили Міністерство культури та мистецтв України, оскільки дозвіл на продовження будівельних робіт біля Софійського собору дав заступник державного секретаря міністерства Леонід Новохатько. Йдеться про будівництво підземних гаражів і підземного фітнес-центру, який, згідно з проєктом, містить кілька басейнів.

Лариса Скорик повідомила, що підземний гараж вже побудований. На прес-конференції оприлюднена інформація про пляни міської адміністрації розпочати будівництво готелю у заповідній зоні, поблизу трьох пам'яток національного значення – Національної філармонії та пам'ятників князю Володимирові і Магдебурзькому праву, незаконне будівництво кав'ярні та диспетчерської тролейбусної станції біля стін Києво-Печерської Лаври. У Києві створено „Клюб естетичної непокори", який покликаний захистити історичну спадщину від міських чиновників.

Як українське, так і міжнародне законодавство забороняють будівельні роботи у заповідних зонах. Але закон – не перешкода для окремих посадових осіб. У своєму виступі на Дні уряду у Верховній Раді у вересні міністер культури та мистецтв України Юрій Богуцький порушення чинного законодавства пояснив „недосконалою нормативною документацією щодо визначення зон охорони пам'яток". Але ж нормативні документи мали бути прийняті виконавчою владою протягом шести місяців після ухвалення закону. Минуло вже два з половиною роки від того часу, а їх немає.

Досі не створено єдиного центрального органу охорони культурної спадщини. Можливо, невдовзі у столиці виросте ще якесь чергове диво новітньої київської архітектури – нові парники на Майдані Незалежности, скопійовані з московської Манежної площі, чи якесь одоробало у вигляді колони.

Радіо „Свобода"

Делеґація освітян відвідала Юґославію

НОВИЙ САД, Югославія. – У Югославії 29 вересня - 2 жовтня перебувала делегація працівників освіти Києва з України та представників Товариства зв'язків з українцями за межами України „Україна-Світ" з метою ознайомлення зі станом справ у галузі освіти української діяспори і допомоги у рамках державної української програми „Закордонне українство до 2005 року".

Делегацію прийняло Товариство української мови, літератури і культури „Просвіта", котре, спільно з Посольством України у СРЮ підготувало насичену програму перебування делегації. Делегацію привітали представники української громади Нового Саду і Сремської Митровиці. У початковій школі імені Дьордя Натошевича у Новому Саді підписано договір про співпрацю між школами Києва та Нового Саду, обмін учнями та програмами.

Делегацію з Києва прийнято у Виконавчій раді Автономного краю Воєводина, де представлено стан справ з питань освіти в українській громаді. У Республіканському міністерстві освіти гостей прийняла радниця міністра Біляна Стоянович та радники з міжнародної співпраці. Під час дружньої та відкритої розмови делегацію ознайомлено із процесом реформ освіти у країні, висловлено бажання встановити та розширювати плідну міжнародну співпрацю.

Делегація побувала і на Філософському факультеті та на Катедрі української мови та літератури університету у Белграді. Користуючись нагодою, проведено розмову про співпрацю між державними освітніми закладами України та Югославії. Відбулись інші корисні зустрічі в Кулі, де для гостей у приміщенні Товариства ім. Івана Сенюка виконано культурно-мистецьку програму.

Заступник голови секретаріяту Товариства „Україна-Світ" Ігор Винниченко вручив почесну відзнаку за вагомий особистий внесок у розвиток співпраці України зі закордонним українством та за єднання українських сил у світі Василеві Дацишину, голові Товариства „Просвіта", а грамоти – секретареві Товариства „Просвіта" Мирославові Гочаку, активистам української громади о. Стефанові Пітці з Сремської Митровиці, Борисові Небесному з Нового Саду, Євгенові Кулебі з Кули та Ярославові Комбілю з Вербасу. Делегація вирушила до Хорватії, після чого вона перебувала в Угорщині.

Інформаційна служба
Товариства „Просвіта"

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Біля джерел УМІ

До 50-ліття Українського Музичного Інституту в Нью-Йорку

НЬЮ-ЙОРК. – Це був вересень 1949 року. Ми пливли військовим кораблем з Німеччини до Америки. Було нас багато, дорога була довга, важка, тривала цілий тиждень. Море шумувало, кораблем кидало, немов лушпинкою, люди хворіли.

Пливли і пливли... Надії на швидке повернення до краю не було, їхали, щоб рятувати своє життя і те цінне, що було в наших душах. Таких транспортів було чимало. Я опинилася в Нью-Йорку, де масово скупчилася наша еміґрація. Туга за рідним краєм спонукувала нас будувати своє життя так, щоб воно нагадувало нам наші рідні землі. Вже в переселенчих таборах Німеччини кипіло організоване життя – маленька українська держава. В США, помимо труднощів улаштування, пошуків за працею, браку знання мови і т. п., на першому місці було завдання зберегти наші культурні здобутки (оскільки в СРСР все це нищилося). Групувались за професіями: малярі, актори, музики, письменники і т. ін., а було їх немало.

І так постав у Нью-Йорку, за ініціятивою скульптора Сергія Литвиненка, Літературно-мистецький клюб. Спочатку люди сходилися в маленькому приміщенні на авеню А, а згодом винайняли власне приміщення на двох поверхах в будинку при 149, Друга авеню. Там були дві більші залі, в яких відбувалися літературні вечори, музичні імпрези та мистецькі виставки. Окрім того, було кілька менших кімнат, в яких можна було влаштовувати лекції з музики. Придбали столи, крісла, а найважливіше – інструменти, і так почалася праця.

Учителі, які не мали власних фортепіянів, втішилися, що є де вчити, та й самому трохи пограти. З Філядельфії приїздив проф. Роман Савицький, який в Нью-Йорку вже мав велику кількість учнів. В ЛМК зробилося людно, гомоніли діти, з кожної кімнати було чути гру на якомусь інструменті, і це нагадувало Музичний інститут ім. М. Лисенка у Львові.

Врешті в 1952 році, на одному з засідань музичної секції, постала ідея створення Музичного інституту на взірець Львівського. Головою Інституту вибрано проф. Р. Савицького. Це була сильна індивідуальність – мав велике психічне здоров'я, тактовність, керувався розумом, а не емоціями, був рідкісною особистістю в нашому суспільстві, особливо серед нервово вичерпаних еміґрантів, які багато пережили через політичні обставини і довгі мандри.

По кількох роках праці деякі учителі почали організовувати публічні мистецькі виступи своїх учнів. Професор відвідував ці виступи і вирішував, кого з учителів можна включити до учительського складу УМІ. Проф. Р. Савицький своїм престижем, досвідом і організаційним хистом в короткому часі організував музичну школу зі спільною програмою і спільними виступами її учнів.

З метою охоплення найбільшої кількости нашої молоді музичною освітою, він почав створювати відділи УМІ у всіх більших містах Америки, де були наші громади, і де знаходилися відповідні учителі.

Велика зайнятість професора змушувала його обмежувати лекції до приписових 45 хвилин, і всі дивувалися, що при короткому часі і мінімальній грі його учні мали найкращі результати. Відділи Інституту росли, але й обов'язків у директора також більшало. Він проводив іспити по два рази в році у всіх відділах, а було їх 15. Учні відчували, що він їх уважно слухає і що кожний з них для нього важливий, незалежно від здібностей. Крім того, він мав постійні лекції з власними учнями і не переставав бути піяністом. Таке навантаження вимагало від директора надзвичайної самодисципліни і раціонального розподілу часу.

Управа УМІ сходилася кожної суботи на одногодинну нараду. Професор мав велику книжку, в яку вписував все, що треба було полагодити кожного дня. Бажаючи мати високий виконавський рівень своїх учнів, професор одного року вирішив залишити усіх на тому самому році навчання. Всі погодилися – і ніхто не відійшов.

Навчаючи дітей шість років гри на фортепіяні, я переконалася, що для більшости з них ця гра не є внутрішною потребою, а небажаним обов'язком, накиненим їм батьками. Тому треба попереднього підготування, щоб навчити дітей слухати, відчувати і розуміти музику. Захоплена цією ідеєю, я простудіювала відповідну літературу і звернулася до проф. Р. Савицького з проханням дозволити мені організувати Музичний садочок. Професор виявив велике зацікавлення до цієї справи, попросив скласти програму навчання, і в 1955 році при вписах до УМІ, крім інших занять, був оголошений набір до Музичного садочка. Інші учителі дивилися на цю справу скептично.

Коли після двох років ведення Музичного садочка я попросила професора на ґрадуаційний іспит моїх 4–5-річних учнів, він прийшов, вислухав малят, висловив своє задоволення і навіть підписав їхні свідоцтва.

Проф. Р. Савицький віддав усі свої сили для розбудови УМІ. Перевантаження педагогічними і адміністративними обов'язками не давало йому змоги віддатися концертовій діяльності, що напевно було його найбільшою мрією. У хвилині, коли я почула, що його вибрано директором Інституту, мені стало його жаль, бо відчувала, що він свідомо чи несвідомо себе губить. Ті, що переконали його взяти на себе цей обов'язок, мріяли про УМІ, але самі не могли б цього здійснити. Проф. Р. Савицький своєю мудрістю і працею зумів створити велику школу музичної освіти з належним учительським складом і рівнем навчання і її душею. Коли він раптом помер, школа поступово стала розпадатися, бо не стало тієї основи, на якій все трималося. Його патріотизм вимагав від нього відданої безкорисливої праці для добра нашої молоді, щоб зберегти нашу ідентичність, наше обличчя. Гігантська праця професора забрала усі його сили і він передчасно згас на своєму пості.

Проф. Роман Савицький

Раптова смерть професора вразила усіх. Спочатку запанувала якась дивна тиша, бо забракло керівника, який думав про всіх і про все, брав на свої плечі трудні для розв'язки справи. Але помалу учителі взялися віддано до праці, незалежно від того, чи працювали разом, чи окремо, бо всі мали на увазі головну ціль УМІ – „плекати і поширювати в світі українську музику".

Праця проф. Р. Савицького не була даремною. Сьогодні все більше й більше виконавців включають у свій репертуар твори українських композиторів, українська музика популяризується і виходить в ширший світ.

Галина Мірошниченко-Кузьма

Музичний інститут відзначає ювілей

Концертом Української музики в пам'ять довголітнього президента УМІ Дарії Р. Гординської-Каранович, в неділю, 27 жовтня, о 2-ій год. по полудні в залі „Weill Recital Hall at Carnegie Hall" Український музичний інститут започатковує ряд імпрез, пов'язаних з його 50-літтям.

За 50 років УМІ довів українській громаді доцільність існування унікальної школи, яку в 1952 році під проводом проф. Романа Савицького заснували українські музики.

Концерт розпочнеться виступом дитячого хору УМІ з Філядельфії під керівництвом Л. Пенкальської, при акомпаніяменті Г. Саґатої-Поритко, згодом виступлять учні кляс Т. Богданської, Б. Волянської, Т. Гринькова, Ж. Дейкан, Л. Ґеорґадзе, Л. Кушнір, О. Лиховид, а закінчать першу частину концерту наші випускники, які вже мають докторати з медицини, але не покидають музики – Марта Мачай (кляса М. Байлової), Оля Явна-Сохан (кляса Д. Каранович) і Олег Сохан (кляса О. Чипак).

В другій частині публіка послухає музикознавця Р. Савицького, мол., вчителів-піяністів Т. Гринькова, Р. Дурзо, скрипалів Р. Венке при акомпаніяменті П. Тарсіо, Г. Ремезову і Н. Антонів при супроводі О. Лиховид і співачку Л. Грабову при музиці Т. Гринькова.

На закінчення виступить вокальний ансамбль „Промінь" під керівництвом Б. Волянської.

Славетного „Carnegie" торкнеться українська музика, засвідчуючи ще раз живучість нашої музичної культури.

Таїса Богданська

НОВІ ВИДАННЯ

Публікації Українського наукового інституту в Гарварді

У першій половині цього року видавництво Українського наукового інституту Гарвардського університету (УНІГУ), опублікувало англійською мовою дві книжки: „Царі та козаки. Дослідження з іконопису" (в оригіналі – „Tsars and Cossacks. A Study in Iconography") та „Незалежна Білорусь. Внутрішні детермінанти, регіональна динаміка та наслідки для Заходу" („Independent Belarus. Domestic Determinants, Regional Dynamics, and Implications for the West").

Монографія „Царі та козаки" належить перу відомого вченого-історика Сергія Плохія, професора Альбертського університету (Едмонтон, Канада), спеціяліста із доби Козаччини та релігійних взаємин в Україні XVI-XVIII ст. С. Плохій керує програмою вивчення Церкви при Канадському інституті українських студій Альбертського університету.

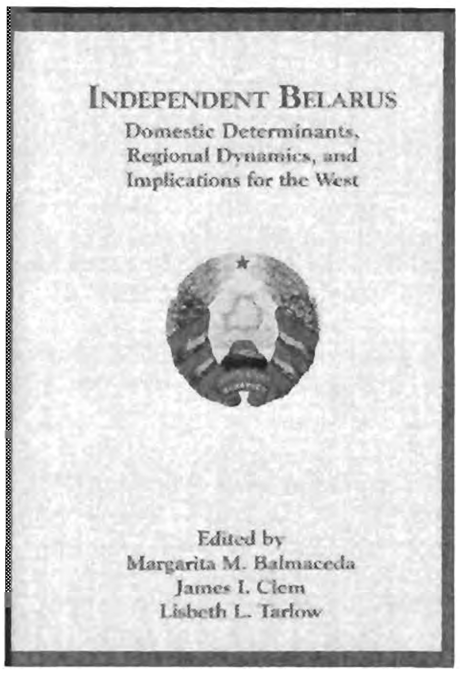
У своїй книжці автор аналізує те, як українські козаки мовою ікони відображали свої взаємини з Богом та з російськими царями. Це багато ілюстроване і добре удокументоване оригінальне дослідження допомагає читачеві зрозуміти політичну, громадянську та релігійну культуру українського козацтва, особливості її відображення в іконописі та дереворитах, створених у Києві, на теренах Гетьманщини, Запорізької Січі та Західньої України наприкінці XVII й у XVIII столітті.

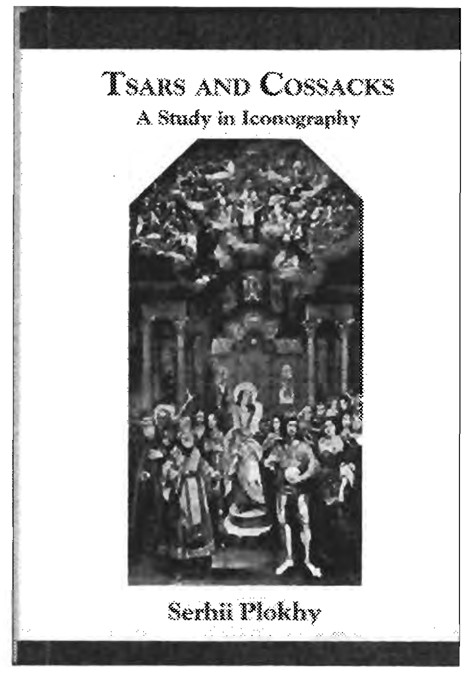
Д-р Плохій повертає козацькому іконопису доби „утрачений голос", допомагає йому „заговорити" із сучасним читачем зрозумілою для нього мовою. „Царі й козаки" поглиблюють наше розуміння семіотики української іконографії, унаявнюють приховані в ній аспекти взаємин українського козацтва із царями у Російській імперії.

Особливо цікаво аналізується у монографії самобачення українського козацтва, культурний, релігійний та політичний простір, в якому творилася та реалізувалася його ідентичність.

Вихід цієї книжки став можливим завдяки Видавничому фондові ім. Омеляна та Ірини Волинців. (101 ст., ілюстрацій; ISBN 0-916458-95-4. Ціна 18.95 дол.).

Друга публікація, „Незалежна Білорусь", є збіркою доповідей наукової конференції, яку у травні 1999 року організували спільно Український науковий інститут Гарвардського університету та Осередок російських досліджень імені Дейвіса (Гарвард). Конференція ставила за мету вивчити широкі міжнародні наслідки сучасної політичної ситуації в Білорусі.

Обкладинки нових книжок

Цей том включає дев'ятнадцять статтей грона вчених, політиків, представників міжнародних організацій із США, Канади, Білорусі, Росії, Литви, Німеччини, України. Матеріяли цієї колективної монографії організовані у чотири тематичні групи: внутрішня політика Білорусі, її економічні проблеми, взаємини Білорусі з Росією, Білорусь та европейська безпека, Білорусь як проблема для Заходу.

„Незалежна Білорусь" пропонує солідну основу для розуміння процесів, що відбувалися в Білорусі і навколо неї у 1990-их роках, її сучасний статус та перспективи на майбутнє.

Книга вийшла за редакцією М. М. Бальмаседи, Дж. І. Клема та Л. Л. Тарлов та завдяки підтримці Фундації Сміта Річардсона (483 ст., ISBN 0-916458-94-6. Ціна 26.50 дол.).

Обидві книжки можна замовити за електронною адресою: huri@fas.harvard.edu телефоном (617) 495-3692 чи факсом: (617) 495-8097.

Юрій Шевчук

Книжка, яку мали б прочитати в Україні ветерани війни

Подвійне прочитання має історія Другої світової війни в Україні і за її межами. У роки правління в СССР політичого клану Л. Брежнєва чинник війни було використано, як провідне знаряддя у вихованні молоді. З цією метою було встановлено державне свято – День перемоги, відновлено призабуті воєнні міти, поставлено ґрандіозні пам'ятники, а ветерани Радянської армії стали провідною силою суспільства, дістали нові нагороди і численні пільги, їх були залучено до проводу громадсько-політичного життя. Вийшла книжка й самого Л. Брежнєва, котру навіть ветерани зустріли не без іронії.

Про масові „відрядження" державного чиновництва у 1939 році на західні землі з метою особистого збагачення тамтешнім майном.

В результаті цих зусиль нинішнім поколінням України було прищеплено хибне уявлення про минулу війну, як про безперервну низку звитяги і перемог над жалюгідними німцями. Перемоги, впевнювали комуністичні ідеологи, були досягнуті під „мудрим керівництвом Комуністичної партії, яка згуртувала радянський народ довкола великого російського народу".

Велетенські зусиля потрібні тепер для того, щоб відновити історичну правду, подати події у тому вимірі, який вони мали, оновити свідомість людей. Покищо в Україні цього не роблять – нові видання на теми війни продовжують переспів давніх вигадок. Тому поява у нинішньому році в київському „Смолоскипі" книжки спогадів Федора Пігідо-Правобережного „Велика вітчизняна війна" (перше видання вийшло 1954 року в Канаді) за фінансового сприяння Фундації ім. Івана Багряного (США) сприймається як спроба сказати й в Україні правду про Другу світову війну на українських теренах.

Парадокс цієї книжки полягає в тому, що український читач на Заході тепер не знайде у ній особливих новин, але в Україні кожна деталь звучатиме, як відкриття. Автор розповідає про досить таки злиденне життя киян перед війною, коли усі кошти було кинуто на підготування воєнного походу Червоної армії в Европу, про масові „відрядження" державного чиновництва у 1939 році на західні землі з метою особистого збагачення тамтешнім майном, про панічну втечу державної еліти з Києва, коли ще німці були досить далеко від столиці.

Автор перебував в часі війни у Києві і в селі Стайках над Дніпром, то мав нагоду бачити події і у столиці, і на лінії фронту. Він описує виконання злочинного наказу Сталіна про „спустошену землю" при відступі війська, нездатність червоного командування до ведення боїв, масове здавання в полон червоного вояцтва. Автор був також свідком варварського ставлення німецького війська до полонених і цивільного населення. Цінним доповненням спогадів став історичний коментар.

Нове видання підготували д-р Роман Сербин з Канади і д-р Юрій Шаповал з України. У вступному слові до книжки вони пишуть : „Спогади Ф. Пігідо можуть видатися для декого шокуючими. Вони і справді є такими, оскільки розвінчують багато мітів не лише про ставлення до війни радянського керівництва та пересічних громадян, а й міти про їхнє ставлення одне до одного під час війни. Ф. Пігідо ставить під сумнів леґендарний ентузіязм та підйом цивільного населення у справі оборони „социалистического отечества".

Саме у цьому і полягає значення книжки для нинішнього читача в Україні. Добре було б, коли б спогади прочитали передовсім ветерани „Великої вітчизняної". Для цього книжку варто їм навіть подарувати...

З питання придбання книжки слід звертатися до Фундації ім. І. Багряного на адресу: Bahriany Foundation, 811 S. Roosevelt Ave., Arlington Heights, Il 60005.

Левко Хмельковський

На Камчатці жив поет-українець

Дякуємо за поміщення у „Свободі" розповіді про життя українців Камчатки (ч. 34). Усі були приємно вражені публікацією про наше землятство саме у святковому числі тижневика. Надсилаю книжку поезій світлої пам'яті Валерія Сергіїва „Географія друзів". Автор книжки народився у Києві, де в університеті став геологом й від 1978 року працював на Камчатці. Книжка вийшла у 2001 році. 11 листопада Валеріеві Сергієву виповнилося б 60 років, і ми відзначимо цю дату у нашому землятстві.

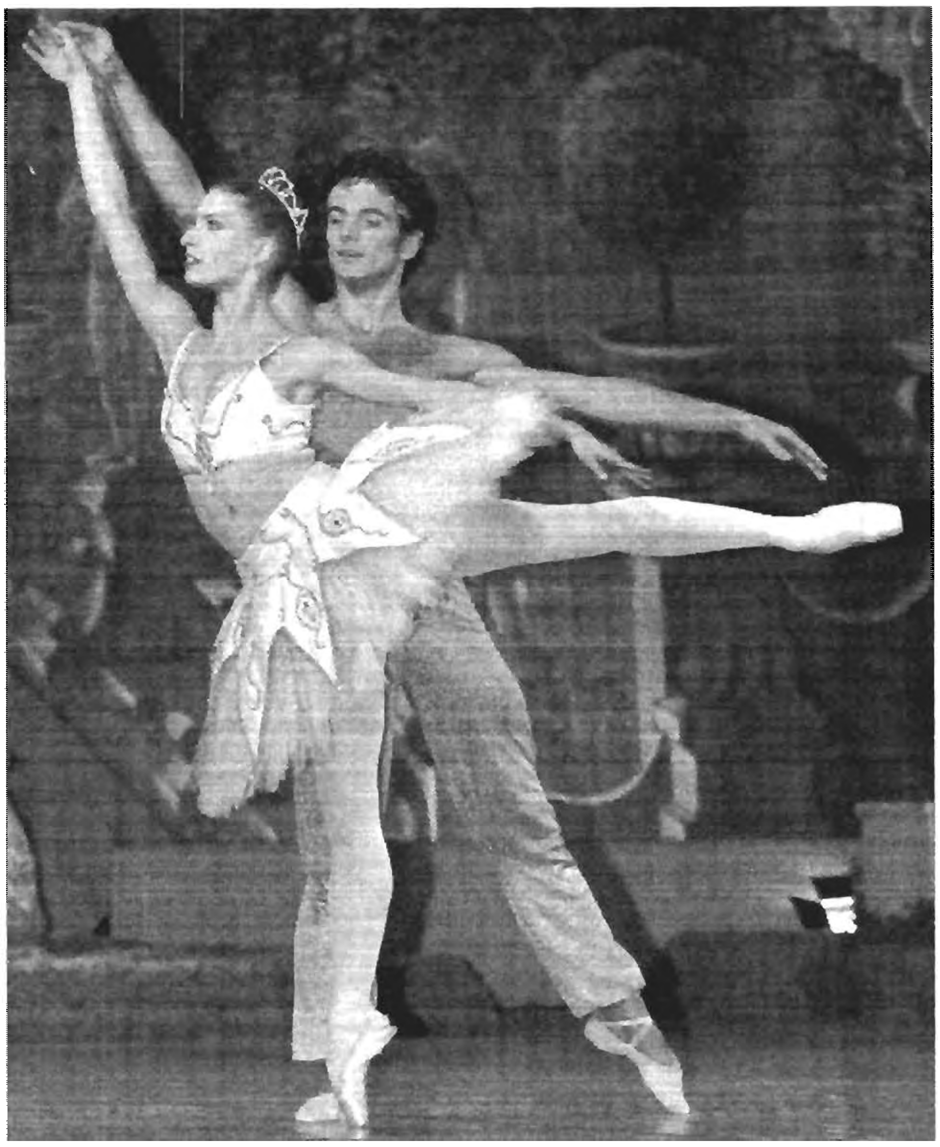
Едіта Познякова,
редактор газети „Батьківщина"

Виконаємо заповіт

Сто сорок років, як не стало
На цьому світі Кобзаря,
Та все, що він казав, настало:
Прогнали й Бога, і царя.
І волю кров'ю окропили,
Хоч більш не вражу, а свою
На світ сторіками пустили
За ту „великую сім'ю".
Голодомор, війна, ҐУЛаги,
Біда чорнобильська, нова...
Це все – для Неньки-бідолаги,
Але вона жива, жива!
Живий і „Заповіт" Тараса,
Що вічно душу зігрівав
(Тому вона і збереглася),
А може й Бог про нас згадав.
І знов шумить козацька слава
В незаборонених піснях;
Вже є і воля, і держава,
І синьо-жовтий в небі стяг.
Хоча й останню ковдру з Неньки
Рвуть урядовці-шахраї,
Та це вже прикрощі дрібненькі –
Хоч злодії, та все ж свої.
Все ж вільні, хоч не дуже ситі.
І в місті люди й на селі
Вже розберуться, як їм жити
На тій „оновленій землі".
А без війни і лихо згине;
Іще здивуєм білий світ...
Дніпро реве, і Слово лине,
І виконаєм „Заповіт"!

На презентації книжки Валерія Сергеєва в обласній бібліотеці Петропавловська-Камчатського в листопаді 2001 року (зліва): ведучий Дмитро Демидов, Едіта Познякова, Валерій Сергеєв.

Від 4 до 14 жовтня на сцені Донецького академічного державного театру опери і балету ім. А. Солов'яненка відбувся IX Міжнародний фестиваль „Зірки світового балету", який зібрав майстрів балету з Японії, Австрії, Росії, США, Німеччини, Франції, Арґентини й України. На фото: солісти „Гранд опера" (Париж, Франція) Мелані Гюрель і Алесіо Карбоне виконують па-де-де з балету Римського-Корсакова „Корсар" під час церемонії відкриття фестивалю. *Фото УНІАН*

Фестивалі на Буковині і Гуцульщині

На Прикарпатті відбувся 12 Міжнародний гуцульський фестиваль. Столицею його стало гірське місто Косів.

Напередодні свята значну частину Косівського району було проголошено національним парком „Гуцульщина". У межах фестивалю, окрім численних виступів фольклорних хорових та вокальних колективів, оркестрів народних інструментів, відбулося відкриття пам'ятника відродження, який символізує здобуту незалежність України. Була проведена науково-практична конференція „Гуцульщина на початку XXI століття". Гуцули Прикарпаття, проводячи фестиваль, пронесли гуцульськими селами Прикарпаття: Космачем, Прокуравою, Шешорами та Пістинем – символічний вогонь, яким запалювали фестивальні ватри, що збирали народних митців, мешканців сіл на свої мікро-фестивалі.

* * *

5 жовтня у Чернівцях відбувся 13-ий Міжнародний фолкльорний фестиваль „Буковинські зустрічі", у якому взяли участь фолкльорні колективи з України, Угорщини, Румунії і Польщі. На святі виступили численні музиканти-аматори з Чернівецької области ,, зокрема на старовинних цимбалах XVIII століття.

Радіо „Свобода"

М. Борзаківська знову поетеса року

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – Інтернаціональне об'єднання поетів запросило на осінню конвенцію і симпозіюм до Голівуду поетесу Маргариту Борзаківську для читання своїх поезій, де вона офіційно буде визнана як Заслужений поет і Почесний член об'єднання та на спеціяльній церемонії нагороджена за її поетичні здобутки.

Вже десятий рік, від 1993 року до 2002 року включно, М. Борзаківська іменується Поетом року. Інтернаціональна бібліотека поезії також виявила бажання долучити поезії М. Борзаківської до збірки нових поезій, написаних найцікавішими поетами.

Г. Дзівак

У жовтні було страчено Гната Хоткевича

8 жовтня виповнилося 64 роки від загибелі українського діяча культури Гната Хоткевича. Прямий нащадок литовських гетьманів Гнат Хоткевич народився у Харкові 19 грудня 1877 року. На початку XX століття Хоткевич ініціював відродження кобзарства, удосконалив конструкцію бандури, згодом став першим професором клясу бандури і започаткував „харківську школу" гри на ній. Він був засновником і керівником трьох театрів на Харківщині і Гуцульського театру на Прикарпатті. 23 лютого 1938 року Гнат Хоткевич був заарештований і 8 жовтня страчений у підвалі Харківського управління НКВД.

УНІАН

ТОВАРИСТВО ДОПОМОГИ СИРОТАМ В УКРАЇНІ

запрошує

спонзорів, приятелів українських сиріт і все громадянство на

ЗАГАЛЬНІ РІЧНІ ЗБОРИ

які відбудуться

26 жовтня 2002 р., о год. 12:30 по пол.

в Українському спортовому клюбі

122 Second Ave., New York, NY

За додатковими інформаціями телефонувати:

(718) 423-4966

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА В АМЕРИЦІ

запрошує своїх членів та українську громаду

на доповідь

„БОГДАН ЛЕПКИЙ І ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ КУЛЬТУРНЕ ЖИТТЯ“

яку виголосить

РЕНАТА РУСНАК

докторант Ягелонського університету,
гість-дослідник архівних матеріялів НТШ-А

Доповідь відбудеться

в суботу, 26 жовтня о 5-ій год. по пол.

в будинку НТШ, 63 Fourth Ave. (між 9 і 10 вулицями), New York.

33-ій ВІДДІЛ СУА ім. ЛЕСІ УКРАЇНКИ в КЛІВЛЕНДІ

запрошує всіх на

ВІДЗНАЧЕННЯ 50-ЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ ВІДДІЛУ

яке відбудеться

в суботу, 2 листопада 2002 р.,
о 4-ій год. по пол.

в Астродомі Собору св. Йосафата в Пармі, Огайо.

Святкова програма включає:

* Музично-літературну композицію „Сім струн“

* Бенкет

Всегромадський Комітет для відзначення 60-ліття УПА в штаті Нью Джерзі

запрошує всю українську громаду на

СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ 60-ЛІТТЯ УПА

яка відбудеться
27-го жовтня ц.р.
о год 3-ій по полудні
в Українській Централі
240 Hope Ave.
Пассейк, НДж.

В програмі:

- Святочний Апель Вояків УПА
- Святкова доповідь дочки Упівця - Зені Брожини
- Хор «ДУМКА» під мист. кер. Василя Гречинського
- Рецитація - проф. Ростислава Василенка
- Інсценізація «У ВЕЛИКОМУ РЕЙДІ» у виконанні молоді СУМА й ПЛАСТУ

САМОПОМІЧ Українсько-Американська Федеральна Кредитова Спілка покрила кошт афіші, філії у Джерзі Сіті, Ньюарк, та Парсиппані, Нью Джерзі.

ALBATROSS TRAVEL, Inc.

LOT — WESTERN UNION

Ціни від 17 вересня до 31 жовтня 2002 р.

- Квитки на місцеві і міжнародні літаки;
- вакації в Мексику, на Караїбах і Гаваях;
- подорожі на люксусових кораблях;
- пересилку грошей через „**WESTERN UNION**“
- квитки на літаки з **НЬЮ-ЙОРКУ до**:

ЛЬВОВА	**615 дол. + податок**	(в обидві сторони)
	410 дол. + податок	(в одну сторону)
РИГИ	**535 дол. + податок**	(в обидві сторони)
	370 дол. + податок	(в одну сторону)
МІНСЬКА, СОФІЇ, ТАЛІНА, ВІЛЬНА, КИЄВА, СТ. ПЕТЕРБУРГУ, МОСКВИ		
	580 дол. + подадок	(в обидві сторони)
	395 дол. + податок	(в одну сторону)

74 Nassau Ave., Brooklyn, NY 11222

Tel.: **(718) 383-7211 • (718) 383-0083**

Fax: **(718) 349-1767** • Free tel.: **1-800-603-7973**

http://www.albatravel.com e-mail:albatravel@aol.com

КРАЙОВА УПРАВА ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОНИ ЛЕМКІВЩИНИ

запрошує українську громаду на

СВЯТОЧНИЙ БЕНКЕТ

з нагоди

XXVI КРАЙОВОГО З'ЇЗДУ

в суботу, 9 листопада 2002 р., о год. 6:30 веч.

Ramada Hotel, 130 Route 10 West, East Hanover, NJ

В програмі:

- *Святочна доповідь – проф. Іван Щерба (Україна) голова СФУЛО*
- *Мистецька частина*
- *Забава*

Вступ на бенкет і забаву 40 дол. від особи

Замовляти квитки:

ODLWU, P.O. Box 7, Clifton, NJ 07011

Tel.: (201) 692-1471

СПОРТ

Футбол

Україна – Греція – 2:0

На стадіоні „Олімпійський" у Києві збірна України 12 у грі зі збірною Греції перемогла з рахунком 2:0. Команда Греції – один з основних суперників у боротьбі за путівку до Евро-2004. В другій половині гри Воробей, отримавши м'яч Зубова, відкрив рахунок. Завершальну крапку грі поставив Андрій Воронин, який з 25 метрів потужним ударом на 81-ій хвилині вирішив долю перемоги у цій грі 2:0. Попереду – гра у Белфасті проти збірної Північної Ірляндії, яка поступилася еспанцям – 0:3. Після двох турів відбіркового турніру українці з чотирма точками посідають друге місце у групі після еспанців (6 очок).

* * *

13 травня 2003 року, на стадіоні „Динамо" і на Байковому кладовищі, де похований Валерій Лобановський, буде відкритий меморіял, присвячений пам'яті тренера. Саме з 11 по 13 травня керівництво „Динамо" плянує провести міжнародний футбольний турнір, в якому візьмуть участь провідні футбольні клюби Росії і України.

* * *

Молодіжна збірна України у своїй другій грі у відбірковому турнірі до Евро-2004 зіграла внічию 1:1 зі збірною Греції. Після цієї гри українська команда має дві точки і вона, в разі перемоги еспанців над вірменами, опиниться на третьому місці. Українці відразу ж припустилися помилки в захисті, і нею скористався Пападопулос, який влучно забив м'яч - 1:0. Проте українцям вдалося зрівняти рахунок – Лисицький забив м'яч – 1:1.

Півзахисник збірної України з футболу Андрій Гусин (ліворуч) в боротьбі за м'яч із гравцем збірної Греції під час змагань Чемпіонату Европи у Києві 12 жовтня.
Фото УНІАН

* * *

Чемпіон України з футболу у залі – донецький „Шахтар", який вийшов у груповий турнір Ліґи чемпіонів, після жеребкування 14 жовтня потрапив до групи В. Разом з гірниками у цій групі гратимуть італійський „Прато С-5", еспанський „Плайас де Кастельон" та юґославський „Ніш". Команда „Плайас де Кастельон" є минулорічним переможцем цього турніру, який торік проводився вперше. Нинішній груповий турнір відбудеться 17 – 23 березня наступного року.

Шахи

Перед останнім туром групового турніру Другої чаші світу у Гайдарабаді 14 жовтня становище Василя Іванчука практично не давало йому можливости продовжити боротьбу в чвертьфіналах. Завдяки останній перемозі над Юлдашевим, українець мав в активі всього дві точки. Його випереджали відразу три учасники групи А - бразилієць Вескові, поляк Мачея і росіянин Малахов.

В останньому турі Василь Іванчук програв росіянинові Володимирові Малахову і припинив боротьбу за Чашу світу. В. Малахов став першим чвертьфіналістом турніру. В чвертьфіналі зустрічаються В. Малахов, А. Дреєв, С.Рублевський (Росія), В. Ананд (Індія), Є. Цзянчуань (Китай), Р. Касимджанов (Узбекистан), Н. Шорт (Англія), А. Белявський (Словаччина).

Ручний м'яч

Чемпіонки України, гандболістки запорізького „Мотора" 14 жовтня достроково завершили свій еврокубковий похід у Лізі чемпіонів, поступившись за сумою двох змагань данському „Ікасту", який продовжить боротьбу у Лізі чемпіонів. Краща чоловіча команда України – клюб „Шахтар-Академія" пробився до групового турніру Ліґи чемпіонів, коли переміг у другому колі кваліфікації каунаський „Гранітас". Продовжує свої сходження у Чаші ЕҐФ і „Портовик" з Южного, який у другому змаганні зіграв внічию (26:26) з угорською „Еврі дай-Орошаца", але за сумою двох ігор пройшов до наступних змагань.

Теніс

Українка Тетяна Перебийніс 15 жовтня вийшла у друге коло турніру у Швайцарії, у парному розряді, з фондом нагород у 1.224.000 дол. У першому колі українка разом з росіянкою Євгенією Куліковською виявилася сильнішою у двох сетах за словенський дует – Тіна Крізан та Катаріна Среботнік (6-4, 6-4).

* * *

У грецькому місті Салоніках відбувся турнір „Greece F3" з призовим фондом 10.000 дол. У ньому брали участь два українських тенісисти – Сергій Миропольський і Анатолій Чернушенко.

А. Чернушенко в першому колі кваліфікації програв грецькому тенісистові, С. Миропольський програв у другому колі кваліфікації австрійцеві, проте отримав статус „lucky loser", що дозволив йому виступити в першому колі основної сітки, де він поступився болгарському тенісистові.

* * *

Колишня перша ракетка світу Мартіна Гінґіс оголосила про припинення виступів на турнірах „WTA" на невизначений час. Вона не назвала дату свого можливого повернення.

Мартіна нещодавно повернулася на корт після того, як пропустила три місяці через травму. Але повернення виявилося невдалим: на відкритому чемпіонаті США швайцарка програла у четвертому колі Моніці Селеш, а на нещодавній Чаші Кремля і на турнірі в Фільдерштадті - росіянкам Надії Петровій і Олені Дементьєвій.

Міст - це завжди надійно!
Доля посміхається ВАМ!
Зробіть десять замовлень через будь-якого представника корпорації Міст протягом поточного року- з 1 березня до 31 грудня і ви стаєте учасником
супер-лотереї
корпорації Міст-
Міст-Фортуна,
Головний приз -
10.000 доларів готівкою.
МІСТ-ФОРТУНА
$10,000.00
ГОТІВКОЮ
А також телевізори, відеомагнітофони, ДВД та інші коштовні нагороди,
MoneyGram
International Money Transfer
Корпорація МІСТ -
МІСТ MEEST
вибір тих, хто добре рахує свої гроші!
Грошові перекази в Україну та по цілому світі за декілька хвилин.
Тільки ми доставляємо гроші безпосередньо до рук адресата
ПАЧКИ
в Україну, Росію, країни СНД та по всій Східній Європі
Щоденна висилка контейнерів
Щохвилинний комп'ютерний контроль за виконанням Вашого замовлення
Підбираємо пачки з дому
РЕГІОНАЛЬНІ ПРЕДСТАВНИКИ:
MEEST Corporation Inc.
97 Six Point Road
Toronto,ON M8Z 2X3
Tel.:(416)236-2032
MEEST-AMERICA
609 Commerce Rd.
Linden NJ 07036
Tel (908) 474-1100
MEEST KARPATY
2236 W. Chicago Ave.
Chicago, IL 60622
Tel.:(773) 489-9225
MEEST-CALIFORNIA
500 E.Harvard Str.
Glendale, CA 91205
Tel.:(818)547-4910
MEEST-ALBERTA
10834-97 Street
Edmonton, AB T5H 3M3
Tel (780) 424-1777
За аґентом у вашій місцевості дзвоніть безкоштовно 1-800-361-7345

Був лікарем-патріотом

В першу річницю відходу у вічність д-ра М. Харкевича

2 жовтня минула перша болюча річниця відходу на вічну варту одного з вірних синів нашої української громади, світлої пам'яті д-ра Мирослава Харкевича, який від студентських літ включився в ряди Організації Українських Націоналістів, перейшов пекло большевицької та німецької займанщини, зазнав ув'язнення, чудом вийшов на волю. По закінченні Другої світової війни опиняється в Німеччині. У 1950 році, вже одруженим, дістається до Чикаґо, де, після нострифікації своїх медичних студій та відбутті дворічної військової служби в американській армії в Німеччині, поринає в суспільно-політичну працю по лінії Організації Українського Визвольного Фронту та Антибольшевицького Бльоку Народів, тісно співпрацюючи з чільними представниками не тільки поневолених Москвою народів, але також американськими діячами, з метою здобути якнайбільше приятелів для української справи.

Покійний д-р Мирослав Харкевич був гідним ідейним спадкоємцем лікарів-патріотів, які зуміли поєднувати свою професію з потребами громади. Він на кожному кроці приходив з поміччю тим, що ставили свої перші кроки на американській землі, щедро і постійно жертвував на громаду та церкву. Покійний був надхненником і організатором багатьох протестних акцій нашої громади в обороні поневоленого українського народу на рідних землях, акцій підтримки дисидентів-патріотів.

Коли у серпні 1991 року Україна стала незалежною, він відвідав свої Ілинці, улюблену Коломию над Прутом, своїх колишніх друзів. А деяких, вже покійних, тепло згадав у своїх спогинах п. з. „Я вас не забув".

В цю першу річницю відходу у вічність його втрату відчувають не тільки дружина пані Оленка з дітьми і внуками, але й ті, що разом з ним, під його проводом, берегли громаду від різних фальшивих „пророків" та совєтських агентів, які старалися переконувати нас про „великі досягнення" в Україні та закликали до співдружности із „старшим братом". Робили це з метою послабити нашу діяспору, яка була і мусить залишитись заплíччям України.

А тому, згадуючи його сьогодні, молитовно полинемо до його могилки, щоб там далеко, перед престолом Всевишнього, він заступався за нас та випрошував нових, молодих, борців за українську правду на рідних землях та на поселеннях.

Вічна йому пам'ять!

Лев Боднар,
Чикаго

Помер Степан Гаврилюк

22 липня 2002 року у вечірніх годинах в домі для старших у Йонкерсі, Н.Й., помер св. п. Степан Гаврилюк. Він народився 28 квітня 1912 р. в селянській родині, в селі Потоці Бережанського повіту Тернопільської области.

Батько покійного Амброзій загинув у рядах УГА, найстарший брат був в Українських Січових Стрільцях і пізніше – в польському полоні.

Степан став членом „Просвіти", у 17 років був ув'язнений у бережанській слідчій тюрмі. На 19-му році життя став членом ОУН і виконував ролю зв'язкового. У 1934 році польська поліція арештувала його вдруге.

На початку 1936 року молодий Степан Гаврилюк почав працювати у підпільній друкарні. У 1938 році з провідником округи виїхав до Львова і вже від того часу жив нелеґально. У 1939 році при переході німецько-більшовицького кордону був арештований і потрапив до табору НКВД, де пробув до 1942 року. У 1942 році, коли в СРСР творилася польська армія, вступив до неї і через Іран дістався на Захід.

Після демобілізації у 1948 році жив в Англії, де включився в суспільно-громадське життя. Був членом ОУН, членом СУБ-у, Об'єднання колишніх вояків-українців, допомагав в праці СУМ-у, в церковному братстві.

У 1952 році одружився з українкою Софією Кушнірчук. У 1954 році переїхав до США і оселився в Йонкерсі, Н. Й., де включився до праці 11-го відділу ООЧСУ. Став членом СУМ і там активно працював. С. Гаврилюк щедро жертвував на виховні цілі СУМ. Був фундатором 12-го тому „Літопису УПА", на який пожертвував 25.000 долярів. Степан Гаврилюк був довголітнім членом управи 11-го відділу ООЧСУ, його головою, а відтак незмінним секретарем управи, аж доки недуга примусила його залишити активну працю.

Був членом Українського Народного Союзу, Союзу українців католиків „Провидіння", фінансовим секретарем 7 відділу Української народної помочі.

Панахиду служив 24 липня в похоронному заведенні Черко-Дучинського о. Петро Гронський. Біографію покійного і його заслуги для ОУН зачитав Дмитро Івасютин. Лев Футала висловив співчуття виконуючому волю покійного Володимирові Кузіцькому та братанці покійного Лесі Матійцьо з чоловіком. Похорон відбувся 25 липня 2002 року з церкви св. Михаїла. Поховано св. п. Степана Гаврилюка на цвинтарі святого Духа в Гемптонбурґу, там де спочиває його покійна дружина.

Замість квітів на могилу присутні складали свої пожертви на оселю СУМ в Еленвілі та на тижневик „Національна Трибуна".

Л.Л.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АНТОІНЕТТЕ БІДУХ член УНС Відд. 282 у Wilkes Barre, PA. Померла 16 серпня 2002 р. на 90-му році життя. Нар. в 1912 р. в Port Griffith. Членом УНС стала в 1934 р. Залишила у глибокому смутку сестру Гелену, брата Станлея, племінників і племінниць. Похорон відбувся 20 серпня 2002 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Plains, PA.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

МАРІЯ ГАВРИЛІВ член УНС Відд. 220 Т-ва свв. Петра і Павла в Чикаго, Іл. Померла 11 серпня 2002 р. на 91-му році життя. Нар. в 1911 р. в Україні. Членом УНС стала в 1953 р. Залишила у глибокому смутку церковну громаду церкви свв. Володимира і Ольги в Чикаго, Іл. Похорон відбувся 15 серпня 2002 р. на цвинтарі св. Николая в Чикаго, Іл.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

АННА ТРУШ член УНС Відд. 102 Т-ва свв. Петра і Павла в Клівленді, Огайо. Померла 6 червня 2002 р. на 86-му році життя. Нар. в 1916 р. в Клівленді, Огайо. Членом УНС стала в 1934 р . Залишила у глибокому смутку племінника Марка. Похорон відбувся 12 червня 2002 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

КАТЕРИНА ЛЕВІНСЬКА член УНС Відд. 230 Т-ва св. Івана Хрестителя в Янгставні, Огайо. Померла 5 серпня 2002 р. на 91-му році життя. Нар. в 1910 р. в Campoell, OH. Членом УНС стала в 1943 р. Залишила у глибокому смутку сина Едварда, 4 внуків, 3 правнуків, 3 братів і 2 сестер в Україні. Похорон відбувся 9 серпня 2002 р. на Calvary Cemetery в Youngstown, OH.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

МАРІЯ СПІНДА ГАНЧАР член УНС Відд. 481 Т-ва ім. Івана Франка в Карнеґі, Па. Померла 2 серпня 2002 р. на 80-му році життя. Нар. в 1922 р. в Карнеґі, Па. Членом УНС стала в 1944 р. Залишила у глибокому смутку синів Тіма, Михайла і Юрія, дочку Джіні, 6 внуків. Похорон відбувся 7 серпня 2002 р. на Holy Trinity Ukrainian Catholic Cemetery в Carnegie, PA.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ДМИТРО КРУЛ член УНС Відд. 39 в Сиракюзах, Н.Й. Помер 18 лютого 2002 р. на 90-му році життя. Нар. у Freeland, PA. Членом УНС став в 1933 р. Залишив у глибокому смуку сестер Гелен, Антоніну, братів Стефана і Михайла. Похорон відбувся 22 лютого 2002 р . на цвинтарі св. Івана в Сиракюзах, Н.Й.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

АНАСТАСІЯ ДЕРЕХ член УНС Відд. 277 в Гартфорд. Померла 11 серпня 2002 р. на 85-му році життя. Нар. в 1917 р. в Нью-Йорк Сіті, Н.Й. Членом УНС стала в 1961 р. Залишила у глибокому смутку синів Василя і Михайла. Похорон відбувся на Rose Hill Cemetery в Rocky Hill, CT.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ВАСИЛЬ ДОМБРОВСЬКИЙ член УНС Відд. 385 Т-ва „Запорозька Січ" в Міннеаполісі. Помер 16 травня 2002 р. на 83-му році життя. Нар. в 1919 р. в Україні. Членом УНС став в 1957 р. Залишив у глибокому смутку дружину Марґу, синів Райнера і Петра з родинами, 6 внуків. Похорон відбувся 20 травня 2002 р. на Сансет Меморіял цвинтарі в Ст. Антоні Ріледж, Мн.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ІВАН МОКЕЙ член УНС Відд. 13 Т-ва св. Миколая у Вотервліті. Помер 8 вересня 2002 р. на 76-му році життя. Нар. в 1926 р. в Україні. Членом УНС став в 1962 р. Залишив у глибокому смутку дружину Любомиру, синів Володимира, Мирона і Андрія та 4 внуків. Похорон відбувся 12 вересня 2002 р. на цвинтарі св. Миколая в Colonie, N.Y.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ЙОСИФ БАСАРАБ член УНС Відд. 83 Т-ва ім. Івана Франка у Філядельфії. Помер 18 жовтня 2001 р. на 84-му році життя. Нар. в 1917 р. у Філядельфії, Па. Залишив у глибокому смутку сина Йосифа, дочку Марію, 4 внуків і 2 правнуків. Похорон відбувся 24 жовтня 2001 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла у Williamstown, NJ.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

МІЛТОН ДЗЄЦУХ член УНС Відд. 39 в Сиракюзах, Н.Й. Помер 20 серпня 2002 р. на 86-му році життя. Нар. в 1916 р. в Сиракюзах. Членом УНС став в 1934 р. Залишив у глибокому смутку сина, братову Стефанію і 3 внуків. Похорон відбувся 22 вересня 2002 р. на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Сиракюзах, Н.Й.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ВОЛОДИМИР КЛЮЧНИК член УНС Відд. 220 Т-ва свв. Петра і Павла в Чикаго, Іл. Помер 2 вересня 2002 р. на 78-му році життя. Нар. в 1924 р. в Болєстрашечі, пов. Перемишль. Членом УНС став в 1934 р. Залишив у глибокому смутку дружину Анну, трьох синів – Петра, Богдана і Мирона, 4 внуків, 2 внучки та 1 правнучку, 2 братів і 1 сестру в Україні. Похорон відбувся 6 вересня 2002 р. на Resurection Cemetery in Jastice, IL,

Вічна йому пам'ять!

Секретар

АНАСТАЗІЯ ХОМКО член УНС Відд. 42 Т-ва ім. Шевченка в Пасейку, Н.Дж. Померла 12 вересня 2002 р. на 79-му році життя. Нар. в 1923 р. Членом УНС стала в 1949 р. Залишила в глибокому смутку мужа Івана, сина Івана, дочку Марійку, 5 внуків і 2 правнуки. Похорон відбувся 16 вересня 2002 р. на цвинтарі св. Марії в Saddle Brook, NJ.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

МАРІЯ МАШТАЛЕР член УНС Відд. 39 в Сиракюзах, Н.Й. Померла 25 серпня 2002 р. на 78-му році життя. Нар. в 1924 р. в Україні. Залишила у глибокому смутку сина Ігоря, дочок Олену та Оксану, 6 внуків і 3 правнуків. Похорон відбувся 29 серпня 2002 р. на цвинтарі св. Івана в Сиракюзах, Н.Й.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ІВАН ХАНАЦЬКИЙ член УНС Відд. 303. Помер 4 вересня 2002 р. на 75-му році життя. Нар. в 1927 р. в Україні. Членом УНС став в 1976 р. Залишив у глибокому смутку дружину Ольгу, сина Івана, дочку Надіну. Похорон відбувся 7 вересня 2002 р. на New Calvary Cemetery у Flint, MI.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ЗАХАРІЙ ДЖОЗЕФ ЗІОН член УНС Відд. 63, Т-ва „Січ" у Форд Сіті, Па. Помер 3 серпня 2002 р. на 17 році життя. Нар. в 1985 р. в East Franklin Township. Членом УНС став в 1989 р. Залишив у глибокому смутку батьків і 4-ох братів. Похорон відбувся 7 серпня 2002 р. на Lawn Haven Burial Estates.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

У НЕВИМОВНО БОЛЮЧІ РІЧНИЦІ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
наших дорогих незабутніх рідних, буде відпралена

ПАНАХИДА

в українській автокефальній православній церкві
св. Покрови у Філядельфії
після

СЛУЖБИ БОЖОЇ, 27 жовтня 2002 р.

за спокій душ їхніх

бл. п.

ПАВЛА ВОЛОДИМИРОВИЧА ПРИШИБИНСЬКОГО

5-ТА РІЧНИЦЯ

дружина – ОЛЬГА
дочка – ЄВДОКІЯ ТРИПУПЕНКО
внуки – ЛЕСЯ, ЮРІЙ, ТАРАС, ОЛЯ
правнуки – ВІТЯ, ЛАНЯ, ПАВЛО, АДРІЯН, ЮЛІЯН, ЛУКА, РОМАН, СОФІЯ

бл. п.

ВІТАЛІЯ ДМИТРОВИЧА ТРИПУПЕНКА

4-ТА РІЧНИЦЯ

дружина – ЄВДОКІЯ
діти – ЛЕСЯ ДОЛИНАЙ з чоловіком ОЛЕКСАНДРОМ
– ЮРІЙ з дружиною ІРЦЕЮ
– ТАРАС
– ОЛЯ БРОУДВЕЛ з чоловіком ЕРИКОМ
внуки – ВІТЯ, ЛАНЯ, ПАВЛО, АДРІЯН, ЮЛІЯН
– ЛУКА, РОМАН, СОФІЯ
сестри – НІНА КУРИЛКО з родиною
– ГАЛИНА КРИВУША з родиною
теща – ОЛЬГА ПРИШИБИНСЬКА

бл. п.

ІВАНА ДОЛИНАЙ

12-ТА РІЧНИЦЯ

бл. п.

СТАНІСЛАВИ ДОЛИНАЙ

2-ГА РІЧНИЦЯ

сини – ОЛЕКСАНДЕР з дружиною ЛЕСЕЮ
– ПЕТРО з дружиною ЛИН
внучки – КАТЕРИНА з родиною
– МИХАЙЛИНА з родиною
правнуки – СТІВ, МАДІСОН, КРІШЧІЯН
сваха – ЄВДОКІЯ ТРИПУПЕНКО

Родина просить про пам'ять та молитви за спокій їхніх душ.

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

CANADIAN UKRAINIAN OPERA ASSOCIATION
ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКОЇ ОПЕРИ КАНАДИ

* 6-го вересня 1928 р.
+ 7-го листопада 1997 р.

Боже, наше рідне слово!
Наша пісня ще живе! ...

...Ах, значить, ще не в могилі
Той народ коханий мій!

бл. п.

маестро

ВОЛОДИМИР АНДРІЙОВИЧ КОЛЕСНИК

В П'ЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ

незабутнього музиколога та диригента, маестра Володимира Колесника,

відправиться поминальна

СЛУЖБА БОЖА та ПАНАХИДА

в неділю, 10 листопада 2002 р., о 10-ій год. ранку
в катедрі св. Володимира при 404 Bathurst St. в Торонто

До спільної молитви просять:

управа Товариства української опери Канади та хористи ансамблю ім. М. Лисенка.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що в середу, 9 жовтня 2002 р. в ранніх годинах у шпиталі св. Івана в Йонкерсі, Н.Й. помер

св. п.

СТЕФАН ШУЛЬГАН

нар. 1 вересня 1919 р. в селі Могиляни Львівської обл.

ПОХОРОН відбувся в суботу, 12 жовтня 2002 р. з церкви св. Михаїла на цвинтар Okland в Йонкерсі.

Залишив у смутку:
дружину – ГАЛИНУ
сина – СТЕФАНА з дружиною МАРІЄЮ
рідних в Україні і в США.

Вічна Йому пам'ять!

Сл. п. ІЛАРІОН ПОЛІЩУК – НАША ВТРАТА

З невимовним душевним жалем і сердечним болем повідомляємо все членство Організації Українських Націоналістів та всі громадські структури в Україні і діяспорі, що 18 вересня 2002 року в Нью-Йорку, в США, на 90-му році свого героїчного трудового життя, відійшов у вічність світлої пам'яті Іларіон Поліщук.

Народився 6 червня 1913 року в славному волинському селі Буяні, що поблизу древнього Луцька. Як найбільш здібний, талановитий учень початкової школи закінчив її у своєму селі, а середню освіту здобував у школі сусіднього містечка Торчин.

Ще зовсім юним долучився до громадсько-політичного життя. В 1927 році став одним із засновників філії товариства „Просвіта" в селі Буяні і очолив в ній юнацьку секцію.

Енергійним, завзятим у просвітянських справах, активним пластуном і неперевершеним спортсменом, постійним учасником аматорського драматичного гуртка і самодіяльним актором головних ролей у виставках клясичної української драматургії, чудовим декляматором поезій Т. Шевченка, І. Франка і, особливо, вірша О. Кониського „Я не боюсь тюрми і ката" запам'ятався односельцям молодий Іларіон.

Ліквідація польською владою в 1932 році товариства „Просвіта", страта через повішення у Львові активних членів ОУН героїв Біласа і Данилишина, сколихнула український нарід, пробуджувала національну свідомість, підіймала патріотичний дух. І в цей знаменний час св. п. Іларіон Поліщук, св. п. Левко Куделя (відійшов у вічність в США), Микола Куделя поповнюють ряди ОУН, даючи клятву – присягу боротися за волю України. З її приходом первинний осередок ОУН в селі став працювати більш активно і плідно.

В 1934 році св. п. Іларіона Поліщука призивають на службу в польську армію, в 24-ий піхотний полк, що знаходився в Луцьку. Полкове начальство, відзначаючи здібність юнака в розумовому і спортивному відношеннях, направляє його на навчання в підофіцерську школу, яку закінчив на „відмінно", і отримав звання „капрал". Через пару років після закінчення строкової служби в армії, як резервіст, був направлений на курси підготовки офіцерських кадрів і отримав чин „плютонового". Військове життя цікавило Іларіона. Адже його батько Йосип був капельмейстром волею історії російського полку. Не пам'ятаючи свого батька, який загинув на початку Першої світової війни на українській землі, в Галичині, завжди гордився ним. Отримані військові знання в польській армії св. п. Іларіон Поліщук з успіхом використовував у боротьбі за волю України.

Початок Другої світової війни застав св. п. Іларіона Поліщука в діючій польській армії. Потрапляє в німецький полон, а потім в руки гестапо. Та нескорена козацька душа потребувала волі. Зумівши втекти від німців, деякий час перебуває в Чехії. Думки про Україну, яка знаходилась під московсько-більшовицькою окупацією, не полишають його. Але при переході через німецько-радянський кордон попадає в руки, тепер НКВД, а відтак стає в'язнем Самбірської тюрми на Галичині. Перед наступом німців на Радянський Союз його відправляють в Харківську тюрму, в якій числиться як польський офіцер. А тому, при формуванні польської армії за допомогою радянської влади, Іларіона передають польським вербувальникам. Чергова втеча і повернення на рідну Волинь до родини, до вірної дружини Віри, стала новим етапом його жертовної відданості Україні.

За німецької окупації св. п. Іларіон Поліщук активний громадсько-політичний діяч. Одним з перших з друзями відновлює матірну ОУН, входить до районного Проводу військової референтури. У 1942 році в Торчині відкриває книгарню, за допомогою якої розповсюджує антикомуністичну літературу, зокрема газету „Волинь", яку видавав Улас Самчук у Рівному, і його книгу „Марія". За часописом „Волинь" найчастіше в Рівне їздив сам. Будучи в близьких ідейних стосунках з велетом українського духу, національної революції Уласом Самчуком, з Рівного привозив далекоглядні новини.

Для порятунку українського люду від німців, якому з різних причин, в різних ситуаціях загрожувала небезпека масових арештів, розстрілів, св. п. Іларіон Поліщук своїм авторитетом, винахідливістю військовика з побратимами із колишніх підпільників, політв'язнів, членів ОУН, організовує добре озброєний повстанський загін. Загін діяв, мав успішні операції. Один з епізодів цих дій є факт відвернення реальної небезпеки – спалення німцями його рідного села. Пізніше керівництво повстанського загону в силу політичних обставин змушене було перетворити загін на „Український Легіон Самооборони". При повторній навалі московської орди на початку 1944 року „Український Легіон Самооборони" вирушив тернистими дорогами на захід, а перед закінченням війни влився до Галицької дивізії „Галичина".

Після перебування в таборах „переміщених осіб" на території Німеччини, св. п. Іларіон Поліщук з дружиною Вірою і дочкою Ларисою опиняється в США. Але і в далекій Америці залишається великим патріотом України, поневолення якої ятрить його серце. Всією душею, гарячим серцем поринає у вир боротьби за вільну Україну.

Св. п. Іларіон Поліщук з іншими патріотами України став засновником створеного з його ініціятиви, „Союзу Ветеранів Українського Резистансу", головна команда в Нью-Йорку. Очолив СВУР легендарний командир „Поліської Січі" Тарас Бульба-Боровець, а після його смерті цей почесний обов'язок виконував св. п. Іларіон Поліщук. Активну участь брав в роботі екзильного уряду УНР.

В 1992 році св. п. Іларіону Поліщуку усміхнулася доля приїхати в Україну, прийняти участь в історично-знаменних державних заходах, урочистих засіданнях в Києві на честь першої річниці Незалежности України, бути присутнім при передачі історичних матеріялів, документів екзильного уряду УНР тодішньому президенту України Леоніду Кравчуку. Побував і на Волині, поклонився рідним могилам, пройшовся священною землею рідного села, звідки любов до України погнала його в далекі світи, його, Лицаря свободи, який був вірним і надійним сином своєї Батьківщини-України.

Але тепер вже все в минулому. Стискає душу пекучий, нестерпний біль. І лише пам'ять серця збереже кожну мить Твого героїчного життя. А гостинна американська земля нехай буде Тобі пухом, Великий наш Друже!

Єдиній його славній доньці Ларисі, а моїй хрещениці,
висловлюю глибоке співчуття.
Будь гордою за свого Тата, людини – легенди!

Вічна Йому пам'ять!

МИКОЛА КУДЕЛЯ,
Волинська область, Україна

У 40 ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
мойого найдорожчого ТАТА

СЛ. П.

ІЛАРІОНА ПОЛІЩУКА

буде відправлена

ПАНАХИДА

27 жовтня 2002 р., о год. 12:15 по пол.
в катедрі св. Володимира
82 вул. в Нью-Йорку

Про молитви за душу Покійного
просить донька ЛАРИСА

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшов від нас у вічність 31 жовтня 2001 р.
наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, БРАТ і ДІДУСЬ

бл. п.

д-р ТЕОДОСІЙ САМОТУЛКА

член 7-го Куріня УПС ім. Андрія Войнаровського

СТАРИЙ ОРЕЛ

Цією дорогою складаємо щиру подяку рідним, приятелям і знайомим за особисті, письмові й телефонічні вияви співчуття, прегарні квіти, за участь в похоронних відправах, молитви і Служби Божі.

Сердечно дякуємо о. парохові Павлові Лабінському за духовну опіку, переведення похорону і за зворушливе прощальне слово під час Служби Божої.

Дякуємо родині й приятелям, що відпровадили Покійного на місце вічного спочинку.

Дякуємо пл. сен. Юрієві Ференцевичеві та членам родини за несення домовини нашого дорогого Дозя на Вічну Ватру.

Сердечно дякуємо приятелям, які на тризні прощали Покійного теплими споминами: пл. сен. Юрій Ференцевич, проф. д-р Іван Головінський, д-р Осип Оришкевич, д-р Петро Грицак, д-р Марія Фішер-Слиж, мгр Андрій Воробець і д-р Теодозій Крупа, який накреслив життєвий шлях від ранньої молодости, відзначаючи особливі прикмети Покійного: „маломовний, скромний, ввічливий, незвичайно глибоко вдумливий, любив новацтво, любив Пласт".

Тризною проводила доня Ока Грицак, яка подякувала всім від родини за гарне прощання, останню прислугу Батькові. Молитвоюспівом „Отче наш" закінчено сумний похоронний обряд.

Дякуємо 7-му Куріневі УПС ім. Андрія Войнаровського за співчуття і посмертне оголошення в „Свободі", а пл. сен. Нізі Мандзій за особливу поміч.

Дякуємо за зворушливі статті про пл. сен. кер. Теодосія Самотулку-Старого Орла в пластових журналах: „Готуйсь" – пл. сен. Таня Джулинська, „Вогонь Орлиної Ради" – пл. сен. д-р Орест Гаврилюк, „Пластовий Шлях" – ст. пл. Марічка Артиш, пл. сен. д-р Орест Гаврилюк, пл. сен. д-р Теодозій Крупа.

Дякуємо всім, що зложили свої пожертви на різні цілі в пам'ять Покійного:

4,990 дол.	Пласт-фонд ім. пл. сен. кер. Теодосія Самотулки на розбудову новацьких таборів і новацтва в Україні;
805	Церкву св. Арх. Михаїла в Менвіл, Н. Дж.;
365	Український Музей в Нью-Йорку;
100	Український Музей-Архів, Клівленд;
100	Фундація Києво-Могилянської Академії;
100	„Смолоскип";
100	Стипендійний фонд СУА;
100	„Українка в світі" – прес. фонд;
50	„Наше Життя" – прес. фонд;
200	Заупокійні Служби Божі.

Нехай Всемогучий Господь винагородить вас усіх стократно за молитви, увагу і щедрі пожертви.

ДАРІЯ САМОТУЛКА з дітьми, внуками і родиною

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п.

д-ра ТЕОДОСІЯ САМОТУЛКИ

будуть відпралені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

31 жовтня 2002 р. о год. 8:30 ранку

в церкві св. Арх. Михаїла в Менвіл, Н.Дж.;
в церкві Пресвятої Трійці в Кергонксон, Н.Й.;
в катедрі св. Миколая в Чикаго, Іл.;
в монастирі оо. Василіян в Ґлен Ков, Н.Й.;
в церкві св. Димитрія в Торонто, Канада;
в церкві св. Родини, Лондон, Англія.

Просимо згадати Покійного в своїх молитвах.

Вічна Йому пам'ять!

РОДИНА

Ділимося сумною вісткою, що в четвер 10 жовтня 2002 р.
на 96-му році життя відійшов у вічність наш
найдорожчий МУЖ і БАТЬКО

бл. п.

інж. ВОЛОДИМИР ШИПРИКЕВИЧ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 14 жовтня 2002 р. в катедрі св. Володимира у Філядельфії, а похорон на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

В смутку залишилися:

дружина – ОЛЕНА
діти – МАРТА ШИПРИКЕВИЧ з чоловіком РОМАНОМ ВОЛЧУКОМ
– ПЕТРО ШИПРИКЕВИЧ з дружиною ІЛОНОЮ
братова – СОНЯ ШИПРИКЕВИЧ
братанок – ВОЛОДИМИР ШИПРИКЕВИЧ з родиною
племінниця – ЛЮДМИЛА ВАСИНЧУК з родиною
швагрова – ОКСАНА СМОЛЬСЬКА з родиною
швагрова – ЛЕСЯ БУЧАЦЬКА з родиною
племінник – ЮРІЙ НІМЦІВ з родиною
сваха – АНАСТАЗІЯ СОЧИНСЬКА з родиною
та ближча і дальша родина в Америці, Австралії і в Україні.

Вічна Йому пам'ять!

З глибоким сумом повідомляємо,
що в четвер 10 жовтня 2002 р. після тяжкої хвороби
в Українському селі в Сомерсеті, Нью Джерзі,
на 63-му році життя помер

св. п.

ІВАН ЯВИЛЯК

**народжений 10 березня 1940 р.
в с. Зиндранова на Лемківщині.**

Парастас відбувся в неділю 13 жовтня 2002 р.
в похоронному закладі Conroy Funeral Home
(21 E. 2nd St., Bound Brook, NJ).
Чин похорону тлінних останків Покійного має відбутися
в м. Борщеві на Тернопільщині.

Залишилися в смутку:

дружина – ІРИНА ЯВИЛЯК
дочки – ОКСАНА і НАТАЛКА з родинам
брати – ВОЛОДИМИР і ЯРОСЛАВ з родинами
та ближчі й дальші родичі і друзі в Америці й Україні.

Родина просить молитися за спокій його душі

Вічна Йому пам'ять!

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ
Відділ у Філядельфії

ділиться сумною вісткою з членами і українським
громадянством, що в четвер, 10 жовтня 2002 р.
у Філядельфії, на 96-му році життя
відійшов у Божу вічність

бл. п.

інж. ВОЛОДИМИР ШИПРИКЕВИЧ

довголітній визначний член, колишній голова, секретар і член управ
Філядельфійського Відділу Товариства Українських Інженерів Америки.

Дружині ОЛЕНІ, донці МАРТІ і синові ПЕТРОВІ з родинами
висловлюємо щирі співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

УПРАВА ВІДДІЛУ

У глибокому смутку повідомляємо, що 13 вересня 2002 р.
відійшла у вічність на 83-му році життя
наша найдорожча МАМА і БАБЦЯ

бл. п.

ЛІДА ВОВЧУК

ПОХОВАНА на українському цвинтарі св. Тройці в Піттсбургу, Па.

Залишені в смутку:

син – АНДРІЙ з дружиною ГАЛИНОЮ
внуки – ЮРКО з дружиною ШАРЛОТ
– БОРИС
– ЗЕНОВІЙ
та ближча і дальша родина в Америці, Канаді і Україні.

Вічна Їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 9 жовтня 2002 р. несподівано по
трагічній автомобільній аварії відійшла у вічність наша
найдорожча МАМА, БАБЦЯ, СЕСТРА, БРАТОВА і ЦЬОЦЯ

бл. п.

МАРІЙКА ГАДЗАМАН

з дому ВОЙТОВИЧ

нар. 10 травня 1932 р. в селі Насташів, Тернопільської обл., Україна.
Донька покійних Семена і Теклі Войтовичів.

ПАНАХИДА відбулася в п'ятницю, 11 жовтня 2002 р., о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Lilly & Zieler.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу, 12 жовтня, о год. 9:30 ранку в українській католицькій церкві св. Архангела Михаїла в Балтиморі, Мд., а відтак на церковному цвинтарі св. Михаїла.

У глибокому смутку залишилися:

син – ІГОР з дружиною ДЖОДІ із сином АЛЕКСАНДРОМ
дочка – МАРУСЯ БЕРК-ХАЙМЕР з чоловіком МИХАЙЛОМ та дітьми НАТАНОМ і АДРІЯНОЮ
брат – БОГДАН ВОЙТОВИЧ з дружиною НАДЕЮ і родиною
братові – СОФІЯ ВОЙТОВИЧ з родиною
– МАРІЯ ВОЙТОВИЧ з родиною
– МАРІЯ ГОЛОВЕЙ з родиною
– ОЛЕНКА СЕРЕДА з родиною
та ближча і дальша родина в Америці, Канаді і в Україні

Вічна Її пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 10 серпня 2002 р.
відійшов у вічність на 81-му році життя

бл. п.

д-р МИХАЙЛО РУБІНЕЦЬ

нар. 2 липня 1921 р. в Липиці Верхній, Україна.
Син Йосифа і Софії Рубінець, був великим громадським діячем
в Куритибі і дописувачем до „Свободи", „Голосу України",
„Літературної України", „Українського Слова" і „Вечірнього Києва".

Залишились у смутку:

дружина – РЕЖІНА ЛАПУНЬКА-РУБІНЕЦЬ
син – МИХАЙЛО-АНГЕЛ в Буенос-Айресі з дружиною МАРІЄЮ СЕРЖІО
10 внуків
родини – СМЕРЕЧИНСЬКИХ та ПРИЙМАКІВ у Рочестері, Н.Й.

Тіло Покійного спочило на цвинтарі в Куритибі.

Вічна Йому пам'ять!

**За мову і зміст посмертних оголошень
і подяк редакція не відповідає**
